

Dziś w numerze **KALENDARZ ŚCIENNY 2023!**

Bezpłatny dodatek

30 lat
dla Was

100% POLSKIEGO KAPITAŁU

Tygodnik

Tucholski

nr 48 (1604) 1 grudnia 2022

ISSN 1234-6314

cena 4,60 zł (w tym 5% VAT)

Reklama

EXPRESS OPTYK
Tuchola, ul. Pocztowa 4
www.express-optyk.pl
BADANIE WZROKU
UMÓW SIĘ TELEFONICZNIE
501 713 717

Ciało mężczyzny w domu przy Glinianej

Dwa lata temu w tej części Śliwic skatowano 55-latkę, który po 3 miesiącach walki o życie zmarł w szpitalu. W zeszłym tygodniu w jednym z budynków nieopodal odkryto ciało 46-latkę. Co dzieje się przy ul. Glinianej? Str. 14

To mógł być nawet ratunek ludzkiego życia. Kobieta leżała na chodniku

Ruszyli na pomoc!

Supermeni z czwartej klasy

Str. 7

„Strzelanina” i akcja ratownicza w Tuchola Park

Str. 12-13

Do 8 lat więzienia grozi
mieszkańcowi gminy Kęsowo Str. 3

Nie chcą dalej uczyć się w Tucholi.
Dlaczego? Str. 6

Oby nie sprawdził się czarny,
wędkarski scenariusz... Str. 9

Lubiewo i podatki: „Podkładamy nogę
każdemu mieszkańcowi naszej gminy” Str. 10

Wyższe podatki w Tucholi.
„Mieliśmy bardzo burzliwe spotkania” Str. 11

Połączenia kolejowe – to było
tylko małe trzęsienie ziemi? Str. 32

Reklama

W razie
wyłączenia
prądu
będziesz
miał
własną
energię

Bądź niezależny

Kup magazyn energii
– zaoszczędzisz pieniądze

Czersk, ul. Dworcowa 19
+48 52 506 53 61

Twój partner
w energii
odnawialnej

kontakt@spr-polska.eu
spr-polska.eu

Szanowni Czytelnicy!

Właśnie trzymacie w ręku pierwszy numer „Tygodnika Tucholskiego” wydawany przez moich kontynuatorów, Piotra Paterskiego oraz Kamila Tajla. Zostawiam za sobą prawie 28 lat mojego życia z „Tygodnikiem”, lat wypełnionych sukcesami, radościami, problemami, wyzwaniem... Zawsze będę miło wspominał ten okres obecności w Państwa domach, w Państwa życiu. Teraz „Tygodnik” przeszedł w ręce osób, które od lat tworzyły tę gazetę i znają ją od podszewki. To świetna ekipa, będę jej kibicował z całego serca. Jestem pewien, że zostawiam „Tygodnik” w dobrych rękach.

Powodzenia Koledzy!

Maciej Grzmieł

3-4 grudnia w Krzywogóńcu

Świąteczne tradycje choinkowe – przybywajcie na warsztaty!

Nawet bez wcześniejszego zgłoszenia można pojawić się na wyjątkowych warsztatach i konkursach w ramach „Świątecznych tradycji choinkowych”. A wszystko w pięknym miejscu, w malowniczym Krzywogóńcu. Czekają nagrody!

Fot. Andrzej Drelich

Fundacja czAR(T) Krzywogóńca zaprasza na warsztaty i konkursy dla dzieci „Świąteczne tradycje choinkowe”. Odbędą się w najbliższy weekend 3-4 grudnia.

– Celem warsztatów jest powrót do korzeni w przygotowaniach dekoracji na Boże Narodzenie. Chcemy przypomnieć dzieciom – a może i też ich rodzicom – jak można udekorować choinkę z naturalnych, własnoręcznie wykonanych ozdób – zapowiadają organizatorzy. Wydarzenie przewidziane jest dla dzieci w każdym wieku. Zakończony będzie konkursem z nagrodami oraz wspólną biesiadą z rodzicami przy kolędach! Impreza odbędzie się w Krzywogóńcu, w budynku Galeria Sztuki Krzywogoniec 53.

W sobotę 3 grudnia w godzinach 10:00-12:00 odbędą się warsztaty pod tytułem „Ozdoby choinkowe z darów lasu i pól”. Poprowadzi je utalentowana plastyczka **Beaty Walenty**. Dzieci przygotowują ozdoby choinkowe na bazie szyszek, mchu,

makaronu oraz dodatków dekoracyjnych. Wszystkie materiały zapewni organizator. Przygotowane dekoracje dzieci zawieszają na choince i odpowiednio wyeksponują do konkursu. Jeszcze tego samego dnia w godzinach 15:00-17:00 będzie „Pieczenie i dekorowanie pierniczeków”.

– Pod kierunkiem Gzłonkini Stowarzyszenia Koła Gospodyń Wiejskich Gminy Ciekocyn **Stanislavy Iwickiej** dzieci przygotowują ozdoby choinkowe na bazie samodzielnie upieczonych pierniczeków oraz dodatków dekoracyjnych. Wszystkie materiały zapewni Fundacja. Przygotowane dekoracje dzieci zawieszają na choince i odpowiednio wyeksponują do konkursu – zapowiada fundacja i dodaje, że w niedzielę (godz. 16:00-18:00) finałem będzie wspólna biesiada z rodzicami. Wtedy też poznamy zwycięzców konkursów. Fundacja przewiduje dwie główne nagrody oraz liczne wyróżnienia. Więcej informacji na www.cz-art.org.

(pp)

Jo! Media – ludzie, których dobrze znacie

Trzymacie Państwo w rękach najnowszy numer „Tygodnika Tucholskiego” po raz pierwszy wydany przez Jo! Media Sp. z o.o.

Za Jo! Media nie kryją się obce osoby. To my – ludzie, którym w ostatnich dekadach zaufaliście. Ludzie, którzy tworzą „Tygodnik Tucholski” i tygodnik.pl ciężką, niekiedy nawet ryzykowną pracą. Robimy to jednak – i nadal będziemy robić w naszej firmie – z ogromną satysfakcją i poczuciem ważnej, społecznej misji.

Jesteśmy z tego powodu niezwykle szczęśliwi i dumni. Wiemy jednocześnie, że przed nami zadanie niełatwe, bo w obliczu gospodarczego kryzysu, z którym sami musimy się mierzyć. Zdajemy sobie sprawę, jak duża odpowiedzialność na nas spoczywa. Wierzymy, że rzetelne i obiektywne dziennikarstwo obroni się samo. Wierzymy, że lokalna społeczność potrzebuje niezależnych mediów i na nie zasługuje. „Tygodnik Tucholski” od 30 lat jest najbliżej ludzkich spraw, problemów i radości mieszkańców powiatu tucholskiego. To nigdy się nie zmienia. Jesteśmy dla Was!

Piotr Paterski, redaktor naczelny, dziennikarz
prezes Jo! Media

Kamil Tajl, zastępca red. naczelnego, dziennikarz
wiceprezes Jo! Media

Reklama

SKUP ZŁOMU FLORSTAL

WYSOKIE CENY!

ZAPRASZAMY!

tel. 692 684 630

ul. Karasiewicza 3

89-500 Tuchola

Świecka

Chopina

dr Karasiewicza

Do 8 lat więzienia grozi mieszkańcowi gminy Kęsowo

Jest akt oskarżenia przeciwko Waldemarowi D., który w lutym br. spowodował w Rychnowach (gmina Człuchów) wypadek ze skutkiem śmiertelnym. Ze względu na to, że ofiarą zdarzenia była żona jednego z człuchowskich prokuratorów, postępowanie w sprawie prowadziła Prokuratura Okręgowa w Gdańsku.

Do tragicznego w skutkach wypadku na berlinie koło Rychnów doszło dziewięć miesięcy temu, dokładnie 13 lutego. Na prostym odcinku drogi zderzyły się trzy auta: skoda, hyundai i dostawczy opel. Jak ustalili śledczy w toku prowadzonego postępowania, kierujący samochodem marki Opel, jadąc w kierunku Człuchowa, uderzył w tył jadącego przed nim samochodu marki Hyundai Tucson. W wyniku uderzenia kierujący tym autem wjechał na przeciwny pas ruchu i zderzył się czołowo z jadącym z naprzeciwka samochodem marki Skoda Octavia.

Troje poszkodowanych i jedna ofiara śmiertelna

Do szpitali po zderzeniu trafiły cztery osoby: kierowca i pasażerowie.

Ofiarą śmiertelną wypadku na berlinie była pasażerka skody, 56-letnia nauczycielka jednej ze szkół średnich w Człuchowie. Prywatnie żona prokuratora.

żerka skody oraz dwoje pasażerów hyundaia. 56-latka podróżująca skodą zmarła kilka godzin po wypadku. Kierujące-

mu hyundaem mieszkańcy gminy Przechlewo oraz mieszkańcy gminy Kęsowo z opla nic poważnego się nie stało. Ze względu na to, że śmiertelną ofiarą wypadku była żona zastępcy prokuratora rejonowego w Człuchowie, sprawa została skierowana poza okręg słuński, tym samym trafiła do Prokuratury Okręgowej w Gdańsku.

Reklama

Sprawca wypadku, 33-letni Waldemar D. z gminy Kęsowo przyznał się do zarzucanego mu czynu i złożył wyjaśnienia. Mężczyzna prowadził dostawczego opla.

Nie zachował należytej ostrożności

– Z opinii biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych wynika, że bezpośrednią przyczyną wypadku było nieprawidłowe zachowanie kierującego samochodem marki Opel. Zbliżając się do poprzedzającego go pojazdu, nie zachował należytej ostrożności. Poruszał się z prędkością przekraczającą dozwoloną w tym miejscu, nie zachowując bezpiecznej odległości od poprzedzającego go podjazdu – mówi Grażyna Wawryniuk, rzecznik prasowy Prokuratury Okręgowej w Gdańsku. Biegły nie stwierdził natomiast nieprawidłowości w technice i taktyce jazdy pozostałych uczestników zdarzenia.

Waldemar D. przyznał się do winy

33-letniemu mieszkańcowi gminy Kęsowo prokurator zarzucił nieumyślne naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym i spowodowanie wypadku, w następstwie którego śmierć poniosła jedna osoba, a trzy odniosły obrażenia ciała. Grozi mu za to kara pozbawienia wolności do lat 8.

Kierowca opla został przesłuchany w charakterze podejrzanego. Waldemar D. przyznał się do popełnienia zarzucanego mu przestępstwa i złożył wyjaśnienia zgodnie z dokonanymi ustaleniami.

Akt oskarżenia w sprawie został skierowany do Sądu Rejonowego w Człuchowie.

Agata Wiśniewska,
fot. KP PSP w Człuchowie

AUTO **REJESTRACJE**
AKCYZA, TABLICE, TŁUMACZENIA **UBEZPIECZENIE OC/AC**
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA REJESTRACJI POJAZDÓW
TUCHOLA • ul. Świecka 74-76 (przy rondzie) **tel. 535-005-001**

Styl **MEBLE**
Salon meblowy

-10%

NA WYBRANE PRODUKTY
EKSPOZYCYJNE*

od 24.11 do 24.12.2022r.

*Rabat nie obejmuje towarów przecenionych oraz promocyjnych

TUCHOLA, RUDZKI MOST
UL.GEN. HALLERA 2
52 334 84 84

Tuchola: Co jest w planie miejscowym?

Na planie jedno, a w terenie drugie

Radny Adam Brzozczyk na jednej z ostatnich sesji Rady Miejskiej interpelował o aktualizację planu miejscowego sprzed 24 lat, ponieważ zgodnie z tym dokumentem pomiędzy blokami na ul. Warszawskiej miałyby powstać przedłużenie ul. Kościuszki. Zapisów, jakie wynikają z planu i nie przystają do faktycznego zagospodarowania terenu jest więcej.

Temat mocno nieaktualnego zbiorczego planu miejscowego dla większości terenu miasta wypłynął na wspólnym posiedzeniu komisji Rady Miejskiej w Tucholi z dyrektorami szkół. Wtedy to zwrócono rajcom uwagę, że część terenu boiska szkolnego Szkoły Podstawowej nr 2 jest w planie miejscowym przeznaczona pod... drogę publiczną, co uniemożliwia realizowanie na tym terenie przedsięwzięć wymagających uzyskania pozwolenia na budowę lub dla których ustawa wymaga dokonania zgłoszenia robót budowlanych do starostwa. Sprawie przyjrzał się radny **Adam Brzozczyk**.

– Po rozpoznaniu problemu stwierdziłem, że rzeczywiście w wyżej wymienionym planie miejscowym przewidziano drogę stanowiącą przedłużenie ulicy Kościuszki, która miałaby docelowo łączyć ulice Świecką i Warszawską. Postanowienie to jest o tyle kuriozalne, że zakładany przebieg drogi prowadzi przez środek trzech dużych bloków wielorodzinnych znajdujących się przy ulicy Warszawskiej, które w momencie podejmowania tej uchwały w 1998 roku już istniały. Co najmniej z tego powodu plan wymaga zatem w tej części aktualizacji. Jego obecne brzmienie, uchwalone przez Radę Miejską kadencji 1994-1998, rodzi ryzyko stwierdzenia nieważności tej uchwały – podnosił w swej interpelacji radny.

Poza tym plan zawiera dużo więcej postanowień, które mogą wymagać interwencji.

Od lat między ulicami Kościuszki i Warszawską funkcjonuje przejście piesze. Plany miejscowe dla tej okolicy przewidują zaskakujące rozwiązania.

– Już na pierwszy rzut oka można zauważyć, że są one zdezaktualizowane i nie przystają do faktycznego zagospodarowania terenu. Jako przykłady wskazać można istnienie przeznaczenia zabudowy wielorodzinnej w miejscu placówki oświatowej, bardzo szerokie (wkraczające w bieżnię boiska szkolnego SP 3) linie rozgraniczające ulicę Karasiewicza, przeznaczenie jeziora Zamkowego od strony ul. Zamkowej i Chojnickiej pod targowisko miejskie. Wszystkie te sytuacje mogą powodować, że utrudniony będzie rozwój tych terenów, np. jeśli wystąpi konieczność prowadzenia postępowania budowlanego – wskazał

radny, jednocześnie wnosząc o dokonanie szczegółowej analizy przez urzędników postanowień planu miejscowego, zatwierdzonego uchwałą z 27 marca 1998 roku i rozważenie wszczęcia procedury planistycznej zmierzającej do jego aktualizacji bądź uchylenia zdezaktualizowanych postanowień.

Wnioski czekają na realizację

Ze względu na kompleksowe załatwienie tematu dotyczącego przeznaczenia terenu wynikającego z przywołanej uchwały Brzozczyk poprosił, aby analiza dotyczyła z osobna każdego z przeznaczeń terenu

uchwalonych w tym akcie, które nie zostały w późniejszym czasie zmienione.

W odpowiedzi **Tadeusz Kowalski** poinformował radnego, że zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w celu oceny aktualności studium i planów miejscowych burmistrz, co najmniej raz w czasie kadencji rady, dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych w nawiązaniu do ustaleń studium oraz wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wyniki analizy przedkładane są radzie miejskiej, po uzyskaniu opinii gminnej komisji urbanistyczno-architektonicznej.

– Planowany termin przedłożenia radzie takiej analizy wyznaczono na drugie półrocze 2023 roku. Zaznaczam ponadto, że 26 wniosków o sporządzenie lub zmianę miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oczekuje na realizację, która następuje sukcesywnie i uzależniona jest od wysokości środków budżetowych przeznaczanych w danym roku na ten cel – podał wóldarz.

Waldemar Walkowiak, kierownik Wydziału Infrastruktury i Planowania Przestrzennego w tucholskim ratuszu w rozmowie z nami przyznał, że lepiej opracowywać nowe plany niż zmieniać stare, jeśli nie ma takiej potrzeby, a w omawianym przypadku ciężko taką dostrzec.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Przy cmentarzu zaparkują także osoby niepełnosprawne

Radny Wojciech Kociński zawnioskował o wytyczenie w sąsiedztwie tucholskiego cmentarza miejsca do parkowania dla osób niepełnosprawnych. Burmistrz do prośby odniósł się pozytywnie, ale na wyrysowanie charakterystycznej niebieskiej koperty trzeba będzie poczekać przynajmniej pół roku.

Wśród odwiedzających groby bliskich na cmentarzu w Tucholi, nie brakuje osób mających pro-

blemy z poruszaniem się. Właśnie z myślą o nich w trakcie październikowego posiedzenia Rady

Miejskiej wniosek złożył **Wojciech Kociński**. Jak zauważył radny, najbliższe miejsce postojowe dla osób niepełnosprawnych w sąsiedztwie cmentarza zlokalizowane jest na ul. Chopina, a przydałoby się bliżej.

– Warto się nad tym pochylić, ponieważ bliskość miejsca docelowego dla osób niepełnosprawnych jest zdecydowanie najważniejsza. Głównie dotyczy to osób starszych, które często przychodzą na cmentarz – argumentował radny.

Po przeprowadzeniu oględzin terenowych, uwzględniając warunki bezpieczeństwa w ruchu drogowym, w urzędzie zdecydowano o wyznaczeniu miejsca parkingowego dla pojazdów przewożących lub kierowanych przez osoby niepełnosprawne w pasie drogowym ul. Starodworcowej. Podstawą do ustawienia stosownego oznakowania będzie projekt, którego opracowanie zlecono. Na miejsce z niebieską kopertą osoby niepełnosprawne będą musiały poczekać jeszcze dobre pół roku.

– Wyznaczenie przedmiotowego miejsca nastąpi przy okazji odnowienia oznakowania poziomego na terenie miasta, które przewidywane jest w czerwcu 2023 roku – poinformował burmistrz **Tadeusz Kowalski**.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Przy głównym wejściu na cmentarz nie ma i nie będzie miejsc postojowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Niebieska koperta pojawi się za to w przyszłym roku na ul. Starodworcowej.

OGŁOSZENIE BURMISTRZA TUCHOLI zagospodarowania przestrzennego i możliwościach zapoznania się z jego treścią

Zgodnie z art. 43 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1029 ze zm.)

informuję

o przyjęciu przez Radę Miejską w Tucholi w dniu 25 listopada 2022 r. miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla działki oznaczonej nr ewid. 1655/9 położonej przy ulicy Plaskosz w Tucholi, uchwałą nr LIV/370/22.

Z treścią ww. dokumentu wraz z uzasadnieniem, o którym mowa w art. 42 pkt 2 i podsumowaniem, o którym mowa w art. 55 ust. 3 ww. ustawy można zapoznać się w siedzibie Urzędu Miejskiego w Tucholi, pokój nr 208 oraz na stronie internetowej gminy.

Burmistrz Tucholi
Tadeusz Kowalski

Nasz czytelnik pyta, kiedy węgiel pojawi się w gminie Tuchola

„Czy oni czekają na drugą zimę?”

O węglu tym razem w odniesieniu do gminy Tuchola. Samorząd podpisał umowę z PGE Paliwa i trzema składami na terenie miasta, które zajmą się jego dystrybucją. A nasz czytelnik pyta, kiedy surowiec trafi do piwnic i komórki mieszkańców, bo zimno, a palić nie ma czym.

Podczas piątkowej sesji Rady Miejskiej w Tucholi burmistrz **Tadeusz Kowalski** poinformował, jak przedstawia się sytuacja z zakupem preferencyjnego węgla. Dzień wcześniej, tj. 24 listopada samorząd podpisał umowę z dostawcą paliwa, czyli PGE, a także trzema firmami, które zajmą się jego dystrybucją na terenie gminy. Są to składy mieszczące się w Tucholi przy ulicach Parkowej, Główniej i Transportowej.

Trzy składy w Tucholi

– Sprawy formalno-prawne dotyczące dystrybucji węgla mamy zakończone. W gminie Tuchola węgiel będzie sprzedawany po cenie 1950 zł za tonę. Pierwsza informacja, jaka się ukazała ze strony służb wojewody mówiła, że składy będą odbierały węgiel z Torunia, natomiast później dokonano pewnych analiz i punktów dystrybucji uruchomiono więcej. W wyniku tego nas niestety przypisano do portu północnego. To droga nieco dłuższa. Za transport jednej tony węgla składy będą od nas brały 450 zł. Z takiego efektu rozmów jesteśmy zadowoleni, zresztą przebiegały

Reklama

Burmistrz Tadeusz Kowalski zaznaczył w trakcie sesji, że składy opału nie są zobligowane do dostarczenia węgla do klienta.

one bardzo konstruktywnie. Nawet wybrzmiało, że składy węgla będą ze sobą współpracowały. Jeżeli będzie wszystko funkcjonowało w praktyce tak, jak podczas rozmów z nami, spodziewamy się, że nie powinno być żadnych problemów – powiedział wóldarz.

W piątek do południa liczba złożonych wniosków na węgiel przez mieszkańców wynosiła 418. Dwa dni wcześniej 300.

Zapotrzebowanie, jakie samorząd zgłosił na okres do 31 grudnia, wynosi 570 ton, a w drugiej transzy 509 ton.

– Na każdy ze składów zamówiliśmy po 50 ton węgla, w tym 25 ton orzecha i 25 ton groszku. Czekamy na informację, kiedy firmy będą mogły go odebrać. Chcę przypomnieć, że obowiązkiem składów nie jest dowożenie węgla do gospodarstw i my za to nie

placimy, a jak będzie, to się okaże. Być może firmy, tak jak wcześniej miały w zwyczaju, dowiozą węgiel do klienta, ale to jest już ich suwerenna decyzja – zaznaczył wóldarz.

Ludzie nie mają co do pieca włożyć

W trakcie posiedzenia przyjęto do budżetu kolejne środki na wypłatę dodatku węglowego, dokładnie

938 tys. zł. Do piątku Ośrodek Pomocy Społecznej w Tucholi wypłacił 1415 dodatków węglowych. Łącznie z wnioskami na drewno i pellet mieszkańcy złożyli 3700 wniosków.

W dniu sesji, już po posiedzeniu odebraliśmy telefon od poirytowanego mieszkańca Tucholi. – Na co oni czekają z tą dystrybucją węgla? Na drugą zimę czy co? Ja zabezpieczyłem się częściowo w drewno na opał, ale jest wielu ludzi, którzy nie mają co do pieca włożyć, a w domach jest już naprawdę zimno. Niedługo grudzień, a węgla jak nie było, tak nie ma. Może „Tygodnikowi” burmistrz odpowie, kiedy ten węgiel konkretnie przyjdzie – powiedział nasz czytelnik.

– Trzy pierwsze tiry powinny do nas dotrzeć najpóźniej we wtorek [z burmistrzem rozmawialiśmy w ubiegłym tygodniu – red.], takie na dzisiaj mam informacje. Węgiel będzie w każdym z trzech składów. Jak tylko się pojawi, będziemy informować mieszkańców. Stosowny przewodnik pojawi się też na naszej stronie i Facebooku – odpowiada Tadeusz Kowalski.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

SPOTKAJ

ŚW. MIKOŁAJA

06.12.2022 R. 15:00-18:00

Starogard Gd., ul. Pomorska 7

Bardzo niepokojąca prognoza Powiatu Tucholskiego

Nie chcą dalej uczyć się w Tucholi. Dlaczego?

Aż 43% siódmoklasistów zadeklarowało chęć kontynuowania nauki w placówkach mieszczących się poza Tucholą. W badaniu służącym powstaniu Strategii Rozwoju Oświaty Powiatu Tucholskiego na lata 2023-2030 wzięli udział także ich młodsi i starsi koledzy. Czy szykuje się exodus uczniów, czy to raczej normalny trend? Na ten temat dyskutowali radni.

W programie październikowej sesji Rady Powiatu Tucholskiego znalazły się aż trzy punkty związane z oświatą. Pierwszy z nich dotyczył funkcjonowania szkół, których organem prowadzącym jest powiat, na podstawie raportu oświatowego za rok szkolny 2021/2022.

Stanęli na wysokości zadania

Naczelnik Wydziału Edukacji, Zdrowia i Sportu po przeanalizowaniu dokumentu ocenił, że mimo relatywnie trudnych warunków do pracy, jakie występowały w ubiegłym roku szkolnym (m.in. pandemia koronawirusa i związane z tym zdalne nauczanie) dyrektorzy z dużym zaangażowaniem wykonali zadania, które były niezbędne do funkcjonowania podległych im placówek.

– Realizowali zadania przy bardzo ograniczonym budżecie. Z pewnością niewystarczającym na wszystkie, jakie były w planie – powiedział **Waldemar Kierzkowski**, chyląc czoła nie tylko przed dyrektorami, którzy przysłuchiwali się obradom, ale i całym gronem pedagogicznym. Słów uznania nauczycielom nie szczędził także starosta **Michał Mróz**, przewodnicząca rady **Dorota Gromowska** i radny **Jan Przybysz** choćby dlatego, że w szkołach udało się stworzyć więcej oddziałów niż zakładano, a wyniki matur i egzaminów zawodowych są na wysokim poziomie. Nauczyciele w tych trudnych czasach po prostu stanęli na wysokości zadania.

Bez dyskusji radni przyjęli projekt uchwały w sprawie uchwalenia regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowych, ale takowa wywiązała się już przy projekcie uchwały w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Oświaty Powiatu Tucholskiego na lata 2023-2030”.

Do Chojnic albo Bydgoszczy

Jerzy Kowalik pogratulował zespołowi, który strategię opracował

Jan Przybysz radził nie tylko, aby dociekać, co stoi za takimi wynikami ankiety, ale i zaważyć o uczniach.

i zarazem przyznał, że odnalazł w niej niepokojące informacje. Chodzi o wyniki ankiety dotyczącej wyboru szkoły poza Tucholą przeprowadzonej na grupie badawczej uczniów z klas V, VI, VII i VIII szkół podstawowych. Za opcją kontynuowania nauki w placówkach innych niż tucholskie opowiedziało się: 40% piątoklasistów, 39% szóstkistów, 43% siódmoklasistów i 31% ósmoklasistów.

– To mnie zaniepokoiło tym bardziej, że w ankiecie jest informacja, że ci uczniowie chcą wyjechać do Chojnic i do Bydgoszczy. Jak czytamy w strategii, możemy to przypisać chęci pobierania nauki w innym mieście, dążenia do pozyskania większej samodzielności, większego wpływu na podejmowane decyzje, ponadto wyborowi kierunku kształcenia, który nie jest oferowany w Tucholi. Tylko nie widzę nic, co mogłoby do takiej konkluzji doprowadzić. Myślę, że powinniśmy silnie postawić na sprawdzenie, dlaczego ci uczniowie chcą wyjechać – podnosił radny. Jego zdaniem odpowiedź na to pytanie powinni szukać urzędnicy odpowiedzialni za edukację i stosowna komisja czy doradcy zawodowi.

– Wiadomo, że na skutek czynników zewnętrznych, takich jak dojazdy czy koszty internetu, może wszystko się zweryfikować

na linii rodzic – uczeń, jednak dla mnie to niepokojący sygnał i myślę, że ankiety powinny zostać bardzo szybko przeprowadzone, aby była szansa tych uczniów jeszcze na naszym terenie zatrzymać – dodał radny.

McDonald's (którego wtedy nie było), wolność i koszty

Waldemar Kierzkowski przyznał, że przed naborem w roku szkolnym 2019/2020 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna przy wsparciu doradców zawodowych przeprowadziła ankietę wśród młodych, którzy podali powyższe argumenty za nauką poza Tucholą.

– To było jeszcze przed pandemią. Pojawiały się też dziwne sformułowania, mianowicie: chcę iść do innego miasta, bo tam jest McDonald's. Ale teraz u nas też jest. Oczywiście nie będziemy generalizowali, że to był jedyny powód, ku któremu uczniowie się skłaniali. Za istotne uznali przede wszystkim kwestię usamodzielnienia się czy oferty edukacyjnej. Wtedy pracowaliśmy nad przyjęciem nowych kierunków, sprawdzaliśmy przez doradców zawodowych, jakie interesowałyby uczniów – powiedział członek zarządu powiatu odpowiedzialny za oświatę. Zdaniem Waldemara Kierzkowskiego w tamtym czasie szkoły cieszyły się w miarę dobrą subwencją, co też przekładało się na dostęp do nowoczesnych technologii, a więc i większe szanse rozwoju. Aktualnie oświata jest największą bolączką finansową samorządów.

– Kiedy środki finansowe na wynagrodzenia przestały wpływać systematycznie, doszliśmy do ściany – dodał. I nic nie wskazuje na to, aby to się zmieniło, bowiem wcześniej o wysokości planowanej subwencji oświatowej na rok 2023 informował starosta.

– Subwencja oświatowa na rok dla powiatu tucholskiego wynosi 29,2 mln zł, to jest wzrost tylko o 13,29%, a nie jak okre-

Przedstawiciele powiatowych szkół i placówek oświatowych.

lono w planowanej na 2023 rok ustawie budżetowej o 20,8%. Zarząd jest zaniepokojony poziomem otrzymanych dochodów, szczególnie wysokością otrzymanej subwencji oświatowej, która nie pozwala nawet na planowane na 2023 rok wydatki z tytułu wynagrodzeń osobowych i pochodnych od wynagrodzeń. Przyjęty na rok szkolny 2022/2023 arkusz organizacji pracy jednostek oświatowych zakłada zwiększoną liczbę uczniów, oddziałów, podwyżkę średnich wynagrodzeń najniższych zarabiających nauczycieli od 1 września 2022 roku. Wzrost z tytułu standaryzacji zatrudnienia psychologów i pedagogów szkolnych odbywa się bez dodatkowych środków. Największe obawy zarządu budzi informacja przekazana w piśmie ministerstwa finansów z dnia 13 października 2022 roku, iż wysokość subwencji oświatowej na 2023 obejmuje również skutki wzrostu o 7,8% średnich wynagrodzeń nauczycieli, jakie wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2023 roku – przekazał **Michał Mróz**.

Waldemar Kierzkowski wracając do omawianego tematu, zwrócił uwagę też na dojazdy. Komunikacja miejska bezdyskusyjnie sprawniej działa w dużych aglomeracjach. Uczniowie dojeżdżający do szkół w Tucholi sporo czasu spędzają w drodze, mimo dopasowanego, na ile to możliwe, rozkładu jazdy. Wiadomo, że przede wszystkim kurs musi się opłacać. W powiecie tucholskim nie ma kłopotu z autobusami ani paliwem, za to kierowców jest jak na lekarstwo.

– U nas te dojazdy zabierają zdecydowanie więcej czasu niż w dużym mieście komunikacją. Na pewno duże miasta mają więcej do zaoferowania młodym ludziom – powiedział Kierzkowski. Naczelnik wydziału edukacji zauważył też, że wstępna analiza tegorocznego naboru przedstawiała się skromnie, a koniec końców utworzonych zostało więcej oddziałów. Wielu uczniów „zawróciło” do Tucholi.

– Nie można wykluczyć, że mieli zbyt słabe wyniki, aby znaleźć się w innych szkołach albo kwestia pobytu w dużym mieście dla rodziców była zbyt kosztowna. Nie do przecenienia

jest sytuacja taka, że dyrektorzy wykazali się dużą elastycznością i wszyscy zainteresowani zostali przyjęci – dodał.

Dociekania należy kontynuować

Jan Przybysz, który przeprowadził pracom zespołu ds. strategii uznał, że ma ona właśnie pewne problemy rozwiązać, a oświatę powiatową należy wręcz ulepszyć. Głos zabrał też wywołany przez niego do tablicy **Waldemar Ptak**.

– Te badania dały nam wyniki, nad którymi można dyskutować, które należy pogłębiać. Dociekania należy kontynuować. Zresztą ta strategia jest tak skonstruowana, że jest strategią otwartą, w ostatnim rozdziale znalazła się sugestia o powołaniu stałej grupy roboczej, która według nakreślonego wstępnie harmonogramu ma się spotykać i dokonywać przeglądu tej strategii i konfrontować to ze zmieniającą się dynamicznie rzeczywistością. Myślę, że przysłuży się oświacie, a co najważniejsze uczniom. [...] W innych powiatach też takie problemy występują. Następują zmiany cywilizacyjne, zmiany w mentalności zarówno rodziców, jak i uczniów, większa mobilność, funkcjonowanie w mediach społecznościowych – to wszystko wpływa na decyzje młodzieży: tak, chcę iść do innego miasta, chcę zaznać innego życia. Z jednej strony te 40% to jest trochę niepokojące, z drugiej nie do końca – podsumował dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. Bartłomieja Nowodworskiego.

Daleki od wyciągania pochopnych wniosków był też **Bartosz Puchowski**. Sam na swoim przykładzie wie, że przyczyn, dla których uczniowie woleliby kontynuować naukę w innych miastach, jest naprawdę sporo.

– Ja miałem konkretny cel, chciałem iść do liceum sportowego i trenować lekkoatletykę w Zawiszy Bydgoszcz. Taka deklaracja na etapie 5,6,7 czy 8 klasy nic nie znaczy, bo w ciągu 3 lat wszystko może się zmienić – powiedział radny.

Prawie stustronicową Strategię Rozwoju Oświaty Powiatu Tucholskiego na lata 2023-2030 można odnaleźć na bip-ie starostwa (w materiałach sesyjnych).

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Waldemar Ptak, dyrektor Liceum Ogólnokształcącego im. Bartłomieja Nowodworskiego był jedną z bardziej zaangażowanych osób w tworzenie strategii.

To mógł być nawet ratunek ludzkiego życia. Kobieta leżała na chodniku

Ruszyli na pomoc! Supermeni z czwartej klasy

Nigdy nie wiemy, kiedy życie sprawdzi nas w sytuacji stresowej, niespodziewanej, gdy trzeba działać przytomnie jak najszybciej, bo ludzkie życie jest zagrożone. Kuba i Ksawery – widząc kobietę leżącą na ulicy i ruszając z pomocą – zdali ten egzamin na szóstkę. Są bohaterami, chociaż sami uważają inaczej.

Dzień Życzliwości i dwaj chłopcy, którzy stanęli na wysokości zadania, pomagając potrzebującemu. Czy coś w tym jest, że w takim dniu obchodzonym przez Szkołę Podstawową nr 3 w Tucholi dwaj czwartoklasiści okazali się bohaterami?

Obaj chłopcy byli po lekcjach, a był to 21 listopada. **Jakub Falkowski** i **Ksawery Sworowski**, koledzy z klasy 4a, wychodzili do domu. Trochę śmiechu, bo po lekcjach, nieco gwaru, luzu, aż nagle... Drugi z wyżej wymienionych zauważył, że coś dzieje się nie tak, jak zazwyczaj. Przy osiedlowym szlabanie na ul. Pocztowej na ziemi leżała kobieta

i potrzebowała najwzyczajniej pomocy. Wedle relacji miała drgawki. Przy kobiecie stało dwoje małych dzieci, jedno z nich płakało. Nie było czasu do namysłu, ale jeszcze krótka kontrola sytuacji, czyli próba nawiązania kontaktu Ksawerego z leżącą osobą. Nic z tego. Chłopiec zerwał się na równe nogi i pomknął przez ulicę w stronę szkoły. Tam zauważył go Kuba. Sprawdził się idealny przepływ informacji – ważnej, bo być może ratującej życie. Ksawery w kilku słowach opowiedział koledze, co się stało, a Kuba pędem ruszył do nauczyciela dyżurującego. Obaj mali mężczyźni zadziałali z głową.

Gdy Jakub zasygnalizował konieczność działania dorosłym, Ksawery pozostał w miejscu zdarzenia. W błyskawicznym czasie wezwano ze szkolnego sekretariatu pogotowie ratunkowe, które zabrało kobietę do szpitala. Jak wiemy, jej życiu nie zagraża niebezpieczeństwo.

Nie jesteśmy bohaterami

Chłopcy być może uratowali życie potrzebującej pomocy. Wiemy, że atak epilepsji, a taki najprawdopodobniej przechodziła osoba, której udzielono pomocy, może zakończyć się tragicznie. Bez względu na konsekwencje takiego przypadku postawa chłopców jest wzorowa. Już sama reakcja na czyjąś krzywdę, gdy tzw. reszta świata jakby nie widziała leżącej kobiety, zasługuje na pochwałę.

Na takim duecie można polegać. Z lewej Ksawery, obok Jakub.

– Ludzie chyba jakby nie widzieli tego, co się dzieje wokół, bo przechodzili gdzieś w jakiejś odległości, ale nie patrzyli w moją stronę – opowiada Ksawery. – Dopiero gdy już w szkole panie wiedziały, co się dzieje, zatrzymał się jakiś pan w aucie i zapytał, co się stało.

W piątek, kilka dni po fakcie i chwalebnym czynie chłopców, w gabinecie dyrektora tucholskiej „Trójki” odbyła się skromna uroczystość. Dyrektorka szkoły **Lidia Góral** zaprosiła do siebie obu bohaterów i ich wychowawczy-

nię **Beatę Szmelter**. Obecne były też mama Kuby, **Bożena Falkowska** i wicedyrektor **Sylwia Kożuch**. Chłopcy odebrali upominki za swoją bohaterską postawę, opisali ów dzień i porozmawiali nie tylko o tym, jak ważna jest wrażliwość na czyjąś krzywdę, potrzebę. Wyrazili przekonanie, że Polacy wyjdą z grupy na mundialu i jeszcze sporo nawojują. Zdradzili też słabość do... klocków Lego. Powiedzieli także to, co najważniejsze.

– Nie jesteśmy bohaterami, choć oglądaliśmy filmy o takich postaciach – wyznaje Kuba. – Wszędzie nas uczą, że trzeba pomagać – w szkole i w domu. Tak się stało, że to trafiło na nas. Inni pewnie też by tak postąpili. Byliśmy w stresie, bo nie lubimy, gdy ktoś cierpi i obok ktoś płacze. Sami przecież byśmy tak nie chcieli się czuć.

Chłopcy będą od tego dnia żywym przykładem na lekcjach polskiego, gdy będzie omawiany wiersz Różewicza o kimś, kto pomógł staruszce. W małych bohaterach też, jak w słowach utworu, zaświeciła iskra miłości.

Tekst i fot. Jarosław Kania

„Jesteśmy z was dumni” – tak do chłopców mówiła dyrektorka SP 3 w Tucholi.

Bohaterowie wśród dorosłych; od lewej: Bożena Falkowska, Sylwia Kożuch, Beata Szmelter i Lidia Góral.

Reklama

Centrum budowlane CBD w Wieszczycach otwarte!

pon-pt. 7:30-15:30 tel. 797 330 950
sklep@centrumbudowlanecbd.com

Jesteśmy dystrybutorem marek i . Dysponujemy systemem mieszalnikowym.

Kiedy pada śnieg, telefony sołtysów i urzędników są gorące

W tym sezonie zimowym rozliczanie odśnieżania na obszarach wiejskich w gminie Tuchola odbywać się będzie na zasadzie ryczałtu. – Jest to dobra forma, bo operator ma świadomość, że musi o bezpieczeństwo dbać, ale też nie szafuje wyjazdami nadmiernie – przyznał podczas sesji burmistrz Tadeusz Kowalski. Analiza ubiegłorocznych faktur pokazała, że częstotliwość odśnieżania w poszczególnych sołectwach bardzo się różniła.

Po pierwszym ataku zimy tej jesieni pozostało już tylko mgliste wspomnienie, ale temat zimowego utrzymania dróg jak najbardziej jest na tapecie. Podczas sesji Rady Miejskiej o zapewnienie bezpieczeństwa i przejeźdźności na terenach wiejskich dopytywał radny i zarazem sołtys Kiełpina Krzysztof Baran.

Nie wydadzą więcej niż to konieczne

Wiadomo już, że firma Solo która będzie odśnieżać miasto, zapewni obsługę także na terenie najmniejszego sołectwa, czyli Małego Mędomierza. Obstawę ma też sołectwo Legbąd. Co do pozostałych terenów wiejskich na terenie gminy toczą się rozmowy. W tym tygodniu burmistrz liczy na ich finalizację. Jako że czasy mamy nad wyraz niepewne i w każdym obszarze trzeba zaciskać pasa, rozpasania nie będzie. Zamiast, tak jak to było w latach ubiegłych, stawki godzinowej za odśnieżanie wprowadzamy ryczałt.

– Nie chcemy wydać na odśnieżanie więcej niż to konieczne.

Na podstawie kosztów odśnieżania w poprzednim sezonie w poszczególnych sektorach wiejskich zaproponowaliśmy ryczałt. Przeanalizowaliśmy też standardy odśnieżania, jednocześnie informując ewentualnych wykonawców, że jesteśmy gotowi przystać na ich nieco obniżenie, ale wciąż muszą mieścić się w wymaganych granicach. Przy takich opadach, jakie mamy w ostatnich latach, nie ma potrzeby odśnieżania dróg gruntowych czy na wybudowanie, przebiegających przez las, ale będących drogami gminnymi – informował rajców Tadeusz Kowalski.

Przy analizie faktur za ubiegłoroczną zimę okazało się, że są spore różnice w kosztach odśnieżania pomiędzy poszczególnymi sołectwami. Bez podawania konkretnych miejscowości wóldarz wskazał, że kwoty są nawet dwukrotnie wyższe. To skłoniło urzędników, by pójść w stronę ryczałtu. Taka forma rozliczenia wymusi na wykonawcach samodzielne decyzje, kiedy ruszać w teren.

– Nie twierdzą, że do tej pory ktoś nas naciągał, natomiast

W urzędzie, poza burmistrzem, głównie Waldemar Walkowiak odbiera telefony z uwagami w sprawie zimowego utrzymania dróg. Fot. Agata Wiśniewska

pytanie jest następujące: czy zawsze trzeba było trzy razy jechać przez drogę gruntową. [...] Wiemy, że bezpieczeństwo naszych mieszkańców jest bezcenne i mamy tego świadomość – dodał Tadeusz Kowalski. Jeśli tegoroczna zima pokaże pazur, gmina jest gotowa aneksować umowy.

– Szanujemy tych przedsiębiorców. Oni nie mają pracować za darmo czy w czynnie społecznym albo dokładać do interesu – zaznaczył wóldarz. Ryczałt ma też odciążyć nieco sołtysów, którzy często byli pomiędzy młotem a kowadłem, odbierając telefony z prośbą o odśnieżanie od swoich mieszkańców.

Co z jakością usług?

Jak zauważył Krzysztof Baran, do tej pory standardy odśnieżania dróg gminnych były bardzo wysokie.

– W ogóle bez porównania do dróg powiatowych, które były i są kiepsko odśnieżane – ocenił radny, jednocześnie przekazując uwagi od swoich mieszkańców. Ci byli bardzo zawiedzeni tym, jak drogi prezentowały się podczas ostatnich opadów. Podnosił też, aby nie porównywać poszczególnych sołectw pod tym kątem, bo teren terenowi nierówny. Logiczne jest, że śnieg bardziej zawiewa na nieosłonięte drogi.

Radni Tomasz Wegner i Krzysztof Baran podzielili się swoimi uwagami na temat odśnieżania na terenach wiejskich. Fot. Agata Wiśniewska

– Ludzie dzwonili i do mnie z prośbami o odśnieżanie, i do burmistrza. Ja nie chcę ponosić odpowiedzialności, że do kogoś nie dojedzie karetka na polach albo że stanie się coś innego złego. Żebyśmy się nie obudzili z ręką w nocniku – powiedział Krzysztof Baran. Burmistrz odpowiadając, zapewniał, że standardy odśnieżania zostaną zachowane, ale wcześniej być może z tego zadania wywiązywano się aż za nadto gorliwie, też ze względu na naciski ze strony mieszkańców.

Do dyskusji włączył się także radny Tomasz Wegner, zauważając, że mieszkający w centrum wsi często nie wiedzą, co się dzieje na wybudowaniu.

– Najgorszym paradoksem jest to, że wioskę dany wykonawca odśnieży w ciągu 2 godzin, a drogę do jednego mieszkańca mieszkającego 2 km od wioski trzeba odśnieżyć 4 godziny i wieczorem zrobić to jeszcze raz, bo śnieg zawiewa z pół. Mieszkający na wybudowaniu kosztują bardzo dużo, ale tu nie ma wyjścia. Przejeźdźność musi być utrzymana, tak jak to mówi standard „po ustaniu opadów” – powiedział radny. Z jego wypowiedzią nie mógł nie

zgodzić się burmistrz. Wóldarz zapewnił, że opiekę i bezpieczeństwo gmina zapewnia wszystkim mieszkańcom, a w sytuacjach awaryjnych do ich dyspozycji jest nie tylko jego numer, ale i przedstawiciela urzędu Waldemara Walkowiaka.

Zgodnie z rozporządzeniem

Kierownik Wydziału Infrastruktury i Planowania Przestrzennego przypomniał natomiast zasady dotyczące odśnieżania na terenach wiejskich. Piąty standard odnosi się do dróg utwardzonych, szósty do dróg gruntowych. W przypadku pierwszego z wymienionych odśnieżanie musi nastąpić najpóźniej do 6 godzin od ustania opadów, jeśli chodzi o drugi, nawet do 24 godzin.

– Nie chodzi o to, aby wyjazd i interwencja odbywały się po dobie, ale pilnowanie tego, że to nie musi być już po godzinie, jak to jest w standardach na terenie miasta. Standardy wynikają z rozporządzenia z lat 90. i opierają się na nim wszyscy zarządcy dróg. W przypadku gołoledzi reakcję podejmuje się oczywiście szybciej – podał urzędnik.

Agata Wiśniewska

W listopadowy, śnieżny weekend Solo odśnieżało nie tylko ulice, ale też chodniki w Tucholi. Mieszkańcy miasta nie narzekali. Uwag do odśnieżania na terenach wiejskich, które ma zapewnić gmina, nie brakowało. Fot. Piotr Paterski

Reklama

SKŁAD OPAŁU
poleca

- PELLET – **PROMOCJA**
- WĘGIEL
- DREWNO OPAŁOWE
- MATERIAŁY BUDOWLANE
- POKRYCIA DACHOWE
- MIESZALNIA TYNKÓW I FARB
- CEMENT EKSPERT

Bystaw, ul. Przemysłowa 9
tel. 608 67 10 25, 602 52 16 69

DOWÓZ W CENIE

OKNA i DRZWI PCV

DRUTEX

AUTORYZOWANY PUNKT SPRZEDAŻY
TUCHOLA, UL. POCZTOWA 3
tel. 664 958 355

CIEPŁE OKNA

Reklama

LABORATORIUM ANALITYCZNE
PRZEDSIĘBIORSTWA KOMUNALNEGO W TUCHOLI
ul. Świecka 96A, 89-500 Tuchola
tel./fax 52 33 43 184 e-mail: laboratorium@pk.tuchola.pl
www.pk.tuchola.pl/laboratorium

OFERUJEMY:

→BADANIA WODY:

- do spożycia z ujęć własnych oraz sieci wodociągowych
- powierzchniowej
- basenowej (w zakresie mikrobiologicznym i fizykochemicznym)

→BADANIA ŚCIEKÓW

→POBIERANIE PRÓBEK WODY I ŚCIEKÓW (wraz z dojazdem do klienta)

Laboratorium posiada Certyfikat Akredytacji nr AB 1047 wydany przez Polskie Centrum Akredytacji.

Uprawnienie laboratorium do wykonywania badań potwierdza Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny w Tucholi.

BADANIA WODY CIEPŁEJ
(bakterie Legionella sp.)

O przyszłości związku, kosztach, problemach

Oby nie sprawdził się czarny, wędkarski scenariusz...

Czy inflacja wprowadzi w życie czarny scenariusz? Co ze składkami i galopującymi cenami? Kilka palących pytań i ważnych spraw pojawiło się na walnym zgromadzeniu sprawozdawczym Koła PZW 76 Cekcyn.

Skarbnik koła Wiesław Pawlak (stoi z lewej) wierzy, że wędkarskie środowisko przezwycięży trudności.

Zaległe zebranie za 2021 rok miało miejsce 20 listopada w cekcyńskim GOK-u. Wśród zaproszonych, poza samymi członkami koła, byli jeszcze wójt gminy Cekcyn Jacek Brygman oraz Sławomir Kryś, prezes tucholskiego koła PZW i członek Zarządu Okręgu Polskiego Związku Wędkarskiego w Bydgoszczy. To właśnie drugi z zaproszonych udzielił najwięcej cennych informacji dotyczących przyszłości kół wędkarskich. Ma to bezpośredni związek wynikający z faktu, iż Wody Polskie są właścicielem akwenów (z wyłączeniem prywatnych), a koła wędkarskie dzierżawią rzeki i jeziora od tej instytucji.

Zanim omówiono bieżące, niełatwe tematy, zrealizowano formalne punkty spotkania. Przeczytano sprawozdania poszczególnych komisji i udzielono absolutorium zarządowi. Związkowe odznaki odebrali zasłużeni dla koła wędkarze Stanisław Kuczer i Artur Gostomczyk.

Ponadto ogłoszono wyniki na mistrza cekcyńskiego koła. Najwyżej sklasyfikowano Christiana Zillmera, za nim uplasowali się Henryk Gumiński i Kazimierz Banach.

Sprawy na własnym podwórku – działajmy!

W kwestii akwenów podlegających cekcyńskim wędkarzom zasygnalizowano kilka problemów. Uwagę zwraca przyrodniczy fakt, któremu trzeba zapobiec – zarastanie Jeziora Chłodnego. W celu spowolnienia tego procesu zbiornik wodny zarybiono amurem, który będzie redukował ilość roślinności dzięki naturalnemu procesowi odżywiania się. Nie sposób było uniknąć wzrastających kosztów utrzymania jezior. Cena narybku wzrosła. Poza kwestią jezior prezes Koła PZW 76 Cekcyn Kazimierz Banach zachęcił koleżanki i kolegów do współtworzenia strony internetowej.

– Chwalcie się rybami, bo to powód do dumy – zwrócił

Stanisław Kuczer (z lewej) odbiera gratulacje i odznakę. W środku Sławomir Kryś.

się do wędkarzy ich prezes. – Jesteśmy jednym zespołem, dlatego nie macie oporów, by opisywać swoje przygody, zmagania z wielką rybą. Dzielimy się doświadczeniami, przecież opowiadania znad samej wody są najciekawsze i najbardziej przydatne.

Rok na przetrwanie

Paląca sprawa niebotycznych cen wszystkiego nie ominęła również wędkarskiej braci. To, co bezpośrednio dotyczy każdego członka koła, to składka. Na wszelkie palące pytanie i budzące się emocje odpowiadał Sławomir Kryś.

– Potężnie wzrosły koszty utrzymania, życia w ogóle i wszyscy to wiemy. Nie jesteśmy w stanie zapobiec pewnym zjawiskom i ten rok na pewno jest tylko po to, by przetrwać. Mało tego – trudno jest przewidzieć przyszłość. Jako przykład tego, co się dzieje z kosztami, podam ceny utrzymania stacji wodnej w Tucholi. Jeszcze niedawno

co dwa miesiące do zapłaty było około 50 zł. Teraz płacimy około 200 zł, a zwróćmy uwagę – są to raptem dwie żarówki i sporadycznie włączony czajnik. Przykład z życia mówi sam za siebie.

Sławomirowi Krysiowi zawtórował wójt Jacek Brygman, który także operował liczbami, ale z punktu widzenia urzędu gminy. Wzrost cen jest porażający i to, jak stwierdzili zebrani, przekłada się na kieszeń każdego obywatela bez względu na stan posiadania.

Do likwidacji?! To tylko teoria, ale...

Kończą się dzierżawy akwenów należących – jak wspomnieliśmy – do Wód Polskich. Co będzie dalej w obliczu szybujących cen, nie wiadomo. Akurat Koło PZW 76 Cekcyn ma to szczęście, że daty kończące umowę są jeszcze odległe, ale co ma wisieć, nie utonie. W końcu przyjdzie dzień, w którym trzeba będzie dzierżawę akwenów przedłużyć.

– Zakładam, że nikt nikogo nie chce skrócić – wyjaśniał Sławomir Kryś. – Wszystko idzie z góry. Budżet okręgu, w naszym przypadku bydgoskiego, wyliczany jest na podstawie budżetów przedstawianych przez koła lokalne, jak wasze. Oby się nie spełnił czarny scenariusz, gdy po prostu okręgi PZW zostaną zlikwidowane z racji finansowych. Jeśli dany okręg nie będzie miał dzierżawy wód, to nie będzie nigdzie wpływów pieniężnych.

Z sali dały się słyszeć głosy, że Wody Polskie zbierają opłaty, ale w praktyce to na dzierżawcę, czyli lokalne koła, spadają odpowiedzialność i koszty ochrony wód i ich zarybiania. Zebranie zakończyło się wyrażeniem zdania, że póki wędkarze są zrzeszeni, mają jakąś siłę w sensie prawnym, formalnym. Wiele pytań pozostało bez konkretnej odpowiedzi, bo te może przynieść tylko przyszłość – bliższa i dalsza. Tymczasem jednak trzeba trudne czasy po prostu przetrwać.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Wędkarze z obawą patrzą w swoją związkową przyszłość.

Od lewej: Kazimierz Banach, Henryk Gumiński i Christian Zillmer.

W Lubiewie podatki też w górę:

„Podkładamy nogę każdemu mieszkańcowi naszej gminy”

Wójt proponowała wzrosty podatków o 15, a nawet 20 procent rok do roku. Ostatecznie radni przegłosowali stawki wyższe o 14%. Lubiewska rada jest w tej kwestii jednak bardzo podzielona. Jeden z przeciwników podwyżek mówił m.in. o galopującej inflacji, która zniszczy niejedno gospodarstwo domowe.

Kończy się kolejny rok, więc wraca temat tzw. lokalnych podatków, o których wysokości decydują władze samorządowe. Nie wszędzie tak jest, ale na naszym terenie owe stawki podwyższane są właściwie regularnie co 12 miesięcy. Od 1 stycznia 2023 roku wyższe daniny będą odprowadzali też mieszkańcy gminy Lubiewo. Decyzje zapadły podczas sesyjki Rady Gminy Lubiewo.

– Pierwsza propozycja, która została przygotowana [...], to wzrosty w wysokości 15 i 20 procent, w zależności od tego, jakich podatków miały dotyczyć. Natomiast na posiedzeniach komisji stałych wypracowaliśmy inne wnioski, które przedstawiliśmy pani wójt. I tak w nowych projektach uchwał jest zwiększenie stawek podatków o 14 procent. Komisje: oświaty i spraw społecznych, rolnictwa, a także finansowa wnioskowały o 14%, a rewizyjna o 12% – tłumaczyła przed głosowaniami przewodnicząca rady **Zofia Reszka**.

GOPS będzie miał więcej klientów?

Tradycyjnie już w tej kadencji głos w sprawie zmian w podatkach zabrał radny **Dawid Krzyżewski**. Od zawsze krytycznie ocenia jakiegokolwiek podwyżki stawek. Nie inaczej było tym razem.

– Podwyższanie podatków nie jest drogą do bogatego państwa, a przede wszystkim do bogatego społeczeństwa. Szanowni radni, bądźmy świadomi, że dokładamy cegiełkę do galopującej inflacji, która zniszczy niejedno gospodarstwo domowe. Już zapowiedziano powroty do stawek VAT na: gaz, prąd, paliwo czy nawozy. Mówi się nam, że inflacja na początku roku zacznie hamować, a ona dopiero zacznie przyspieszać. Inflacja rzędu 25% nie będzie niczym nadzwyczajnym [...]. Obym miał czarną wizję, ale uważam, że GOPS będzie musiał za chwilę pomagać jeszcze większej liczbie naszych mieszkańców, bo po prostu nie będzie ich

Cena 1 kwintala żyta przyjmowana za podstawę obliczenia podatku rolnego:

2022 r. – 46 zł,
2023 r. – 52 zł.

stać na podstawowe produkty – mówił radny.

Wskazywał dalej, że nie wyobraża sobie, aby podnosić stawki o 14%. Jego zdaniem podwyżki rzędu nawet 30% i tak nie pozwoliłyby na „spięcie” budżetu samorządu na 2023 rok.

– Podkładamy nogę każdemu mieszkańcowi naszej gminy. Zostawiam to jeszcze raz do rozważenia w sumieniu każdemu z radnych – kończył **Dawid Krzyżewski**.

Budżet z dziurami. Albo wyrwami...

Wójt **Joanna Jastak** odpowiadała z kolei, iż rok 2023 będzie „trudny”. Podkreślała, że koszty bieżące są tak wysokie, że samorząd nie jest w stanie ich pokryć. – Prawdopodobnie żadne zwiększenie stawek podatkowych nie zapewni nam stuprocentowego zbilansowania budżetu. Ale pozwoli jednocześnie starać się realizować podstawowe zadania, które ciążyą na gminie – komentowała wójt.

Zaznaczała, że na „wiele inwestycji” samorządu nie będzie już stać. Subwencje nie wystarczają, aby pokrywać bieżące wydatki. Prosiła radnych, aby w tej kwestii mówić jednym głosem: bez wyższych wpływów do budżetu nie będzie inwestycji.

– Sytuacja jest trudna i mówimy o tym mieszkańcom. Trudna zarówno dla samorządu, jak i indywidualnych gospodarstw – kończyła **Jastak**.

– Sytuacja jest trudna i mówimy o tym mieszkańcom. Trudna zarówno dla samorządu, jak i indywidualnych gospodarstw – mówiła **Joanna Jastak**.

Ogłoszenie płatne

W dniu 2 grudnia br. przedstawiciele Zakładu Karnego w Koronowie wystawią mobilne centrum rekrutacji do Służby Więziennej.

Jeśli chcesz zostać funkcjonariuszem Służby Więziennej, przyjdź koniecznie!

Spotkanie jest otwarte. Może w nim wziąć udział każdy niezależnie od tego, czy jest zarejestrowany w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, czy nie.

Wstępnych informacji można zasięgnąć pod adresem:

<https://sw.gov.pl/praca-oferta/okregowy-inspektorat-sluzby-wieziennej-w-bydgoszczy-ogloszenie-o-naborze-do-sluzby-w-jednostkach-okregu-bydgoskiego>

Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do Powiatowego Urzędu Pracy dnia 2.12.2022 r. w godzinach 9:00-13:00, plac Wolności 23, 89-500 Tuchola, sala 203.

Nabór będzie dotyczył 2 stanowisk:

- strażnika działu ochrony
- młodszego pielęgniarza/młodszego ratownika medycznego

**Informacje oraz zapisy pod numerami telefonów:
52 5590 814, 52 5590 816 oraz 52 5590 818.**

– Podwyższanie podatków nie jest drogą do bogatego państwa, a przede wszystkim do bogatego społeczeństwa. Szanowni radni, bądźmy świadomi, że dokładamy cegiełkę do galopującej inflacji – przekonywał **Krzyżewski**.

Radni głosowali nad trzema uchwałami w sprawie wysokości podatków od: środków transportowych, nieruchomości i ceny 1 kwintala żyta przyjmowanej za podstawę obliczenia podatku rolnego. Średnia cena skupu żyta ustalona przez prezesa GUS wynosi 74,05 zł za 1 decytonę. Radni obniżyli tę stawkę do 52 zł/dt. Pamiętajmy jednak, że w 2022 roku obowiązuje ona na poziomie 46 zł/dt, więc realnie i tutaj nastąpił wzrost o 14%.

Co do uchwał, we wszystkich 3 przypadkach radni zagłosowali tak samo. **Bernard Juraszewski, Marcin Lewandowski, Paweł Łepke, Tadeusz Mróz, Damian Ortmann** i **Dawid Krzyżewski** byli przeciwko podwyżkom. Ale większość, 9 radnych, zagłosowało za: **Ireneusz Baumgart, Monika Derengowska, Szymon Duks, Elżbieta Grzędzicka, Marcin Nitka, Wojciech Słupiński, Mirosław Winowiecki, Krzysztof Zielazny** i **Zofia Reszka**.

Tekst i fot. **Kamil Tajl**

Stawki podatków od środków transportowych: 14% wyższe w 2023 r. w stosunku do roku 2022 r.

Podatek	2022 r.	2023 r.
Od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej bez względu na sposób sklasyfikowania w ewidencji gruntów i budynków	0,81 zł/m ²	0,92 zł/m ²
Od gruntów pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych	5,17 zł/ha	5,79 zł/ha
Od gruntów terenów mieszkaniowych (oznaczonych symbolem „B”)	0,29 zł/m ²	0,33 zł/m ²
Od gruntów zurbanizowanych niezabudowanych (oznaczonych symbolem „Bp”)	0,29 zł/m ²	0,33 zł/m ²
Od gruntów pod drogami (oznaczonych symbolem „dr”)	0,18 zł/m ²	0,21 zł/m ²
Od gruntów terenów przemysłowych (oznaczonych symbolem „Ba”)	0,54 zł/m ²	0,61 zł/m ²
Od gruntów lotniskowych, terenów lotniskowych (oznaczonych symbolem „Bz”)	0,54 zł/m ²	0,61 zł/m ²
Od gruntów innych terenów zabudowanych (oznaczonych symbolem „Bi”)	0,54 zł/m ²	0,61 zł/m ²
Od gruntów terenów różnych (oznaczonych symbolem „Tr”) oraz gruntów zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	0,54 zł/m ²	0,61 zł/m ²
Od gruntów niezabudowanych objętych obszarem rewitalizacji i położonych na terenach, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego przewiduje przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową, usługową albo zabudowę o przeznaczeniu mieszanym obejmującym wyłącznie te rodzaje zabudowy, jeżeli od dnia wejścia w życie tego planu w odniesieniu do tych gruntów upłynął okres 4 lat, a w tym czasie nie zakończono budowy zgodnie z przepisami prawa budowlanego	0,29 zł/m ²	0,33 zł/m ²
Od budynków mieszkalnych lub ich części	0,75 zł/m ²	0,86 zł/m ²
Od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz od budynków mieszkalnych lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej	19,26 zł/m ²	21,96 zł/m ²
Od budynków lub ich części zajętych na prowadzenie działalności gosp. w zakresie obrotu kwalifikowanym materiałem siewnym	12,04 zł/m ²	13,47 zł/m ²
Od budynków lub ich części związanych z udzielaniem świadczeń zdrowotnych, zajętych przez podmioty udzielające tych świadczeń	5,25 zł/m ²	5,87 zł/m ²
Od budynków lotniskowych lub ich części dla właścicieli indywidualnych	8,68 zł/m ²	9,71 zł/m ²
Od pozostałych budynków lub ich części w tym zajętych na prowadzenie odpłatnej statutowej działalności pożytku publicznego przez organizacje pożytku publicznego	4,69 zł/m ²	5,35 zł/m ²
Od budowli	2% ich wartości	2% ich wartości

Wyższe podatki w Tucholi.

„Mieliśmy bardzo burzliwe spotkania [...]”

Radni przyjęli wyższe stawki podatku od nieruchomości i rolnego, które obowiązywać będą od nowego roku. Taki krok miały poprzedzić burzliwe dyskusje na komisjach, o czym w trakcie posiedzenia informował burmistrz, jak i sami rajcy.

W programie sesji Rady Miejskiej w Tucholi, jaka odbyła się 25 listopada, znalazły się cztery projekty uchwał związane z ustaleniem opłat lokalnych. Zarówno dzienną stawkę targową, jak i podatek od środków transportowych postanowiono pozostawić bez zmian. W przypadku pierwszej z wymienionych opłat ze względu na „niekorzystne okoliczności wpływające na sprzedaż na targowiskach spowodowane negatywnymi skutkami konfliktu zbrojnego wpływającego na drastyczny wzrost cen towarów”, drugiej „ze względu na i tak bardzo wysokie koszty związane z prowadzeniem działalności transportowej”. Natomiast o około 10 proc. podniesiono stawkę podatku rolnego i od nieruchomości.

W trosce o portfele mieszkańców i budżet gminy

Głosowań nad podwyżkami nie poprzedziła dyskusja, ale wyjaśnienia, dlaczego na taki krok samorządowcy się decydują. Zaczął przewodniczący rady.

– Mieliśmy bardzo burzliwe spotkania na komisjach, dyskusje. Oczywiście zrozumienie sytuacji przeplata się z oczekiwaniami i potrzebami społeczeństwa. Wydaje mi się, że wypracowaliśmy konsensus. Po prostu życie zmusza nas do przyjęcia takich kwot, które określiliśmy w tych projektach uchwał – podnosił Krzysztof Joppek.

A tak pracę radnych na komisjach podsumował burmistrz. – Z państwa strony przebiegała wielka troska przede wszystkim o portfele mieszkańców, ale z drugiej też o odpowiedzialność za budżet gminy. Zaproponowane przez nas wysokości, właściwie we wszystkich projektach, są wielkościami mniejszymi niż obecnie obowiązujące.

Ireneusz Wesołowski przyznał, że był przeciwny podwyższeniu podatków, ale zważywszy na budżet miasta zdecydował się zagłosować „za”.

zującą stopę inflacji. W uzupełnieniu tej troski o budżet dostrzegam trudną sytuację nas jako społeczeństwa, mieszkańców związaną z sytuacją ogólnoswiatową, europejską, ale szczególnie w naszym kraju. A my odpowiedzialni jesteśmy za budżet naszej gminy, naszej małej ojczyzny – powiedział Tadeusz Kowalski. Włodarz przyznał też, że obecny budżet jest chyba najtrudniejszym na przestrzeni ostatnich dekad. Chodzi o stosunek wydatków do dochodów, który przy rosnących kosztach bieżących (ceny paliwa, usług czy energii) trudno będzie zrównoważyć.

– Uważamy, że wybraliśmy kompromisowe rozwiązanie, nie najniższe ani nie najwyższe, ale musimy ten ciężar jako społeczeństwo na siebie przyjąć – dodał burmistrz, prosząc o opowiedzenie się w czasie głosowania za podwyżkami. Na posiedzeniach komisji miał też o to prosić skarbnik. W wystąpieniu włodarza nie zabrakło też odniesień do wojny toczącej się za naszą wschodnią granicą i podziękowań skierowanych w stronę płatników podatków.

– Dziękuję szczególnie przedsiębiorcom, którzy są teraz w trudnej sytuacji. W tak niestabilnym czasie trudno prowadzić

firmę, być odpowiedzialnym za pracowników. Nie jesteśmy w stanie przewidzieć, co wydarzy się za miesiąc, a co dopiero za rok – powiedział Tadeusz Kowalski. Włodarz przypomniał również, że w trudnych czasach pandemii i kiedy przeszła przez nasz region nawałnica, samorząd okazał wsparcie przedsiębiorcom, stosując ulgi i umorzenia. Oczywiście na miarę możliwości budżetu.

– Mamy nadzieję, że to tylko sytuacja doraźna, że światła w gminie za rok znowu rozbłyśną, ale dzisiaj musimy reagować w ten, a nie inny sposób – dodał.

Efektom rozmów z radnymi reprezentującymi środowisko rolnicze było wniesienie przez burmistrza autopoprawki na sesję odnośnie obniżenia ceny skupu żyta dla obliczenia podatku rolnego do 63 zł (w projekcie uchwały było to 65 zł, a według GUS-u 74,05 zł). Za projektem opowiedziało się 13 radnych, a Wojciech Kociński od głosu się wstrzymał.

Za krótka koldra

Przed głosowaniem dotyczącym określenia stawki podatku od nieruchomości głos zabrał z kolei Ireneusz Wesołowski. Jak przyznał przewodniczący ko-

Przewodniczący rady miasta Krzysztof Joppek zaznaczył, że radni prowadzili burzliwe dyskusje na komisjach. Ich efekt odzwierciedlają głosowane projekty uchwał.

misji oświaty, po zapoznaniu się z projektem był mu przeciwny.

– Nikt nie lubi podwyżek, szczególnie w czasie, kiedy na horyzoncie mamy uwolnienie cen gazu, prądu i związaną z tym niepewność. Podwyżka stanowić będzie pewne obciążenie dla mieszkańców, ale musimy w odpowiedzialny sposób gospodarować finansami gminy – powiedział radny. Dalej wskazał, że subwencja oświatowa w roku bieżącym nie wystarczała na pokrycie kosztów związanych z funkcjonowaniem oświaty.

– Tutaj rodzi się pytanie, skąd wziąć na to środki? Ta koldra jest za krótka. Nie możemy tutaj uprawiać populizmu. To tak jak w rodzinie: możemy wydać tyle, ile nabierzemy – dodał informując, że w istniejącej sytuacji podniesie rękę „za”.

Usprawiedliwić się w oczach wyborców próbował także Dariusz Karnowski.

– Podwyżka podatku dla osób prowadzących działalność jest procentowo najniższa i to jest pokłosie wszystkich rozmów. Bo nieraz przychodzimy na sesję, ręce podnosimy i w zasadzie nie ma żadnej dyskusji. Warto podkreślić, że rozmowy poprzedzające posiedzenie nie zawsze są spokojne, ale póki co zawsze ten kompromis udaje się wypracować – zauważył radny.

Na zakończenie wypowiedział się jeszcze przewodniczący gremium.

– Nasze dyskusje nad podatkami zawsze są burzliwe

Stawki podatku od nieruchomości mające obowiązywać od 1 stycznia 2023 r.:

od budynków:

- mieszkalnych – 0,87 zł od 1 m² (obecnie 0,77 zł)
- mieszkalnych związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej – 22,30 zł od 1 m² (20,50 zł)
- zw. z udzielaniem świadczeń zdrowotnych – 5,87 od 1 m² (5,25 zł)
- na prowadzenie działalności gosp. w zakresie obrotu materiałem siewnym – 13,47 zł od 1 m² (12,04 zł)
- pozostałych, w tym na prowadzenie działalności pożytku publicznego 5,80 zł od 1 m² (5,30 zł)

od budowli – 2 proc.

od gruntów:

- zw. z prowadzeniem dział. gosp. – 0,83 zł od 1 m² (0,76 zł)
- pod wodami powierzchniowymi stojącymi lub wodami powierzchniowymi płynącymi jezior i zbiorników sztucznych – 5,79 zł od 1 m² (5,17 zł)
- pozostałych – 0,32 zł od 1 m² (0,28 zł)

i dobrze, że robimy to w swoim gronie, bo nie zawsze fajnie się je ogląda – podsumował Krzysztof Joppek. Radni jednogłośnie opowiedzieli się za podwyżką podatku od nieruchomości.

W listopadzie rada miasta podniosła też stawki podatku za śmieci.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Muzeum zaprasza nie tylko na kiermasz

Ozdoby wykonane przez lokalnych twórców, ale też m.in. domowe przetwory będzie można nabyć 17 grudnia. Wcześniej zaplanowano z kolei piernikowe warsztaty. Przy Podgórnej czuć już świąta!

Wokół Muzeum Borów Tucholskich dzieje się ostatnio sporo. Przede wszystkim cały czas przyjmowane są zgłoszenia od wystawców, którzy chcą zaprezentować się podczas kiermaszu bożonarodzeniowego. Rękodzielniczy, twórcy ludowi, lokalni producenci żywności, przedstawiciele kół gospodyń wiejskich czy organizacje pozarządowe mają czas do 13 grudnia (wtorek). Zgłoszenia przyjmowane są w muzeum przy ul. Podgórnej 3 w Tucholi, telefonicznie pod nr

(52) 334-21-89 lub pocztą elektroniczną muzeum@tuchola.pl.

Kiermasz świąteczny odbędzie się w tym roku 17 grudnia (sobota) w Książnicy Tucholskiej przy ul. Pocztowej 7b – w godzinach 9:00 – 13:00. Na stoiskach nie zabraknie: propozycji na ciekawe prezenty, ozdób świątecznych, stroików, bombek, haftów, rzeźb, domowej biżuterii, regionalnych potraw i domowych przetworów.

Muzeum Borów Tucholskich organizuje też warsztaty dla doros-

łych z dekorowania pierników pt. „Z sercem robione”. Te odbędą się z kolei 9 grudnia (piątek) o godz. 16:00 w MBT. Pod czujnym okiem Agnieszki Ganowicz-Rolbieckiej będzie można stworzyć, a następnie zabrać do domu piernikowe cuda. Z uwagi na formę spotkania liczba miejsc jest ograniczona. W biurze muzeum do odebrania są darmowe wejściówki dla osób zainteresowanych.

Kamil Tajl,
grafika MBT

Kumulacja zdarzeń – manewry trwały cały weekend

„Strzelanina” i akcja ratownicza

Czy parking pod tucholską galerią handlową może być miejscem porachunków szemranych osób? Słyszymy, że teoretycznie każde takie lub podobne miejsce może być areną nieprzewidzianych wydarzeń, w którym są poszkodowani wymagający szybkiej interwencji ratowników. Uczestniczyliśmy w akcjach pod Tuchola Park.

Organizator Boro-
wiackich Manewrów
Ratowniczych, ksiądz
Wojciech Trapkowski.

Młodzi ludzie leżący w różnych punktach dużego parkingu, broń, pliki banknotów euro w podejrzanym walizce... Obecni to policja, straż pożarna, ratownicy medyczni. I to po północy z piątku na sobotę. Duże, ale jednak kontrolowane zamieszanie. Choć czerwono-niebiesko od błysku sygnałów, to ostatecznie bez nadmiernego hałasu – ani wystrzałów z broni, ani wyjących syren.

„Co tam się stało?!” – wielokrotnie czytaliśmy w naszych me-

diach społecznościowych transmitując nocne nagrania z parkingu galerii handlowej Tuchola Park. Podobnie było, kiedy wróciliśmy tam w niedzielę, koło południa, gdy było jasno. Tym razem na ziemi poszkodowani w wypadku: jedna osoba na hulajnodze, inna dosłownie pod samochodem, na którego masce rzucały się w oczy czerwone, sugestywne plamy. W pobliżu, przy markecie budowlanym, kolejni ranni. W akcji znów służby. A to nie koniec zda-

rzeń, bo w międzyczasie... pożar w kotłowni szkoły w Wielkim Mędromierzu. Taka kumulacja to nie wyjątkowy zbieg okoliczności, a tylko (albo aż – ze względu na zakres działań) ćwiczenia.

Borowiackie Manewry Ratownicze odbyły się w regionie po raz trzeci. Zapowiadaliśmy je krótko przed weekendem (25-27 listopada). Za przedsięwzięcie odpowiada Parafialna Grupa Pozoracyjna z Wielkiego Mędromierza, której przewodni tamtejszy proboszcz **Wojciech Trapkowski**. Ksiądz takie akcje organizuje od wielu lat, nie tylko w swojej aktualnej parafii. Podobną grupę założył chociażby w Sianowie na Kaszubach, angażował też młodych ludzi w ćwiczenia ratownicze w gminie Śliwice. Manewry, które inicjuje, najczęściej obierają bardzo dużą skalę, mają konkretne scenariusze. Niekiedy nawet sensacyjne, jak ten nocny z piątku na sobotę. Duża skala nie jest jednak na potrzeby widowiska, choć ubiegłoroczny zainscenizowany „pożar kościoła” w Małym Mędromierzu można tak określić. Pozwala na test koordynacji

wielu służb, wielu jednostek, wielu obcych sobie ludzi, którzy nagle w sytuacji stresowej muszą działać wspólnie.

To nie widowisko, a prewencyjne ćwiczenia

Manewry do samej Tucholi wkroczyły po raz pierwszy. Teren przy Tuchola Park zainteresował Trapkowskiego w kontekście ćwiczeń bardzo szybko.

– Pierwsze pytanie, jak zawsze w takiej sytuacji, zgłosiłem do władarzy. Ze strony burmistrza była przychylność dla organizacji ćwiczeń. Podobnie jak ze strony firmy Gzella Investments, gospodarza terenu, na którym manewry zostały zrealizowane. Zresztą zgodnie z wolą pani prezes tej firmy, na miejscu podczas ćwiczeń był jej przedstawiciel – tłumaczy

pod Tuchola Park

inicjator manewrów. Duchowny zwraca uwagę, że wszelkie działania nie miały charakteru pokazowego, cały teren był otoczony policyjną taśmą. Nie zabrakło przypadkowych widzów, albo ciekawskich zachęconych uprzednią informacją na papierowych i internetowych łamach „Tygodnika”. Celem było jednak nie stworzenie show dla publiczności, a przeprowadzenie prewencyjnych ćwiczeń wielu sprzężonych ze sobą służb w realistycznych warunkach.

– Wcześniej ogłaszałem wśród ratowników medycznych i ochotniczych jednostek straży pożarnej możliwość dołączenia do ćwiczeń. Te przecież nie są obowiązkowe. Cieszę się, że byli chętni, także z naszego terenu, jak w przypadku OSP czy policji. (...) Porównując poprzednie edycje borowiackich manewrów, to właśnie w ten weekend ćwiczyła największa liczba ratowników medycznych – podkreśla ks. Wojciech Trapkowski. Wszystkie formacje uczestniczące w treningu wymieniamy w ramce dołączonej do tekstu. Jednocześnie podkreślamy, że nie tylko bez służb ćwiczenia nie miałyby sensu. Niezwykłego realizmu całości nadała gra pozorantów: parafialnych grup pozoracyjnych z Wielkiego Mędromierza i tamtejszego... klubu seniora. Cenne okazało się motoryzacyjne zaangażowanie ekipy Tuchola Night Team.

Rany postrzałowe

Czy scenariusz porachunków gangsterskich na parkingu w niewielkiej Tucholi jest realny? Organizator zwraca uwagę, że to ciekawy przykład wydarzenia, w którym ratownicy mogli przeciwstawić nietypowe zadania, jak np. opatrywanie ran postrzałowych. A takie przecież można odnieść nie tylko podczas – dla nas może i egzotycznych – porachunków gangów.

– Moglibyśmy symulować atak terrorystyczny lub inne poważne wydarzenia, które niestety wydają się teraz bliższe. Jednak nie chcieliśmy ćwiczeniami „budzić demonów”, zbędnego niepokoju. [...] Kłótnia podejrzanych osób na parkingu np. o narkotyki, pieniądze itp., zakończona nawet strzałami i osobami rannymi, jest jak najbardziej realna. Stąd taki scenariusz. Wszystkie służby są tu potrzebne. Zresztą w taki sposób można przećwiczyć procedury, które będą pasować do wielu innych potencjalnych wydarzeń i zagrożeń – wyjaśnia organizator.

Każdy problem jest cenny

Wszystkie trzy punkty ćwiczeń (Tuchola Park w nocy, szkoła w Wielkim Mędromierzu, Tuchola Park w dzień) zostaną podsumowane w najbliższym czasie, gdy kurz po nich już nieco opadnie. Paradoksalnie przy takich akcjach najważniejsze jest wyłapanie jak

W 3. Borowiackich Manewrach Ratowniczych uczestniczyli:

• strażacy

OSP Wielki Mędromierz, OSP Łyskowo i OSP Pruszcz, w niedzielę również OSP Drozdzenica i OSP Piastoszyn

• policjanci

Komenda Powiatowa Policji w Tucholi

• ratownicy medyczni

Poszukiwawcze Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (obecni od pierwszej edycji), Studenci-medycy Powiślańskiej Szkoły Wyższej w Kwidzynie, oraz ratownicy Grupy Ratownictwa Specjalnego PCK Trójmiasto z siedzibą w Gdańsku z psem ratownikiem (suczka Hera)

• pozoranci

grupy: Parafialna Grupa Pozoracyjna Sianowo i PGP Wielki Mędromierz, Seniorzy Klubu Senior+ w Wielkim Mędromierzu, oraz pasjonaci motoryzacji Tuchola Night Team

największej ilości... minusów, niespodziewanych problemów. I takie były. Trudno przewidzieć złośliwość rzeczy martwych. Przykładowo: w trakcie ćwiczeń w Wielkim Mędromierzu padł agregat prądotwórczy, który miał zapewnić oświetlenie w szpitalu polowym, stawianym na potrzeby zadania.

– Ratownicy musieli przestawić się na pracę w latarkach-czołowych. Byli z takiej niespodzianki zadowoleni, było trudniej. Właśnie temu służą takie ćwiczenia. Możemy przygotować się w treningu na sytuacje, które mogą spotkać nas w rzeczywistym zagrożeniu – podkreśla Wojciech Trapkowski.

Plusy natomiast po prostu dają satysfakcję, zwłaszcza, gdy są niespodziewane. Organizator zwraca bowiem uwagę na postawę bardzo młodego, kilkunastomiesięcznego... ratowniczego psa, właściwie suczki – Hery, która znakomicie spisała się podczas symulowanych poszukiwań zaginionego dziecka. I to w nocy na zupełnie obcym terenie.

Tekst i fot. Piotr Paterski

Zespół Szlachetnej Paczki działa intensywnie!

Wykrystalizowana już ekipa Szlachetnej Paczki w powiecie tucholskim działa, spotyka się, szkoli, a nawet rejestruje rodziny. To dobry moment dla darczyńców, którzy mogą zaplanować przygotowanie paczek przeznaczonych dla potrzebujących.

Spotkania w rejonowym zespole Szlachetnej Paczki. Niektóre z osób angażują się w pomoc już cyklicznie. Fot. nadesłane

Ważną zaletą skrupulatnej organizacji Szlachetnej Paczki jest fakt, że do wybranych i zweryfikowanych rodzin przez wolontariuszy nie trafiają podarunki przypadkowe, tylko te naprawdę potrzebne. To zadanie rejonowego zespołu, a ten w powiecie tucholskim już się zorganizował. Przewodzi mu liderka **Wioletta Górską**, a w ekipie nie brakuje osób, które w Szlachetnej Paczce działały np. w ubiegłorocznej edycji. Mają więc cenne doświadczenie.

Zostań darczyńcą – poznaj historię tych rodzin

Co ważne, od ponad dwóch tygodni otwarta jest już baza rodzin. W bazie są – z opisanymi w skrócie historiami – rodziny z powiatu tucholskiego. Dzięki temu, pokonując bardzo proste kroki na stronie internetowej szlachetnapaczka.pl można do nich dotrzeć: najpierw wybierając województwo, a następnie powiat. Każda z rodzin, na którą trafimy,

jest niewątpliwie bardzo dotknięta przez los. Nie przytaczamy żadnej z historii, by nie sugerować wyboru, komu należy pomóc. Namawiamy natomiast, by każdy sam sprawdził, komu z naszego terenu chciałby i mógłby pomóc. Na wskazanej stronie każdy z potencjalnych darczyńców znajdzie instrukcje, jak przygotować paczkę – szlachetną.

– Dzięki Szlachetnej Paczce możesz podać pomocną dłoń potrzebującej rodzinie: dać nadzieję na lepsze jutro, pokazać, że nigdy nie zostanie sama ze swoimi problemami i przygotować „paczkę” skrojoną na miarę jej potrzeb – zachęca zespół SP z Wiolettą Górską na czele.

(pp)

Reklama, ogłoszenie płatne

TAXI 24h
tel. 504 441 778

Ogłoszenie płatne

Ogłoszenie

Wójt Gminy Lubiewo informuje,

że stosownie do art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 1899 z późn. zm.) w gablocie Urzędu Gminy został wywieszony na okres 21 dni od 1.12.2022 r. do 22.12.2022 r. wykaz lokali użytkowych stanowiących własność Gminy, przeznaczonych do najmu na okres do 3 lat.

Informacja podana jest również na stronie internetowej w zakładce: GOSPODARKA NIERUCHOMOŚCIAMI.

Ciało mężczyzny w domu przy Glinianej

Dwa lata temu w tej części Śliwic skatowano 55-latkę, który po 3 miesiącach walki o życie zmarł w szpitalu. W zeszłym tygodniu w jednym z budynków nieopodal odkryto ciało 46-latka. Co dzieje się przy ul. Glinianej?

Niepokojące informacje dotarły do naszej redakcji w ostatnich dniach. Według przekazanej relacji w Śliwicach odnaleziono zwłoki mężczyzny. Służby są na ten moment bardzo oszczędne w przekazywaniu szczegółów, ale jednocześnie potwierdzają te doniesienia.

– 22 listopada [wtorek – red.] w godzinach porannych, w budynku znajdującym się na terenie Śliwic zostały odnalezione zwłoki mężczyzny. Policjanci pod nadzorem prokuratora wykonali niezbędne czynności procesowe. Ciało 46-latka zostało zabezpieczone i przekazane do zakładu medycyny sądowej – informuje **Łukasz Tomaszewski**,

oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi. Jak dodaje, funkcjonariusze otrzymali zgłoszenie od osób postronnych.

Prokurator rejonowy z Tucholi **Marcin Przytarski** podaje jedynie, że standardowo zlecono sekcję zwłok.

Do „Tygodnika” dotarły niepotwierdzone informacje, że mogło to być pobicie ze skutkiem śmiertelnym. Jak prokuratura komentuje te teorie?

– Jest to zdecydowanie za wczesny etap tego postępowania, aby mówić o czymkolwiek w kwestii przyczyn zgonu mężczyzny – urywa krótko prokurator. Potwierdza jedynie, że ciało odnaleziono w budynku przy ul. Glinianej...

Znowu ulica Gliniana

Dlaczego może to być istotne? Pamięcią należy wrócić do 5 grudnia 2020 roku, kiedy to brutalnie pobito (jak się później okazało – ze skutkiem śmiertelnym) Kazimierza Łuszczyńskiego, wówczas 55-letniego mieszkańca Śliwic. Do napaści doszło właśnie przy ul. Glinianej. „Tygodnik” nagłośnił całą sprawę, którą policja początkowo prowadziła w kierunku średniego uszczerbku na zdrowiu. Prokurator o wszystkim dowiedział się z mediów. Ostatecznie Kazimierz Łuszczyński, po długiej walce o życie, zmarł w szpitalu 6 marca 2021 r. Od początku był w stanie krytycznym. Miał zmiążdżone kości twarzoczaszki, lekarze podejrzewali, że ktoś skakał po jego głowie. Wystąpiły obrzęk mózgu i krwiaki, międzymózgowie zostało

uszkodzone. Do tego był krwaki na śledzionie i woda w płucach. Ostatecznie zatrzymano wtedy dwie osoby, mieszkańców gminy Śliwice: Patryka K. (ps. „Kruszyna”) oraz Jacka L.

Czy prokuratura w jakikolwiek sposób łączy sprawy pobicia Kazimierza Łuszczyńskiego i odnalezienia ciała 46-latka?

– Tamta sprawa [pana Kazimierza – red.] została zakończona, więc żadnej łączności pomiędzy obiema sprawami nie ma. Rzeczywiście ujawniono zwłoki kolejnego mężczyzny w budynku mieszczącym się przy tej samej ulicy. Nic więcej w tym postępowaniu powiedzieć nie mogę. Na razie w tej drugiej sprawie nikt nie został zatrzymany – odpowiada Marcin Przytarski.

Przekazał na koniec, że Sąd Okręgowy w Bydgoszczy wydał już wyroki prawomocne po skatowaniu pana Kazimierza. Wysłaliśmy zapytanie do sądu, prosząc o ich szczegóły. Do momentu wydania najnowszego „Tygodnika” nie otrzymaliśmy odpowiedzi. Będziemy informować o tym na bieżąco.

Kamil Tajl, fot. archiwum

kronika policyjna

- We wtorek 22.11 około godz. 4:55 na trasie Stobno – Raciąż kierująca renault nie dostosowała prędkości do warunków panujących na drodze, wpadła w poślizg, uderzyła w drzewo i wjechała do rowu. 49-letnia mieszkanka gm. Tuchola została pouczone.
- W środę 23.11 ok. 10:00 w Tucholi na ul. Cegielnianej policja zatrzymała 16-latkę, mieszkankę powiatu tucholskiego, który samowolnie oddalił się z Miejskiego Ośrodka Wychowawczego w Strzelnie. Był poszukiwany przez KPP w Strzelnie. Nieletni trafił do Policijnej Izby Dziecka w Bydgoszczy celem doprowadzenia go do MOW-u.
- O tej samej porze w Tucholi na ul. Szkolnej kierująca renault nie ustąpiła pierwszeństwa przejeżdżającemu citroenem 58-letniemu tucholaninowi. 39-latka z Tucholi została pouczone.
- Tego samego dnia o godz. 13:40 w Tucholi w rejonie pl. Wolności

- kierująca seatem nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu jadącemu oplem. Doszło do zderzenia. 44-latka z gm. Kęsowo przyjęła mandat.
- W piątek około godz. 8:00 w sklepie na pl. Wolności nieznany sprawca dokonał kradzieży piwa butelkowego, powodując straty w wysokości 3,09 zł. W tej sprawie są prowadzone czynności wyjaśniające.
- Tego samego dnia o godz. 10:50 w rejonie Zalesia kierujący citroenem nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze. W trakcie wyprzedzania wpadł w poślizg, zjechał do rowu i przewracając się, uderzył w słup telekomunikacyjny. Kierowca został pouczone.
- W sobotę 26.11 ok. godz. 13:40 w Lubiewie policjanci z PP w Cekcynie zatrzymali 50-letniego mężczyznę, który kierował rowerem, będąc pod wpływem alkoholu. Urządzenie pomiarowe wskazało stężenie 2,3 promila alkoholu w organizmie rowerzysty. Grozi mu wysoka grzywna i sądowy zakaz kierowania rowerami.
- Tego samego dnia o godz. 15:30 na trasie Tuchola – Cekcyn kierujący

- renault nie zastosował się do obowiązku jazdy przy prawej krawędzi jezdni i podczas wymijania zderzył się z dacią. 63-latek z gm. Tuchola przyjął mandat.
- W niedzielę 27.11 o godz. 18:10 na trasie Kęsowo – Obrowo zwieryżna wtargnęła bezpośrednio pod renault, którym kierowała 45-latka z pow. bydgoskiego.
- W poniedziałek 28.11 o godz. 17:00 Przy Szosie Bydgoskiej kierujący fiattem nie zachował bezpiecznej odległości i uderzył w tył forda, którym kierowała 36-latka z gm. Tuchola. Fiattem jechał mieszkanie Koronowa. Za spowodowanie kolizji otrzymał mandat. Do bydgoskiego szpitala trafiło dwoje dzieci: 4- i 6-letnie.
- Półtorej godziny później w Cekcynie kierujący fordem na prostym odcinku drogi zjechał na przeciwny pas ruchu i uderzył w jadącego z przeciwnego kierunku opła. 24-latek z gm. Tuchola został pouczone. Poszkodowanym jest 33-latek z gm. Kęsowo
- O godz. 21:30 w Bysławiu na ul. Głównej kierująca VW na łuku

drogi nie dostosowała prędkości do warunków panujących na trasie, straciła panowanie nad pojazdem, a następnie uderzyła w znak drogo-

wy i ogrodzenie pobliskiej posesji. 30-latka z gm. Lubiewo została ukarana mandatem.

G.

kronika strażacka

- W środę 23.11 w Miejskim Rowie usuwano plamę oleju z jezdni.
- Tego samego dnia o godz. 10:54 w Wysokiej w gm. Cekcyn wybuchł pożar w kotłowni budynku mieszkalnego.
- Również w środę o godz. 23:20 w Śliwicach zapaliły się sadze w kominie w budynku gospodarczym.
- W czwartek 24.11 o godz. 16:00 w budynku jednorodzinnym na ul. Sępoleńskiej w Tucholi włączyła się czujka dymu. Był on wyczuwalny w łazience. Urządzenie zareagowało najprawdopodobniej na tzw. cofkę.
- 20 minut później strażacy zostali wezwani do Wielkiej Komorzy. W suszarni na zboże zapaliła się

zbrzydlona kukurydza. Przyczyną pożaru była prawdopodobnie nieprawidłowa eksploatacja suszarni.

- W piątek 25.11 w Lubiewicach usuwano plamę oleju z jezdni.
- W niedzielę 27.11 o godz. 2:37 w Śliwicach doszło do pożaru budynku gospodarczego z garażem. Wywołany został z powodu niebezpieczności piecyka typu koza. Ogień zniszczył konstrukcję dachu, wyposażenie, brama, narzędzia oraz znajdujące się wewnątrz budynku VW polo.
- O godz. 14:00 wezwano straż do Wielkiej Komorzy, gdzie po raz drugi w tym tygodniu doszło do pożaru w suszarni kukurydzy.
- W poniedziałek 28.11p o godz. 16:00 w Bysławku strażacy pomagali policji w otwarciu drzwi do mieszkania.

G.

Reklama

Producent pelletu

Sprzedamy wysokiej jakości pellet w workach 15 kg w cenie 2300 za tonę.

Zapraszamy do kontaktu telefonicznego 52 334 03 69

Zabroccy, Okoniny Nadjeziorne 14, 89-530 Śliwice

tv

dodatek

TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Kuchenne rewolucje

czwartek

TVN

21:35

2 – 8 grudnia 2022

Poniedziałek

22:40

TVN

Pierwszy śnieg
film kryminalny, Szwecja, Wielka Brytania, USA, 2017
Pracujący w specjalnym wydziale kryminalnym w Oslo Harry Hole jest uważany za nadszyczą skutecznego. Choć w życiu zawodowym odnosi sukcesy, wciąż walczy z demonami przeszłości, przez które zaczął sięgać po alkohol i lekarstwa na receptę. Stan detektywa pogarszają dodatkowo niedawne rozstanie z partnerką, samotną matką Rakel, oraz brak odpowiedniej dla jego ambicji sprawy. Zostaje wyrwany z letargu dopiero wtedy, gdy policja otrzymuje zgłoszenie o zaginięciu Birte Becker oraz zabójstwie innej młodej kobiety.

Piątek

22:50

TVP1

Conan Barbarzyńca
film fantasy, USA, 2011
Mały Conan wychowuje się w prehistorycznej Cymerii. Otaczającym go światem rządzą magia i przemoc. Chłopiec od najmłodszych lat doświadcza okrucieństwa wojny. Wyróżnia się spośród rówieśników hartem ducha, siłą i zwinnością. Pod okiem ojca, Corina, nabywa umiejętności niepokonanego wojownika. Pewnego dnia na jego rodziną wioskę napada banda pod wodzą potężnego czarnoksiężnika Khaalara Zyma. Oprawcy mordują rodzinę i całe plemię Conana. Chłopcu jako jedynemu cudem udaje się uciec z życiem.

Wtorek

22:40

POLSAT

Pearl Harbor
dramat wojenny, USA, 2001
Już jako dzieci przyjaciele, Rafe McCawley (Ben Affleck) i Danny Walker (Josh Hartnett), są zafascynowani samolotami. Po latach obaj zostają pilotami amerykańskiej armii. Jest styczeń 1941 roku. W Europie trwa wojna, która jeszcze nie dotyka Stanów Zjednoczonych. Rafe zakochuje się w pielęgniarence Evelyn Johnson (Kate Beckinsale). Wkrótce jako ochotnik wstępuje do elitarnego oddziału, Orlego Szwadronu, który bierze udział w powietrznej bitwie o Anglię. Podczas akcji jego maszyna zostaje zestrzelona, a on sam uznany za zmarłego.

Sobota

20:00

TVN

Całe szczęście
komedia romantyczna, Polska, 2019
Wdowiec Robert Turski, muzyk grający na trójkacie w orkiestrze symfonicznej, prowadzi spokojne życie w nadmorskiej miejscowości na Kaszubach. Po śmierci żony poświęca się pracy i samotnemu wychowywaniu dziesięcioletniego syna Filipa, a w wolnym czasie remontuje stary kuter. Pewnego dnia stateczny mężczyzna poznaje gwiazdę mediów społecznościowych i portali plotkarskich Martę Potocką. Celebrytka wydaje się jego zupełnym przeciwieństwem. Przebojowa oraz pełna energii kobieta jest znaną miłośniczką fitness.

Środa

22:55

TVP1

Umrzesz dwa razy
thriller, USA, 2019
Anna (Victoria Barabas) żyje w ciągłym strachu. Ukrywa się wraz z synem przed byłym mężem, od którego uciekła w obawie o bezpieczeństwo swoje i dziecka. Wiedząc, że agresywny mężczyzna nie da łatwo za wygraną, zmieniła nawet tożsamość. Wierzy, że w końcu uda się jej zacząć wszystko od nowa. Niestety, prześladowca odkrywa miejsce jej pobytu. Dowiaduje się też, że Anna ma syna, o którego istnieniu dotąd nie miał pojęcia. Zamierza upomnieć się o swoje...

Niedziela

22:05

POLSAT

Jumanji: Przygoda w dżungli
film przygodowy, Kanada, Australia, USA, Indie, 2017
Czworo uczniów liceum, w ramach kary nałożonej przez dyrektora, ma posprzątać zagraconą szkolną piwnicę. Wśród zgromadzonych przedmiotów znajduje starą konsolę pochodzącą z lat dziewięćdziesiątych oraz grę Jumanji. Zaintrygowani nastolatki postanawiają uruchomić urządzenie. W ten sposób zostają wciągnięci do wirtualnego świata. Trafiają do niebezpiecznej dżungli, gdzie jako awatary są zmuszeni walczyć o przetrwanie. Spencer staje się dzielnym łowcą przygód, Fridge zmienia się w zoologa, Bethany przybiera postać rofesaora paleontologii.

Czwartek

01:15

TVN

Wielki mur
film fantasy, Hongkong, Kanada, Australia, Chiny, USA, 2016
William Garin wraz z wiernym towarzyszem, Hiszpanem Tovarem, przemierza chińskie imperium. Kierowani żądzą sławy i bogactwa poszukiwacze przygód pragną poznać sekret prochu strzelniczego, który przyniosłby im fortunę i odmienił los wędrownych najemników. Po długiej podróży cudzoziemcy docierają do nieznanej twierdzy, która budzi zachwyt wymyślnymi zabezpieczeniami mającymi zapewnić ochronę jej mieszkańcom. Wizyta kończy się dla nich niefortunnie, gdyż niesłusznie osądzeni o kradzież i oszustwo zostają uwięzieni w lochach warowni.

piątek

2 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Birma. Aung San Suu Kyi - upadek legendy - film dokumentalny 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Agape - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - W butik - serial 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - Europa. Walka o bioróżnorodność	05:00 Na sygnale - serial fabularny 05:30 M jak miłość - serial 06:20 Anna Dymna - spotkajmy się 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:20 Zaczni od zdrowia - magazyn 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularny 15:30 Gra na Maksa - serial 15:40 Mundial 2022 - Korea Południowa - Portugalia, prod. Szwajcaria, 2022 18:20 Va Banque - teleturniej	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN 11:40 Doradca smaku - program kulinarny 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! - magazyn	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial obyczajowy prod. Polska 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 - serial obyczajowy prod. Polska 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	06:50 Muzyczne poranki 07:05 Informacje kulturalne 07:35 Co dalej? - program publicystyczny 08:10 Kronos - Ogrody - magazyn kulturalno-społeczny 08:55 Arsene Lupin - serial 11:00 Jan Serce - serial 12:20 Republika. Narodziny legendy - film dokumentalny 13:25 Informacje kulturalne 13:50 Film fabularny 15:15 Życie w Cranford 16:25 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Alvydas Jokubaitis - rozmowa, reż. Piotr Poraj Polecki 17:00 Arsene Lupin - serial 19:00 Wirtuozi V4+ - Między-narodowy - talent show 2022 cz. 1, prod. Węgry, 2022 21:15 Wieczór kinomana - Wstęp do filmu - Cena strachu	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 12:00 Zaklinaczka duchów 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Komornik	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:50 Zagadki losu 12:50 Ten moment 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Tajemnice miłości 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 16:55 Zagadki losu 17:55 Niebezpieczne związki 18:30 Młodość na zamówienie - program rozrywkowy prod. Polska 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 20:00 40 kontra 20	06:00 Strażnik Teksasu 08:05 Nasz nowy dom 09:05 Pierwsza miłość 09:55 Kocham. Przepraszam. Dziękuję 10:55 Anatomia głupoty 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 14:55 Galileo 16:00 Policjanci i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjanci i Policjanci 20:00 Gwiazdy Kabaretu 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Ostatni rycerz. Bartok włada królestwem należącym do wielkiego imperium zarządzanego przez skorpumpowanego przez skorpumpowanego cesarskiego ministra, Geze Motta. Za przeciwstawienie się Mottowi Bartok zostaje upokorzony i ściany, a jego elitarne wojsko - rozproszone. 02:25 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Top 10 - Lista Przebojów
SERIAL KOSTIUMOWY	SERIAL OBYCZAJOWY	FILM PRZYGODOWY	FILM OBYCZAJOWY	DRAMAT	FILM AKCJI	KOMEDIA	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:15 Gra na Maksa - serial 15:30 Mundial 2022 18:15 Jaka to melodia? 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 19:40 Mundial 2022 - Kamerun - Brazylia, prod. Szwajcaria, 2022 22:40 Gra na Maksa - serial 22:50 Conan Barbarzyńca - film fantasy, prod. USA, 2011, reż. Marcus Nispel, wyk. Jason Momoa 00:50 Nieznany sprawca - film fabularny, prod. USA 02:40 S. W. A. T. - Jednostka specjalna - serial 03:35 Ratownicy - serial	18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Gra na Maksa - serial 19:40 Mundial 2022 - Serbia - Szwajcaria, prod. Szwajcaria, 2022 22:20 Hity wszech czasów - magazyn muzyczny 23:25 Kino relaks - Jak ona to robi? - komedia, prod. USA, 2011, reż. Douglas McGrath, wyk. Sarah Jessica Parker, Pierce Brosnan, Greg Kinnear, Christina Hendricks 01:05 Miłość z lodowiska - film obyczajowy 02:40 Kurier - film akcji, prod. USA, 2012, reż. Hany Abu-Assad, wyk. J. Jeffrey Dean Morgan, Mickey Rourke 04:30 Rodzinka.pl - serial	20:00 Wielki mur - film przygodowy, USA, Chiny, Australia, Kanada, 2016, reż. Zhang Yimou, wyk. Matt Damon, Tian Jing, Willem Dafoe, Andy Lau, Pedro Pascal 22:15 Dziewczyna w czerwonej pelerynie - film przygodowy, USA, Kanada, 2011, reż. Catherine Hardwicke, wyk. Amanda Seyfried, Gary Oldman, Billy Burke, Shiloh Fernandez, Max Irons, Virginia Madsen, Lukas Haas, Julie Christie 00:20 Kuba Wojewódzki 01:30 Na granicy światów - serial 02:30 Szpital - program obyczajowy	20:00 Mysz Masz czyli Kogel Mogel 3 Kasia nadal mieszka we wsi Brzózki i walczy z niechcianym zalotnikiem Staszkiem Kolasą. Do Polski wraca niespodziewanie jej syn Marcin i od razu wpada w kłopoty. Chłopak ma pomysł na niedzienny biznes. W tym czasie w Warszawie w rodzinie Wolańskich wybucha kryzys. 22:10 Ghost Rider 00:45 Indiana Jones i królestwo kryształowej czaszki 03:25 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	21:20 Wieczór kinomana - Cena strachu - dramat, prod. Francja, 1953, reż. Georges Clouzot Henri, wyk. Yves Montand, Charles Vanel, Colic Lulli, Peter Van Eyck, Vera Clouzot, William Tubbs, Dario Moreno, Jo Dest 24:00 Informacje kulturalne 00:20 Arcimboldo - prekursor surrealizmu - film dokumentalny, prod. Francja, 2021, reż. Benoit Felici 01:30 Gomorra - serial 02:40 Teraz animacje! - Wspomnienia - film animowany 03:10 Czwartkowy klub filmowy - Harry Angel - thriller 05:15 Teledyski 05:30 Aftszki kulturalny ekstra 05:45 Jeszcze więcej kultury	22:00 60 sekund By uratować brata, legendarny złodziej samochodów musi w tydzień dostarczyć mafii 50 luksusowych aut. 00:15 22 kule 02:35 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 03:35 Zobacz to! Blok powtórkowy: Menu na miarę - program kulinarny prod. Polska 04:15 Z archiwum policji - serial dokumentalny prod. Polska 05:00 Dyzur - serial dokumentalny	21:00 Jeszcze dłuższe zaręczyny - film komedia, USA, Japonia, 2012, reż. Nicholas Stoller, wyk. Jason Segel, Emily Blunt, Rhys Ifans, Chris Pratt, Alison Brie, Jacki Weaver, Dakota Johnson 23:35 Taken 2 - film sensacyjny, Francja, Wielka Brytania, USA, Turcja, 2012, reż. Olivier Megaton, wyk. Liam Neeson, Famke Janssen, Maggie Grace, Leland Orser, Jon Gries, D.B. Sweeney, Rade Serbedžija 01:35 Zabójcy królowych piękności 03:40 Druga strona medalu - talk show	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:05 Wakacje z Chopinem 13:25 Świąta na każdy dzień 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Zrozumieć Antycywilizację 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w Wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Siódmy Sakrament 16:35 Muzyczne chwile 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Młodzi z Pasją 17:15 Trzej generałowie 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte Młodych 19:00 Warto zauważyć 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzną 21:00 Apel

sobota

3 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:10 Serial fabularny 06:00 Magazyn Ekspresu Reporterów 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie Extra - magazyn 08:20 Wojsko - polskie.pl - reportaż 08:45 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 09:15 Fascynujący świat - W jaskini nietoperzy 10:15 Sprawa dla reportera 11:55 Gwiazdy w południe - Bitwa o Anglię - dramat wojenny, prod. Wielka Brytania, 1969, reż. Guy Hamilton, wyk. Laurence Olivier, Edward Fox 14:10 Z pamięci - felieton 14:25 Okrasa łamie przepisy SERIAL OBYCZAJOWY 	05:20 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 12:15 Rodzinny ekspres 12:50 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 13:45 Gra na Maksa - serial TVP 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko 16:20 70 lat TVP. Jak zmieniła się telewizja - program dokumentalny 17:20 Smaki świata - magazyn 17:50 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:40 Postaw na milion 19:30 Lajk! 19:50 Gra na Maksa - serial 20:00 Roztańczony PGE Narodowy - koncert KOMEDIA 	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:30 Na Wspólnej - serial obyczajowy 13:30 MasterChef 15:15 Top Model - program rozrywkowy 16:50 Ślub od pierwszego wejrzenia 17:55 Kuchenne rewolucje 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 Całe szczęście - film komedia, Polska, 2019, reż. Tomasz Konecki, wyk. Roma Gąsiorowska, Piotr Adamczyk MELODRAMAT 	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:50 Piotruś Pan 10:05 Ewa gotuje 10:35 Nasz Nowy Dom 11:40 Bogaty Dom - Biedny Dom 12:55 Górale 13:30 Drwale i inne opowieści Bieszczadu 14:35 Rolnicy. Podlasie 15:45 Więzienie 17:45 Chłopaki do wzięcia 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i Premierzy 20:05 Smerfy: Poszukiwacze zaginionej wioski Smerfetka wraz z przyjaciółmi - Mądrąłą, Osiłkiem i Ciamajdą wyrusza w pełną przygodę wyprawę do Zakazanego Lasu. A miejsce to pełne jest magicznych stworzeń, kolorów i przygód. FILM AKCJI 	06:45 Violetta - taka jestem. Koncert Violetty Villas 07:50 Informacje kulturalne 08:15 Wydarzenie aktualne 08:40 Tamte lata, tamte dni - Janusz Olejniczak - magazyn, reż. Joanna Makowska 09:20 Jack Lemmon - nieprzeciętny Everyman - film dokumentalny, prod. Francja, 2019, reż. Julia Kupenberg, Clara Kupenberg 10:30 Serialowa nostalgia - Kapitan Sowa na tropie 11:05 Kapitan Sowa na tropie 11:50 Cudowny chłopak - film obyczajowy, prod. Hongkong, USA, 2017, reż. Stephen Chbosky, wyk. Julia Roberts, Owen Wilson, Jacob Tremblay 13:50 Dzika muzyka - Waloski z górniczego świata 14:30 Z klasyką przez Polskę - Ojrzanów - Atma Quartet KOMEDIA 	06:00 Następny proszę! 07:00 Taki jest świat - program informacyjny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Mocne sobotnie kino: W potrzasku Wpływowy amerykański biznesman Paul Racine i jego piękna asystentka stają się celem dla płatnych zabójców. Aby przeżyć Paul musi zdobyć zaufanie potężnego samuraja, którego otacza sława niezwyčajzonego wojownika. Wspólnie wypowiedzą wojnę siłom zła, by zapobiec wybuchowi konfliktu na wielką skalę. 21:45 Anna Anna wczoraj była narkomanką w moskiewskim półświatku, a dziś jest topową modelką. FILM SENSACYJNY 	05:05 Szkoła 06:05 Przystanek Bieszczady 07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowany 08:00 Elf - film komedia, USA, 2003, reż. Jon Favreau, wyk. Will Ferrell, James Caan, Bob Newhart, Edward Asner, Mary Steenburgen 10:05 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:10 Papiery na szczęście - serial, Polska 14:15 Idealny facet - film komedia, USA, 2005, reż. Mark Rosman, wyk. Hilary Duff, Heather Locklear, Chris Noth, Mike O'Malley, Ben Feldman, Vanessa Lengies, Aria Wallace 16:30 Los numeros - film komedia, Polska, 2011, reż. Ryszard Zatorski, wyk. Lesław Żurek, Justyna Schneider, Tamara Arciuch KOMEDIA 	06:00 Jaś Fasola 06:30 Galileo 10:45 Agent XXL: Rodzinny interes 13:00 Agenci. Biuro Detektywistyczne 15:00 STOP Drogówka 17:00 Policjanci i Policjanci 22:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 00:00 Bridget Jones 3 - USA, Wielka Brytania, Francja, 2016, reż. Maguire Sharon, wyk. Firth Colin, Dempsey Patrick, Zellweger Renée Laureaci Oscara - Renée Zellweger i Colin Firth - oraz Patrick Dempsey w trzeciej części przebojowej i przezbawnej komedii romantycznej o miłosnych, zawodowych i towarzyskich perypetiach Bridget Jones. 02:35 SuperLudzie 03:05 Ucho Prezesa 03:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje TV Trwam

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

niedziela

4 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
05:05 Sprawa dla reportera 06:00 Słownik polski@polski - talk - show 06:25 Wojsko - polskie.pl 06:55 Słowo na niedzielę 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia 08:00 Tydzień 08:30 Zakochaj się w Polsce - magazyn 09:05 Czas w las - magazyn 09:35 Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 10:10 Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki 10:45 Zmienności - serial 11:55 Między ziemią a niebem 12:00 Anioł Pański 12:15 Między ziemią a niebem 12:50 Misja Zambia 13:15 BBC w Jedynce 14:10 Z pamięci - felieton SERIAL OBYCZAJOWY 	05:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 07:00 Dla niesłyszących - M jak miłość - serial 07:55 Pytanie na śniadanie 11:55 Roztańczony PGE Narodowy - koncert 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023 - widowisko muzyczne 16:15 Tak to leciało! - teleturniej muzyczny 17:05 Lajk! 17:30 Zaczniij od zdrowia - magazyn 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Gra na Maksa - serial 18:50 Na sygnale - serial fabularny 19:50 Gra na Maksa - serial 20:00 Postaw na milion - teleturniej FILM FABULARNY 	05:55 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN 11:30 Co za tydzień - magazyn 12:10 Milionery - wydanie specjalne - program 13:15 Złoty kompas - film przygodowy, USA, Wielka Brytania, 2007, reż. Chris Weitz, wyk. Nicole Kidman, Daniel Craig, Dakota Blue Richards, Ben Walker, Freddie Highmore, Ian McEwan, Eva Green, Tom Courtenay, Sam Elliott 15:40 Pokémon: Detektyw Pikachu - przygodowy 17:55 Totalne remonty Szelągowskiej 19:00 Fakty 19:45 Uwaga! - magazyn 20:00 MasterChef FILM WOJENNY 	06:00 Nowy dzień z Polsat News 07:45 Piotruś Królik Złośliwy, niepokorny i ciekawski Piotruś Królik to postać wyjątkowa - na jego zuchwałych przygodach wychowują się kolejne pokolenia dzieci na całym świecie. Wojna tytułowego bohatera z panem McGregorem przechodzi na zupełnie nowy poziom - być może najwyższy z możliwych. 09:50 Garfield Garfield, najślinniejszy kot świata, wie dzie życie, którego wielu z nas mogłoby mu pozazdrościć. Całe dni spędza przed telewizorem na swym ulubionym fotelu i czuje się panem wszechświata. FILM ANIMOWANY 	06:45 Miłość Ci wszystko wybaczy - widowisko 08:00 Liturgia prawosławna z Klasztoru w Turkowicach 09:05 Od ucha do ucha 10:05 Angielskie śniadanie - Robin z Sherwood - serial 11:10 Trzeci punkt widzenia 12:05 Fanfan Tulipan - film przygodowy 13:50 Wedrowiec Polski 14:35 Koryfeusz Muzyki Polskiej 2022 cz. 1 15:45 Koryfeusz Muzyki Polskiej 2022 cz. 2 - koncert 16:50 Zaginione - odnalezione - Czarny neser 17:15 Niedziela z... Janem Kantym Pawłuskiewiczem FILM FABULARNY 	06:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 10:00 Smokiem i mieczem Po powrocie z wyprawy krzyżowej rycerz wyrusza na poszukiwanie zaginionej córki króla. 11:55 Kraina jutra Rozczarowany życiem Frank oraz inteligentna nastolatka Casey wyruszają na niebezpieczną misję, której celem jest odkrycie tajemnicy miejsca zagubionego w czasie i przestrzeni. 14:30 Stare wygi Dotychczasowe życie dwóch biznesmenów u szczytu kariery ulega komplikacji, gdy muszą zaopiekować się dwójką dzieci. 16:20 Córka mojego szefa 17:55 Tata kontra tata FILM AKCJI 	05:05 Szkoła 06:05 Przystanek Bieszczady 07:00 Tom i Jerry Show - animacja animowany 08:00 Pozyścalscy - film rodzinny, Wielka Brytania, USA, 1997, reż. Peter Hewitt, wyk. John Goodman, Mark Williams, Jim Broadbent, Celia Imrie, Flora Newbigin, Tom Felton 09:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 13:50 Dennis znów rozrabia - film komedia, USA, 1998, reż. Charles T. Kanganis, wyk. Don Rickles, George Kennedy, Justin Cooper, Betty White, Brian Doyle-Murray 15:25 Ta podstępna miłość - film komedia, USA, 1997, reż. Carl Reiner, wyk. Bette Midler, Dennis Farina, Paula Marshall, Gail O'Grady, David Rasche FILM PRZYGODOWY 	06:00 Jaś Fasola 06:30 W zakamarkach mózgu 07:30 Galileo 09:35 Kung Fu Yoga 11:50 Hobbit: Pustkowie Smauga. Bilbo, wraz z Gandalfem i trzynastoma krasnoludami z Thorinem Oakenshieldem na czele, podróżują wypełniając ważną misję, podczas której muszą stawić czoła przerażającym smokowi Smaugowi. 15:45 U-571 - Francja, USA, 2000, reż. Mostow Jonathan, wyk. Matthew McConaughey, Bill Paxton, Harvey Keitel, Bon Jovi, David Keith 18:05 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 20:05 Klucz do wieczności 22:40 Ostatni rycerz TV Trwam

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

poniedziałek

5 grudnia

TVP 1

06:05 Wspaniałe stulecie – serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Studio Raban – magazyn
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo – serial
09:35 Komisarz Alex – serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz – serial kryminalny
11:25 Kasta – serial paradokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda – magazyn
12:35 Program rolny
12:55 BBC w Jedynce – Kamery wśród zwierząt – Ocean, prod. Wielka Brytania, 2021, reż. Vaneśa Coates

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie – serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:15 Gra na Maksa – serial
15:30 Mundial 2022
18:15 Jaka to melodia?
19:00 Jeden z dziesięciu
19:30 Wiadomości
19:40 Mundial 2022
22:40 Gra na Maksa – serial
22:50 Milczenie owiec – thriller
01:00 Songbird. Rozdzieleni – dramat, prod. USA, 2020, reż. Adam Mason, wyk. K. J. Apa, Sofia Carson, Craig Robinson, Demi Moore, Bradley Whitford
02:30 S. W. A. T. – Jednostka specjalna – serial
04:15 Zakończenie

TVP 2

04:55 Na sygnale – serial fabularyzowany
05:25 M jak miłość – serial
06:20 Wadwickie spotkanie ze Świętym Janem Pawłem II – cykl dokumentalny
06:55 Rodzinka.pl – serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzinka.pl – serial komediowy
11:50 Dla niesłyszących – Barwy szczęścia – serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny – teleturniej
13:15 Zranione ptaki – serial obyczajowy
14:05 Va Banque – teleturniej
14:35 Na sygnale – serial fabularyzowany
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel – serial
15:50 Gra na Maksa – serial

TELETURNIJ

16:00 Koło fortuny – teleturniej
16:35 Familiada – teleturniej
17:15 Zakazany owoc
18:00 Panorama
18:20 Va Banque – teleturniej
18:45 Zranione ptaki – serial obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia – serial obyczajowy
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość – serial
21:45 Gra na Maksa – serial
21:55 Izabela, królowa Hiszpanii – serial kostiumowy
22:55 Świat bez fikcji – Libia
00:10 Czwarta władza – dramat
02:15 O mnie się nie martw – serial komediowy
03:15 Jak najdalej stąd – film

TVN

05:55 Uwaga! – magazyn
06:10 Ukryta prawda – program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:45 Ukryta prawda – program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda – program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda – program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! – magazyn
20:10 Doradca smaku

SERIAL OBYCZAJOWY

20:15 Na Wspólnej – serial obyczajowy
20:55 Milionerzy
21:35 Totalne remonty Szelągowskiej – program
22:40 Pierwszy śnieg – film sensacyjny, Szwecja, USA, Wielka Brytania, Japonia, Chiny, 2017, reż. Tomas Alfredson, wyk. Michael Fassbender, Rebecca Ferguson, Charlotte Gainsbourg, Jonas Karlsson, Michael Yates, J.K. Simmons, Val Kilmer, Toby Jones, Chloë Sevigny, Sofia Helin
01:00 Co za tydzień – magazyn
01:40 Bates Motel – serial
02:45 Szpital – program obyczajowy
03:50 Uwaga! – magazyn

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dłaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dłaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 MEGA HIT – Strzelec wyborowy – film prod. USA, 2021, reż. Lorenz Robert, wyk. Neeson Liam, Quiróz Alfredo, Raba Juan Pablo

FILM AKCJI

22:25 Żle się dzieje w El Royale – Stany Zjednoczone, rok 1969. Tytułowy El Royale to znajdujący się na granicy dwóch stanów podpadający hotel nad jeziorem Tahoe, do którego pewnego dnia przyjeżdża kilkoro nieznajomych sobie osób skrywających mroczne sekrety: ksiądz Daniel Flynn, sprzedawca odkurzaczy Seymour, piosenkarka Darlene, hippiska Emily i jej siostra Rose.
01:45 Niewidzialny
04:20 Kabaretowa Ekstraklasa
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Muzyczne poranki
07:15 Informacje kulturalne
07:40 Co dalej? – program publicystyczny
08:25 Wydarzenie aktualne
08:50 Arsene Lupin – serial
11:00 Jan Serce – serial
12:15 Reżyserzy – Stanley Kubrick – cykl dokumentalny
13:20 Ameryka – film animowany
13:45 Informacje kulturalne
14:10 Daleko od okna – dramat, reż. Jan Jakub Kolski, wyk. Dominika Ostalowska, Dorota Landowska, Bartosz Opania
16:15 Życie w Cranford
17:25 Trzeci punkt widzenia – program publicystyczny
18:05 Arsene Lupin – serial
20:00 Kino Mocnych Wrażeń – Wróg numer jeden
22:45 Informacje kulturalne
23:10 Scena muzyczna – Big Band Słaski – koncert

DRAMAT

00:15 Panorama kina polskiego – Karbala – dramat wojenny, reż. Krzysztof Łukaszewicz, wyk. Bartłomiej Topa, Antoni Królikowski, Hristo Shopov, Leszek Lichota, Michał Żurawski, Tomasz Schuchardt, Atheer Adel
02:20 Rzeź – film fabularny, prod. Francja, 2011, reż. Roman Polański, wyk. Jodie Foster, Kate Winslet
03:50 Informacje kulturalne
04:15 Gdy królowały gwiazdy – film dokumentalny, reż. Stanisław Grabowski, wyk. Jadwiga Andrzejewska, Helena Grossówna, Jadwiga Smosarska, Tadeusz Białoszczyński, Junosza Stępowski, Adolf Dymsza

TV Puls

06:00 Kobra – oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy – serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes – serial obyczajowy prod. Polska
12:00 Zaklinaczka duchów
13:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes – serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy prod. Polska
16:00 Prawdziwe motywy – serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy

FILM AKCJI

20:00 Poniedziałkowy Hit: Zawrotna prędkość – Dwaj bracia trudniący się kradzieżami luksusowych samochodów jadą do Francji, gdzie podpadają lokalnej mafii.
21:55 W potrzasku Blair Witch
23:40 Zobacz to! Blok powtórkowy: Taki jest świat – program informacyjny
02:20 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy prod. Polska
03:15 Menu na miarę – program kulinarny
05:00 Rodzinny interes – serial obyczajowy prod. Polska

TVN 7

04:50 Szkoła
06:45 40 kontra 20
07:45 Ukryta prawda – program obyczajowy
10:50 Opowieści małżeńskie
11:50 Zagadki losu
12:50 Ten moment
13:55 Rozwód. Walka o wszystko
14:55 Tajemnice miłości
15:55 Ukryta prawda – program obyczajowy
16:55 Zagadki losu
17:55 Opowieści małżeńskie
19:00 Papiery na szczęście – serial, Polska
20:00 40 kontra 20 – program
21:00 Juliusz – film komedia, Polska, 2018, reż. Aleksander Pietrzak, wyk. Wojciech Meczwaldowski, Jan Peszek, Anna Smołowik, Rafał Rutkowski

FILM S-F

23:10 Uniwersalny żołnierz – film S-F, prod. USA, 1992, reż. Roland Emmerich, wyk. Jean-Claude Van Damme, Dolph Lundgren, Ally Walker, Ed O'Ross, Jerry Orbach
Przywrócić do życia i udoskonaleni genetycznie żołnierze kontynuują między sobą bratobójczą walkę, która 25 lat wcześniej zakończyła się ich śmiercią w Wietnamie.
01:20 Mieszkając z duchem
03:25 Druga strona medalu – talk show prod. Polska

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz nowy dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne
10:50 Anatomia głupoty
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny
21:00 U-571. W trakcie jednego z ataków na aliancki konwój, U-571 zostaje uszkodzony przez amerykański niszczyciel. Wykorzystując sytuację, Amerykanie wpadają na szatański pomysł wysłania własnej łodzi podwodnej na niemiecką łódź ratunkową. S-33 ma podstępem opanować U-571 i wykraść Enigmę.
02:00 Scenariusz śmierci – USA, 2014, reż. Garcia Fabien, wyk. Buson Didier

TV Trwam

11:20 Stan Bezpieczeństwa Państwa
11:30 Ukryci w łonie Matki
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mojżesz – 10 przykazań
13:05 Pasjonat muzyki i malarstwa
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 7 Kościołów Apokalipsy
15:00 Savionalia
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuarium polskie
16:30 Porady Medyczne Bonifratrów
16:50 Muzyczne chwile
17:00 Świadkowie
17:30 Na łowy
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Opowieści Theo
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

wtorek

6 grudnia

TVP 1

05:05 Kaiser – piłkarski oszust wszech czasów – film dokumentalny
06:05 Wspaniałe stulecie – serial kostiumowy
07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
07:30 Kościół z bliska
08:00 Wiadomości
08:10 Pogoda poranna
08:15 Kwadrans polityczny
08:35 Ranczo – serial
09:35 Komisarz Alex – serial kryminalny
10:35 Ojciec Mateusz – serial kryminalny
11:25 Kasta – serial paradokumentalny
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda – magazyn
12:35 Program rolny
12:50 Natura w Jedynce

SERIAL KOSTIUMOWY

14:00 Wspaniałe stulecie – serial kostiumowy
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:15 Gra na Maksa – serial
15:30 Mundial 2022 – 1/8 finału, prod. Szwajcaria
18:15 Jaka to melodia? – teleturniej muzyczny
19:00 Jeden z dziesięciu – teleturniej
19:30 Wiadomości
19:40 Mundial 2022 – 1/8 finału, prod. Szwajcaria
22:40 Gra na Maksa – serial
22:50 Ocaleni – reality show
23:55 Magazyn śledczy Anity Gargas – magazyn
00:35 Witamy u Hartmannów – komedia
02:40 S. W. A. T. – Jednostka specjalna – serial

TVP 2

05:05 Na sygnale – serial fabularyzowany
05:35 M jak miłość – serial
06:25 Byłem głodny – dalsie mi jeść
06:55 Rodzinka.pl – serial komediowy
07:30 Pytanie na śniadanie
10:35 Panorama
10:45 Pytanie na śniadanie
11:15 Rodzinka.pl – serial komediowy
11:50 Dla niesłyszących – Barwy szczęścia – serial obyczajowy
12:30 Koło fortuny – teleturniej
13:15 Zranione ptaki – serial obyczajowy
14:05 Va Banque – teleturniej
14:35 Na sygnale – serial fabularyzowany
15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel – serial
15:55 Gra na Maksa – serial
16:00 Koło fortuny – teleturniej
16:35 Familiada – teleturniej

SERIAL OBYCZAJOWY

17:15 Zakazany owoc – serial obyczajowy
18:00 Panorama
18:20 Va Banque – teleturniej
18:45 Zranione ptaki – serial obyczajowy
19:30 Barwy szczęścia – serial obyczajowy
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość – serial
21:45 Gra na Maksa – serial
21:55 Izabela, królowa Hiszpanii – serial kostiumowy
22:55 Historia bez tajemnic – Głos
00:20 Jestem mordercą – dramat
02:25 Wszystkie pieniądze świata – dramat

TVN

05:50 Uwaga! – magazyn
06:10 Ukryta prawda – program obyczajowy
07:05 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy
08:00 Dzień Dobry TVN – magazyn
11:40 Doradca smaku – program
11:50 Ukryta prawda – program obyczajowy
12:55 Tajemnice miłości
14:00 Ukryta prawda – program obyczajowy
16:10 Ten moment
16:45 Kuchenne rewolucje – program kulinarno-rozrywkowy
17:55 Ukryta prawda – program obyczajowy
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! – magazyn

PROGRAM KULINARNY

20:10 Doradca smaku – program kulinarny
20:15 Na Wspólnej – serial obyczajowy, Polska
20:55 Milionerzy
21:35 Historia zemsty – film sensacyjny, USA, 2017, reż. Johnny Martin, wyk. Nicolas Cage, Deborah Unger, Anna Hutchison, Talitha Eliana Bateman, Don Johnson
23:40 Superwizjer – magazyn reporterów
00:15 Kuba Wojewódzki
01:25 Zabójcza broń – serial
02:25 Kuchenne rewolucje
03:25 Uwaga! – magazyn
03:45 Zamieszkać na plaży
04:15 Recepta na stary dom
04:45 Jak to jest zrobione

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:40 Malanowski i Partnerzy
09:40 Sekrety rodziny
10:40 Dłaczego ja?
11:40 Gliniarze
12:50 Wydarzenia
13:20 Interwencja
13:40 Trudne sprawy
14:40 Dłaczego ja?
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:30 Na ratunek 112
17:00 Gliniarze
18:00 Pierwsza miłość
18:45 Mikołajkowy blok reklamowy
19:00 Wydarzenia
19:25 Gość wydarzeń
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 30 lat Telewizji Polsat. Wielka Gala Jubileuszowa w Teatrze Wielkim

FILM WOJENNY

22:40 Pearl Harbor – Atak Japończyków na amerykańską bazę Pearl Harbor 7 grudnia 1941 roku porwał do czynu cały naród i zdecydował o przystąpieniu Stanów Zjednoczonych do II Wojny Światowej. Chłopcy w ciągu kilku godzin stali się męczennikami, nic już nie było takie jak przedtem, a odwaga, heroizm i siła ludzkiego ducha zostały poddane ostatecznej próbie. Miłość, wojna, śmierć, bohaterstwo, widowiskowe naloty i walki powietrzne.
02:45 Kickboxer: Zemsta
04:40 Disco Gramy
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

07:00 Co się dzieje
07:30 Informacje kulturalne
08:00 Przestrzeń pamięci – magazyn
08:40 Zaginione Skarby – film animowany
08:55 Arsene Lupin – serial
11:00 Jan Serce – serial
12:20 Maiden – film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2018, reż. Alex Holmes
14:15 Informacje kulturalne
14:40 Forman vs. Forman – film dokumentalny, prod. Francja, Czechy, 2019, reż. Jakub Hejna, Helena Trestkova
16:10 Życie w Cranford
17:30 Co dalej? – program publicystyczny
18:05 Arsene Lupin – serial kryminalny

KOMEDIA

20:00 Lekkie obyczaje – Atak paniki – komedia
21:50 Informacje kulturalne
22:15 Ballady i romanse
24:00 Miłoda Polska – Na drodze – film krótkometrażowy, reż. Bartosz Nowacki, wyk. Szymon Bobrowski, Adam Bobik, Magdalena Boczerska
00:40 Co dalej? – program publicystyczny
01:15 Kino Mocnych Wrażeń – Wróg numer jeden, prod. USA, 2012, reż. Kathryn Bigelow, wyk. Jessica Chastain, Jason Clark, Joel Edgerton, Jennifer Ehle
04:00 Chwila, która nie powróci – film dokumentalny, reż. Andrzej Titkow
05:10 Teledyski

TV Puls

06:00 Kobra – oddział specjalny
08:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy
10:00 Prawdziwe motywy – serial kryminalny
11:00 Rodzinny interes – serial obyczajowy
13:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy
14:00 Rodzinny interes – serial obyczajowy
15:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy
16:00 Prawdziwe motywy – serial kryminalny
18:00 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy
20:00 13 Dzielnica
21:30 13 dzielnica: Ultimatum

FILM AKCJI

23:45 Prawo zemsty – film akcji
Kiedy żona i córka Clyde'a Sheltona zostają brutalnie zamordowane, a ich zabójca unikną kary, bohater przygotowuje plan zemsty nie tylko na sprawcach, ale i wymiarze sprawiedliwości.
01:55 Lombard. Życie pod zastaw – serial obyczajowy
02:50 Zobacz to! Blok powtórkowy: Biesiada na cztery pory roku
03:30 Biesiada na cztery pory roku
04:00 Menu na miarę – program kulinarny
05:00 Rodzinny interes – serial obyczajowy

TVN 7

04:50 Szkoła
06:45 40 kontra 20
07:45 Ukryta prawda – program obyczajowy
10:50 Opowieści małżeńskie
11:50 Zagadki losu
12:50 Ten moment
13:55 Rozwód. Walka o wszystko
14:55 Tajemnice miłości
15:55 Ukryta prawda – program obyczajowy
16:55 Zagadki losu
17:55 Opowieści małżeńskie
19:00 Ukryta prawda – program obyczajowy
20:00 40 kontra 20
21:00 Nieuchwytny cel – film sensacyjny, USA, 1993, reż. John Woo, wyk. Jean-Claude Van Damme, Lance Henriksen, Arnold Vosloo, Yancy Butler

FILM SENSACYJNY

23:05 Człowiek Tai Chi – film sensacyjny, Chiny, Hong Kong, USA, 2013, reż. Keanu Reeves, wyk. Tiger Hu Chen, Keanu Reeves, Karen Mok, Hai Yu, Qing Ye
Młody adept sztuki tai chi otrzymuje ofertę wzięcia udziału w nielegalnych, podziemnych walkach. Organizatorem starć jest tajemniczy Donaka Mark, którego za wszelką cenę chce dopaść policja z Hongkongu.
01:15 Mieszkając z duchem
03:20 Druga strona medalu – talk show prod. Polska

TV 4

06:00 Strażnik Teksasu
08:00 Nasz Nowy Dom
09:00 Pierwsza miłość
09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne
10:50 Anatomia głupoty
11:55 Sędzia Judy
13:55 STOP Drogówka
16:00 Policjantki i Policjanci
17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci
20:00 Sprawiedliwi – Wydział Kryminalny
21:00 Braven – Kanada, 2016, reż. Oeding Lin, wyk. Lang Stephen, McClarnon Zahn, Momoa Jason
Film akcji. Joe Braven to prosty drwal mieszkający w małym domu w górach na granicy amerykańsko-kanadyjskiej. Pewnego dnia w okolicy pojawi się grupa handlarzy narkotykami.
23:00 Błękitna laguna
01:10 Ulice strachu: Ostatnia odsłona

TV Trwam

12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mojżesz – 10 przykazań
13:10 Zrozumieć wartość życia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:20 100 cudownych miejsc na świecie
14:30 Rezurekcja
15:15 Ewangelia nasz biznesplan
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Jestem mamą
16:25 Przyroda w Obiektywie
16:40 Ojcostwo polecam
17:10 Prosto o gospodarce
17:30 Zostań Żołnierzem RP
17:45 Muzyczne chwile
17:55 Poczet Wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Każdy maluch to potrafi
19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

środa

7 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:45 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Rodzinny ekspres 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:35 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Rok w ogrodzie Extra 12:50 Natura w Jedynce	05:05 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:35 M jak miłość - serial 06:25 Pozyteczni.pl - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Rodzinka.pl - serial komediowy 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości - serial obyczajowy 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy Bronisław Malanowski rozwiązuje zagadki kryminalne, prowadząc biuro detektywistyczne. 09:40 Sekrety rodziny 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Muzyczne poranki 07:20 Informacje kulturalne 07:50 Co dalej? - program publicystyczny 08:20 Res Poloniae - O Polsce z oddali - Alvydas Jokubaitis - rozmowa, reż. Piotr Poraj Poleski 08:55 Arsene Lupin - serial 11:00 Jan Serce - serial 12:10 Ostatnia góra - film dokumentalny, reż. Dariusz Załuski 13:45 Informacje kulturalne 14:15 Dzieci i ryby - komedia, reż. Jacek Bromski, wyk. Anna Romantowska, Gabriela Kownacka, Krzysztof Stroiński, Jan Frycz, Cezary Pazura, Daniel Olbrychski 16:05 Przestrzeń pamięci - KPS 156 - magazyn 17:15 Przestrzeń pamięci - Muzeum Dom Rodziny Pileckich - ośmaka	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Hansel i Gretel: łowcy czarownic 21:45 Nienawistna ośmaka	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:50 Zagadki losu 12:50 Ten moment 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Tajemnice miłości 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy prod. Polska 20:00 40 kontra 20 21:00 Wataha - miniseria, Polska, reż. Olga Chajdas, Kasia Adamik	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Hobbit: Pustkowia Smauga - USA, Nowa Zelandia, 2013, reż. Jackson Peter 00:55 Łowcy umysłów - film prod. USA, Wielka Brytania, Holandia, 2004, reż. Harlin Renny, wyk. Kathryn Morris, Kilmer Val, LL Cool J, Miller Jonny Lee, Slater Christian Thriller z udziałem takich gwiazd jak Val Kilmer, Christian Slater, Jonny Lee Miller czy Kathryn Morris.
SERIAL KOSTIUMOWY 	TELETURNIEJ 	SERIAL OBYCZAJOWY 	FILM PRZYGODOWY 	SERIAL KRYMINALNY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	KOMEDIA 	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 ALARM! - magazyn 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! 20:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 21:00 Nie lubię poniedziałku - komedia 22:55 Umrzesz dwa razy - film fabularny	18:20 Va Banque - teleturniej 18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy seriali Na dobre i na złe i Na sygnale - felieton 20:55 Na dobre i na złe - serial 21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy 22:55 Ludzkie historie - film dokumentalny 24:00 Zimowa miłość - film obyczajowy 01:40 Imię róży - serial 02:45 7 miliardów 700 milionów i co dalej? - film dokumentalny 03:55 Za mazarinami - serial 04:45 Zakończenie	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Top Model - program rozrywkowy 23:10 Ostatnia misja USS Indianapolis - film wojenny, USA, 2016, reż. Mario Van Peebles, wyk. Nicolas Cage, Tom Sizemore, Thomas Jane, Matt Lanter, James Remar, Weronika Rosati 01:50 Superwizjer - magazyn reporterów 02:25 Kwatery Hitlera - program obyczajowy 03:25 Uwaga! - magazyn 03:45 Zamieszkać na plaży 04:15 Recepta na stary dom 04:45 Jak to jest zrobione - serial dokumentalny	20:05 Jak rozpętałem II wojnę światową cz. 2 - Za bronią Druga część jednej z najsłynniejszych polskich komedii, z doskonałą kreacją Mariana Kociniaka. Wojenna zawierucha rzuca dzielnego wojaka, Franka Dolasa aż do Afryki północnej, gdzie jako „przymusowy ochotnik” zostaje wcielony do oddziału Legii Cudzoziemskiej, którym dowodzi kapitan Letoux. 21:50 Gliniarze z Beverly Hills 2 00:05 To dopiero początek 02:05 Robin Hood - faceci w rajtach 04:40 Disco Gramy - program rozrywkowy 05:25 Telezakupy TV Okazje	18:00 Arsene Lupin - serial kryminalny 20:00 Na wschód od Hollywood - Piranie - film fabularny, prod. Włochy, 2019, reż. Claudio Giovannesi 22:05 Informacje kulturalne 22:25 Tanie Dianie - talk-show 23:10 Świadek oskarżenia - serial kryminalny 00:10 Więcej niż fikcja - Pożegnania i powroty - portret Roberta Franka - film dokumentalny 01:50 Enter Enea Festival 2021 - Aga Derlak Septet & Atom String Quartet - „Parallel” - koncert 02:55 Lekkie obyczaje - Atak paniki - komedia 04:45 Informacje kulturalne 05:35 Afisz kulturalny	01:10 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań. 02:10 Zobacz to! Blok powtórkowy: Na jedwabnym szlaku 02:50 Taki jest świat - program informacyjny 03:30 Na jedwabnym szlaku	23:30 Bajecznie bogaci Azjaci - film komedia, USA, 2018, reż. Jon M. Chu, wyk. Constance Wu, Henry Golding, Michelle Yeoh, Gemma Chan, Lisa Lu, Awkwafina Rachel podróżuje z chłopakiem do Singapuru, nie zdając sobie sprawy z jego pochodzenia. 02:00 Mieszkając z duchem 04:05 Druga strona medalu - talk show Autorski program dziennikarki Jolanty Pienkowskiej, który swoją premierę miał w 2009 roku. Ma on formułę rozmów z gośćmi.	10:00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu 11:00 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Mojeżesz - 10 przykazań 13:10 Dinozaury z Krasiejowa 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Kuźnia Redemptorystów 15:20 „Cioteczka” 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Ma się rozumieć 16:10 Na zdrowie 16:30 Tajemnice Watykanu 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet Wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Opowieści z Księgi Cnót 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

czwartek

8 grudnia

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVP Kultura	TV Puls	TVN 7	TV 4
04:50 Klan - telenowela 05:15 Przysięga - serial obyczajowy 06:05 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 07:00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze 07:30 Pełnia Wiary - magazyn 08:00 Wiadomości 08:10 Pogoda poranna 08:15 Kwadrans polityczny 08:35 Ranczo - serial obyczajowy 09:35 Komisarz Alex - serial kryminalny 10:30 Ojciec Mateusz - serial kryminalny 11:25 Kasta - serial paradokumentalny 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:40 Magazyn Rolniczy 13:00 Natura w Jedynce	05:00 Na sygnale - serial fabularyzowany 05:30 M jak miłość - serial 06:25 Smaki świata - magazyn 06:55 Rodzinka.pl - serial komediowy 07:30 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie 11:15 Irmologion supraski - reportaż 11:50 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obyczajowy 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Zranione ptaki - serial obyczajowy 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:10 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc 18:00 Panorama 18:20 Va Banque - teleturniej	05:50 Uwaga! - magazyn 06:10 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:05 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 08:00 Dzień Dobry TVN - magazyn 11:40 Doradca smaku 11:50 Ukryta prawda - program obyczajowy 12:55 Tajemnice miłości - serial obyczajowy 14:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:10 Ten moment 16:45 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 17:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - magazyn 20:10 Doradca smaku	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:40 Malanowski i Partnerzy - serial obyczajowy 09:40 Sekrety rodziny - serial obyczajowy prod. Polska 10:40 Dlaczego ja? 11:40 Gliniarze 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja 13:40 Trudne sprawy 14:40 Dlaczego ja? 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 17:00 Gliniarze 18:00 Pierwsza miłość - serial obyczajowy prod. Polska 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość wydarzeń 19:45 Sport 19:55 Pogoda	07:00 Muzyczne poranki 07:10 Informacje kulturalne 07:35 Zaginione - odnalezione - magazyn 08:00 Niedziela z... Janem Kantym Pawłuskiewiczem 08:55 Arsene Lupin - serial 11:00 Jan Serce - serial 12:15 Stanisław Syrewicz odmienniany przez los - film dokumentalny, reż. Grzegorz Brzozowicz 13:20 Informacje kulturalne 13:55 Szatan z siódmej klasy - film fabularny, reż. Kazimierz Tarnas, wyk. Bartosz Fejge, Katarzyna Bator, Wojciech Malajkat, Krzysztof Globisz, Katarzyna Pypno, Tytus Hołdys, Marek Serdiukow, Tomasz Koźlik, Paweł Jakowlew, Łukasz Jaźwiec 15:50 Na kredyt - film obyczajowy	06:00 Kobra - oddział specjalny 08:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 10:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 11:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 13:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 14:00 Rodzinny interes - serial obyczajowy 15:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 16:00 Prawdziwe motywy - serial kryminalny 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy 20:00 Firmowa gwiazdka 22:05 Zły Mikołaj 00:00 Sekspedycja	04:50 Szkoła 06:45 40 kontra 20 07:45 Ukryta prawda - program obyczajowy 10:50 Opowieści małżeńskie 11:50 Zagadki losu 12:50 Ten moment 13:55 Rozwód. Walka o wszystko 14:55 Tajemnice miłości 15:55 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Zagadki losu 17:55 Opowieści małżeńskie 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 40 kontra 20 21:00 Wykapany ojciec - film komedia, USA, Indie, Kanada, 2013, reż. Ken Scott, wyk. Vince Vaughn, Chris Pratt, Cobie Smulders, Andrzej Blumenfeld	06:00 Strażnik Teksasu 08:00 Nasz Nowy Dom 09:00 Pierwsza miłość 09:50 Agenci. Biuro Detektywistyczne 10:50 Hardkorowy lombard 11:55 Sędzia Judy 13:55 STOP Drogówka 16:00 Policjantki i Policjanci 17:00 Łowcy Skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 21:00 Łowca i Królowa Łodu 23:30 Anakonda 4 - Krwawe ślady - Rumunia, USA, 2009, reż. Don E. Fauntleroy, wyk. Crystal Allen, Ana Ularu, Linden Ashby, Midwinter Danny, Rhys-Davies John Premiera. Horror. Umierający potentat Murdoch zatrudnia lekarza, który ma zebrać świeży zapas krwawych orchidei i eksperymentować z regenerującym nektarem na młodym wężu.
SERIAL KOSTIUMOWY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	FILM OBYCZAJOWY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	SERIAL OBYCZAJOWY 	FILM PRZYGODOWY 	TV Trwam
14:00 Wspaniałe stulecie - serial kostiumowy 15:00 Wiadomości 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Przysięga - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Jaka to melodia? 17:55 Klan - telenowela 18:20 Kasta - serial 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:15 Alarm! 20:30 Leśniczówka - serial obyczajowy 21:00 Na sygnale - serial 21:35 Sprawa dla reportera 22:35 Magazyn śledczy Anity Gargas - magazyn 23:15 Magazyn kryminalny 00:10 Magazyn Ekspresu Reporterów	18:45 Zranione ptaki - serial obyczajowy 19:30 Barwy szczęścia - serial obyczajowy 20:40 Kulisy serialu Ojciec Mateusz - felieton 20:55 Ojciec Mateusz - serial kryminalny TVP, reż. Maciej Dejczer, Andrzej Kostenko, wyk. Artur Żmijewski, Piotr Polk, Michał Piel, Artur Pontek, Kinga Preis, Łukasz Lewandowski, Sławomir Orzechowski, Piotr Kozłowski, Rafał Cieszyński 21:55 Izabela, królowa Hiszpanii - serial kostiumowy 22:55 Biografie i obrazy - O mnie, o tobie 00:05 Bohater z wyboru - film sensacyjny	20:15 Na Wspólnej - serial obyczajowy 20:55 Milionerzy 21:35 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 22:45 Idealny facet dla mojej dziewczyny - film komedia, Polska, 2009, reż. Tomasz Konecki, wyk. Marcin Dorociński, Magdalena Boczarska, Izabela Kuna, Danuta Stenka Krzysztof Globisz, Tomasz Karolak, Bronisław Wrocławski, Magdalena Rózcicka, Daniel Olbrychski, Maria Seweryn 01:15 Wielki mur - film przygodowy, USA, Chiny, Australia, Kanada, 2016, reż. Zhang Yimou	20:05 Jak poślubić milionera Historia współczesnego Kopciuszka, któremu zamiast wroźki chrzestnej w spełnieniu marzeń pomaga trener od rozwoju osobistego. Alicja mimo miłosnych rozczarowań daje sobie jeszcze jedną szansę, aby i jej bajka się spełniła. Skoro na bal zaproszeń nikt nie wysłał, nie pozostaje jej nic innego jak wziąć sprawy we własne ręce. 22:30 Wszystko o Stevie 00:45 Tamte dni, tamte noce 03:35 Świat według Kiepskich 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	16:35 Powrót do Cranford - serial 17:45 Co dalej? - program publicystyczny 18:15 Paddington - film familijny, prod. USA, Wielka Brytania, Francja, 2014, reż. Paul King, wyk. Sally Hawkins, Hugh Bonneville 20:00 Czwartkowy klub filmowy - Wstęp do filmu - Serpico 20:05 Czwartkowy klub filmowy - Serpico - film fabularny, prod. USA, Włochy, 1973, reż. Sidney Lumet, wyk. Al Pacino 22:25 Informacje kulturalne 22:45 Beatlesi w Indiach - film dokumentalny, prod. Wielka Brytania, 2021, reż. Ajay Bose	02:10 Lombard. Życie pod zastaw - serial obyczajowy Prowadzenie lombardu to zajęcie ciekawe, momentami ekscytujące, ale często i niebezpieczne. Bohaterami serialu są: właściciel Kazimierz Barski, jego rodzina, pracownicy oraz klienci, którzy pojawiają się w lombardzie z powodu różnych życiowych zawirowań. Są to zarówno osoby starsze, potrzebujące środków do życia, jak i młode, które zastawiają na kilka dni laptop czy telefon. 03:10 Zobacz to! Blok powtórkowy	23:15 Niesamowity Hulk - film przygodowy, USA, 2008, reż. Louis Leterrier, wyk. Edward Norton, Liv Tyler, Tim Roth, William Hurt, Tim Blake Nelson, Ty Burrell 01:30 Mieszkając z duchem 03:30 Druga strona medalu - talk show	12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Ziemia Obiecana 13:00 Sanktuarium Cudu Eucharystycznego w Sokółce 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 100 cudownych miejsc na świecie 14:30 Oratorium o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny 15:30 Mocarz pokory 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat

dodatek TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Cennik ogłoszeń drobnych ważny od 1.12.2022 r.

Ceny ogłoszeń drobnych: zwykle: do 20 słów – 10 zł, do 30 słów – 20 zł, do 40 słów – 30 zł; pogrubione: do 20 słów – 20 zł, do 30 słów – 40 zł, do 40 słów – 60 zł.

Użycie na początku ogłoszenia znaku, litery, przedrostka lub słowa niezwiązanego merytorycznie z ogłoszeniem i mającego na celu zmianę alfabetycznej pozycji ogłoszenia w danej rubryce skutkuje **potrojeniem** ceny ogłoszenia. Ostateczną decyzję, czy takie użycie ma miejsce, podejmuje redakcja.

Osoba, która składa zlecenie na reklamę lub ogłoszenie drobne w „Tygodniku Tucholskim” zobowiązuje się do przestrzegania Regulaminu przyjmowania reklam i ogłoszeń w „Tygodniku Tucholskim”. Treść regulaminu dostępna w redakcji.

Praca

Dam pracę

• Dekarza do pracy przy dachach przyjmę, Tuchola i okolice, 661-969-866

Szukam pracy

• Szukamy pracy w gospodarstwie rolnym z zakwaterowaniem, tel. 607-391-584

Nieruchomości Lokale

Sprzedam

• Dom w Sępólnie Krajeńskim, 135 m², działka 600 m², 6 pokoi, 479.000 zł, tel. 720-092-092
• Działka 600 m², w centrum wsi Żalno, gmina Kęsowo, 0048 575-675-079
• Mieszkanie 60 m², Tuchola, al. LOP, cena do negocjacji, 601-441-986
• Mieszkanie w stanie deweloperskim, w Cekcynie, w nowym bloku, 53,5 m², 1. piętro, 3 pokoje, 267.000 zł, tel. 720-223-322

Kupię

• Działki budowlane, ziemię rolną kupię, okolice Tucholi, Cekcyna, Bysławia, Lubiewa, placę gotówką, tel. 720-223-322

Oddam w najem

• Kawalerka i mieszkanie 2-pokojowe, Przy Szosie Sępoleńskiej w Tucholi do wynajęcia, tel. 665-202-556
• Mieszkanie 3-pokojowe w Tucholi, tel. 516-590-104
• Mieszkanie 30 m², pokój, kuchnia, przedpokój i łazienka, kuchnia umeblowana, osobne wyjście, parter, tel. 502-378-285
• Na pokój umeblowany osobą pracującą przyjmę, Tuchola, 781-546-139
• Pokój + kuchnia + łazienka, Tuchola, osiedle Mickiewicza, tel. 606-373-826

Poszukuję do wynajęcia

• Wezmę w dzierżawę grunty orne od wiosny lub jesieni z terenów gminy Cekcyn (Zalesie, Zamarte, Suminy), atrakcyjny czynsz dzierżawny do 1500 zł, 603-482-376

Kupno

• Maciory, knury kupię, odbiór z gospodarstwa, waga, tel. 888-302-750

Reklama, ogłoszenie płatne —

Gminna Spółdzielnia
Samopomoc Chłopska w Tucholi
ul. dr. Karasiewicza 3

Wydzierżawimy
biura
w budynku administracyjnym
GS Tuchola
oraz **pomieszczenia**
magazynowe,
ul. Karasiewicza 3,
miejsca parkingowe,
ul. Rycerska,
plac za sklepem Bobas.

691-488-081, (52) 334-22-83

• Rozsiewacz do siania nawozów N015 KOS, opona 18,4 R34 TZR2, stan bieżnika 80%, tel. 697-168-742
• Skupujemy bydło: byk do 14,00 zł/kg, jałówka do 13,00 zł/kg, krowa do 11,00 zł/kg, (52) 332-30-88, 606-167-635
• Traktor C340, C355, C360, T25 lub inne, 667-147-460

Różne

• Biuro Matrymonialno-Partner-skie Serduska Dwa, fotooferty osób od 24 do 80 lat, zapraszamy. Biuro czynne 10.00-18.00. tel. 883-783-782
• Biuro Tłumaczeń – wszystkie języki europejskie + inne (44), Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8 (8-16.30), (52) 388-37-38, 602-739-670, grametwm@wp.pl
• Zwrot podatku + zasiłki: Austria, Anglia, Belgia, Dania, Irlandia, Holandia, Niemcy. Sępólno Kraj., Nowy Rynek 8, 602-739-670, grametwm@wp.pl

Usługi

• Budowa domów od podstaw i innych budynków, remonty, modernizacja obiektów, prace wykończeniowe, instalacje hydrauliczne, instalacje elektryczne i pomiary, 508-186-179
• Budowa domów od podstaw, wykończenia, remonty mieszkań. Solidnie, wieloletnie doświadczenie, wolne terminy, 609-287-124
• Dachy, ciesielstwo-dekarstwo, kompleksowe wykonawstwo, remonty dachów, sprzedaż pokryć dachowych – usługa na 8% VAT (budynki mieszkalne), utylizacja azbestu, www.dachmaster.az.pl, 661-969-866
• Elektryk, 602-338-356
• Malowanie, szpachlowanie, podwieszanie sufitów, zabudowy, adaptacja poddaszy, płyty k-g, montaż paneli, obróbki po wymianie okien, wolne terminy, 510-632-878
• Oferuję usługi remontowe: malowanie, szpachlowanie, tapetowanie, panele, montaż płyt karton-gips, malowanie elewacji i wiele innych prac, 516-737-701
• Usługi remontowo-wykończeniowe, glazura, sucha zabudowa, gipsowanie, malowanie, ocieplenie poddaszy oraz inne prace, tel. 572-607-235
• Wypieki świąteczne. Zapraszam do składania zamówień, tel. 518-686-175

Motoryzacja

Sprzedam

• Auto-kasacja C-53. Demontaż pojazdów uszkodzonych, wypadkowych. Odbiór własnym transportem. Auto-szrot, sprzedaż części używanych, Wielki Konopat k. Świecia, kasacjaswiecie@wp.pl, (52) 332-46-98, 605-112-448
• BMW seria 1 F21 1.6 B (2013), 80.000 km, niebieski metalik, klimatyzacja, elektryka, jak nowy, zarejestrowany, Tuchola, 500-862-466

• VW golf V 1.6 MPI (102 PS) (2005), 12.500 zł, 5-drzwiowy, tydzień w kraju, zarejestrowany, tel. 606-280-837
• VW golf VI plus 1.4 B 120 KM (2009), 156.000 km, szary, klimatronik, elektryka, pełen serwis, sprowadzony, opłacony, Tuchola, 500-862-466
• VW golf VI 1.6 B (2009). Opony 14", 15", 16", zimowe. Felgi stalowe i aluminiowe kia. Biurko pod komputer, 793-741-541

Kupię

• Abartha, astrę, audi, BMW, VW i inne, całe, rozbite, uszkodzone. Szybki dojazd, gotówka od ręki, 721-099-794

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godziny 16.00. Można też je dostarczyć do jednego z naszych punktów przyjmowania ogłoszeń drobnych. Termin przyjmowania ogłoszeń do bieżącego numeru w poszczególnych punktach (poza redakcją gazety) może się różnić (zwykle ogłoszenie trzeba dostarczyć do wtorku do godziny 12.00).

Redakcja zastrzega sobie możliwość odmowy przyjęcia ogłoszenia bez podania przyczyny.

Punkty przyjmowania ogłoszeń drobnych:

Tuchola: Redakcja „Tygodnika Tucholskiego”, ul. Karasiewicza 3; **Gostycyn:** GS „SCh” sklep nr 7, Carrefour Express, ul. Bydgoska 17; **Śliwice:** sklep wielobranżowy „Sabina”, ul. Dworcowa 4; **Bysław:** sklep p. Krzyżewskiego, ul. Główna 61; **Kęsowo:** sklep „Farmer”, ul. Główna 17; **Żalno:** sklep „Farmer”, ul. Starowiejska 8; **Legbąd:** sklep p. Wolińskiego, ul. ks. Chudzińskiego 5a.

Sprzedaż

• Absolutnie auta dostawcze, osobowe, całe lub uszkodzone, skrośdowane, stan i rok bez znaczenia, 516-955-473
• Absolutnie auta kupię osobowe oraz dostawcze, całe lub rozbite, na złom, z wyrejestrowaniem, 507-233-461
• Absolutnie kupię każde auto osobowe, dostawcze i ciężarowe, dobre ceny, 667-147-460
• Auta osobowe i dostawcze każdej marki, stan obojętny, szybki dojazd, placę gotówką, 570-908-958
• Każdego mercedesa kupię, 667-147-460

• Absolutnie najtaniej, dachy, okna, garaże. Sprzedaż, pomiar, montaż, 516-836-355
• Agregat aktywny 3-metrowy, z wałem pakiera, hydropakiem z Niemiec, do jarki mobilna na jedną krowę, pompa próżniowa 950-litrowa do dojarki, 606-171-473
• Akwaria: szer. 25 cm, długość 40 cm, wysokość 30 cm oraz szer. 40 cm, długość 1,4 m, wysokość 50 cm. Dam miejsce na reklamę, tel. 502-631-947

informator medyczny

GASTROLOG
Artur Soltysiak
specjalista gastrologii i chirurgii ogólnej
KOLONOSKOPIA I GASTROSKOPIA
(możliwość znieczulenia w analgezodacji),
drobne zabiegi chirurgiczne.
ul. Mickiewicza 39, Chojnice,
kom. 660 909 190,
rejestracja: 52 565 53 33, 604 798 239

GABINET PRYWATNY
dr n. med. Łukasz Pokrywka
SPECJALISTA UROLOG
poniedziałek, czwartek 15.00-18.00
Tuchola, ul. Piastowska 5/11
rejestracja tel. 660 217 848
pon.-pt. w godz. 12.00-15.00

Lek. dermatolog
Jadwiga Barczyk
tel. kom. 606 28 66 33
przyjmuje w Gostycynie, ul. Piłska 22.
Wskazana rejestracja telefoniczna

REUMATOLOG
lek. med. Agnieszka Pajdak
Specjalista Reumatologii
i Chorób Wewnętrznych
Chojnice, ul. Wiśniowa 1a (przych. Therapeutica)
tel. kom. 602 312 200, 532 163 168
Przyjmuje we wtorki od godz. 14.00

GABINET UROLOGICZNY
lek. Bartosz Brzozczyk
Miejskie Centrum Lekarskie
ul. Świecka 27, Tuchola
przyjmuje poniedziałek 17.00-20.00
rejestracja tel. 52 33 433 44
pon.-pt. w godz. 8.00-18.00

auris med **BEZPŁATNE**
BADANIA SŁUCHU
APARATY SŁUCHOWE
refundacja z NFZ
poniedziałek, wtorek, czwartek 9.00-17.00
Tuchola, ul. Dworcowa 2
tel. 506-130-566

SONUS-MED Mariola Gwizdała
Aparaty słuchowe, badanie słuchu
• dobór i sprzedaż aparatów słuchowych
• badanie słuchu • wizyty domowe
• ABR, otoemisja, terapia szumów usznych
• baterie • refundacja NFZ, PCPR, PFRON
piątek 9.00-17.00 tel. 504 298 407
TUCHOLA, ul. Świecka 53/2

Prywatny Gabinet
Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
lek. med. Mikołaj Romańczuk
ul. Drzymały 33, Chojnice
(Przychodnia Nova)
Przyjmuje w poniedziałki od godz. 14.30
Rejestracja tel. 52 506-53-11

FIZJOTERAPIA I REHABILITACJA
prywatny gabinet „FizjoFiks”
mgr Nikolai Kielbratowski
ul. Saganowskiego 4, 89-500 Tuchola
Tel. 732-611-816
Ciesz się życiem bez bólu.

KRĘGOSŁUP W DOBRYCH RĘKACH
dyp. fizjoterapeuta - kregarz
KOCIŃSKI
Masaż korekcyjno-leczniczy kręgosłupa
bóle i zawroty głowy, skoliozy, zaburzenia oddychania
- serce, nerwice, depresje, przepukliny międzykręgowe,
dyskopatie, rwy kulszowe, korzonki, bóle stawów i kończyn.
rejestracja: tel. (52) 33 421 41,
kom. 601 98 53 00,
601 98 53 43
przyjęcia: Tuchola, ul. Pocztowa 15F pon.-wt.-śr. 9.00-11.00 PO GODZINACH DZWONIC
Bydgoszcz – Toruń **www.kocinski-kregoslup.pl**

Osoby związane ze służbą zdrowia,
które chcą zareklamować swoje usługi
i zaistnieć w naszym powiatowym
„Informatorze medycznym”
prosimy o kontakt z redakcją
w Tucholi – tel. 52 33 630 50.

Badania Prenatalne w Tucholi
Jarosław Katulski
tel. 509-787-737
e-mail: katulski.biuro@gmail.com

LEKARZ ENDOKRYNOLOG
Katarzyna Błach
GABINET PRYWATNY
Tuchola, ul. Nowodworskiego 3d
rejestracja: tel. 660 525 259
Zajmuję się między innymi takimi schorzeniami, jak:
• choroby tarczycy i przytarczyc,
• zaburzenia miesiączkowania,
• diagnostyka niepłodności,
• andrologia, zaburzenia spermatogenezy,
• niedobór testosteronu,
• choroby przysadki,
• hiperprolaktynemia,
• nadmierne owłosienie,
• osteoporoza,
• choroby nadnerczy,
• farmakologiczne leczenie otyłości i zaburzeń metabolicznych.

Gabinet Prywatny, pl. Wolności 33, Tuchola
lek. med. Jarosław Katulski
specjalista ginekologii i położnictwa
tel. 509-787-737
NOWOŚĆ – zabiegi metodą HIFU
W gabinecie będzie można wykonać zabiegi liftingu twarzy, podbródka, wygładzenia skóry szyi, dekoltu, brzucha (np. po porodach) i innych części ciała.
Metoda HIFU jest całkowicie bezbolesna, wykorzystuje ultradźwięki, podobna do metody rewitalizacji pochwy.
Zabiegi wykonuje kosmetolog mgr Joanna Treider
Szczegółowe informacje pn.-pt. 9.00-13.00 w gabinecie lub pod numerem tel. 537-336-303.

- Blacha odpadowa, nowa, trapez, blachodachówka, od 20 zł/m², tel. 512-551-865
- Buraki pastewne oraz mieszanka zbożowa, jara, tel. 517-531-418
- Byczek, jałoweczka, mieszańce, 600-743-094
- Byczki i jałoweczki u Irenki, kolorowe, czarno-białe, 2-3 tyg., polskie, dowóz w cenie paliwa, 691-117-925, 886-793-508
- Cieleńta, jałoweczki HO, tel. 694-650-843
- Drewno bukowe, sosnowe, odpady ze stolarni, suche, możliwy transport, tel. 604-560-593
- Drewno kominkowe i opałowe, suche – sosna, brzoza, buk, dąb, poszczepane z grubych wałków. Możliwość dowozu, 604-539-645
- Drewno łupowe, brzoza 450 zł, sosna 300 zł, tel. 513-921-882
- Drewno opałowe, 697-452-886
- Drewno opałowe, deski od traka, obrzynny od desek, tel. 507-927-991
- Drewno opałowe, kominkowe suche, sosna, brzoza, dąb, buk, możliwość dowozu, 600-982-859
- Drewno opałowe, workowane, rozpałkowe, kominkowe, suche – sosnowe, świerkowe, liściaste, obrzynny tartaczne, trociny, z dowozem, cięcie, 509-161-734
- Jałowica cielna, wycielenie – grudzień, Cekcyn, 732-691-319
- Jałówka cielna, silnik elektryczny, wyrzynarka, zgrabiarka, pompa od dojarki, 606-224-952
- Jałówka wysoko cielna, termin wycielenia 10 grudnia, tel. 669-415-911
- Jednostka końcowa westfalia i alfa laval, wycielacz dla bydła, maty legowiskowe, zamiatarka do ładowarki, opryskiwacz zawieszany 800-litrowy, 12-metrowy, zachodni, 606-171-473
- Kombajn do ziemniaków 1-rzędowy, ciągnik fortschritt 323, z dużą kabiną, siewnik do zboża, przyczepa 2-kołowa do wozienia słomy, tel. 507-677-078
- Kuchenka gazowa, szer. 50 cm, z piekarnikiem elektrycznym (termoobieg), używana, stan dobry, 602-694-945
- Kukurydza sucha, ziarno, pszenica, możliwość dowozu, tel. 608-615-448
- Kurczęta brojlery, 4-tygodniowe, żywe, waga ok. 1 kg, 13 zł/szt., dowóz darmowy, sprzedaż 20-21.12, Bagienica, (52) 334-67-15
- Kurczęta brojlery, 6-tygodniowe, żywe, waga powyżej 2 kg, 10 zł/kg, dowóz darmowy, sprzedaż 3-6.01.2023., Bagienica, (52) 334-67-15
- Lawety do słomy, fiat seicento (2003), elektrody do spawania, tanio, tel. 889-621-334
- Medalion jelenia byka, pojemnik do wody 1000 l z koszem, wiatrółka z lunetą podświetlaną, najazdy samochodowe, 602-692-761
- Piasek (pospółka) oraz czarnoziem do ogrodu, rozbiórka domów, tel. 534-665-535
- Prosięta, 8 szt., 888-502-595, 889-410-968
- Prosięta, gmina Cekcyn, 500-340-889
- Przewracarka do siana, 4-karuzelowa kuhn, hydrauliczna, z Niemiec, ścielarka do słomy, spalino-wa, drabiny paszowe dla bydła, ocynkowane, paszociąg koralikowy, 606-171-473
- Pszenżyto, tel. 669-528-788
- Silnik S301, opony 1200x20, stół do rzepaku do bizona, tel. 667-255-043
- Skład Opałowy Silno oferuje węgiel, pellet, 509-586-394
- Ziemniaki denar, tel. 600-667-191

Pełna sala na wieczorze dla dorosłych

Na scenie zaprezentowali się aktorzy z Wrocławia, którzy w gminie Lubiewo są już jednak dobrze znani. Wcześniej występowali na plaży, tym razem przyjechali, aby rozba-wić publikę do też.

Sala widowiskowa Biblioteki – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo dosłownie pękała w szwach w przedostatnią niedzielę listopada. A wszystko za sprawą wieczoru tylko dla dorosłych. W B-CKiP od dłuższego czasu regularnie i za darmo można przenieść się do teatralnego świata. Tym razem taką okazję mieli wyłącznie widzowie 18+, bo wystawiony został spektakl pt. „Wieczór bardzo komediowy”. Zagrali w nim aktorzy Teatru Na Walizkach z Wrocławia, choć publiczność poprzestała na zajęciu swoich miejsc na widowni. Dzięki spontaniczności, zaangażowaniu i doskonałemu poczuciu humoru lubiewska publiczność stała się zbiorowym, aktywnym współtwórcą wydarzenia.

Komediowy spektakl został przedstawiony w konwencji kabaretu – kalejdoskopu komicznych scen, wątków i skeczy. Były m.in. spotkanie z mistrzem magii, który ma trzy ręce i mistrzowska partytura dyrygenta w wykonaniu or-

kiestry stworzonej z publiczności. Nie zabrakło parodii słynnych scen filmowych, a nawet policyjnych akcji. Przybyli mogli podziwiać

Współpraca z lubiewską publicznością.

Sala B-CKiP była pełna.

W niedzielę w Lubiewie:

Sokrates w piaskownicy. Z Łodzi

O czym rozmawiają najmłodsi? Co myślą dzieci na temat miłości, złości, nudy czy dorosłych? Ten spektakl powstał na bazie prawdziwych... wypowiedzi.

Lubiewo w ostatnim czasie teatrem stoi. Tym razem Biblioteka – Centrum Kultury i Promocji Gminy Lubiewo ma propozycję dla całych rodzin. Już w niedzielę (4 grudnia) Teatr MAŁE MI z Łodzi wystawi na tamtejszej scenie spektakl pt. „Sokrates w piaskownicy”. Przedstawienie skierowane jest do dzieci z rodzicami, opiekunami czy dziadkami. Obowiązują bezpłatne wejściówki, które są dostępne w B-CKiP. Sztuka rozpocznie się o godzinie 16:00. Jak zapewniają organizatorzy, później będzie też czas na mikołajkową niespodziankę.

„Sokrates w piaskownicy” jest radosnym, rozśpiewanym widowi-

skiem, które zaprasza do zabawy i rozmowy na każdy temat. Główni, lalkowi bohaterowie Sophia i Philo, siedząc w piaskownicy, rozmawiają o: miłości, złości, odwadze, strachu, zabawie, nudzie, dzieciach i dorosłych. Ich pytania skłaniają do rodzinnego filozofowania, zadawania kolejnych pytań, odpowiadania na nie, pobudzają ciekawość do świata.

Przedstawienie powstało na bazie scenariusza **Sławy Tar-kowskiej**. Podstawą były wywiady przeprowadzone z dziećmi z różnych środowisk i miejscowości w całej Polsce.

Kamil Tajl

Reklama, ogłoszenie płatne

Zatrudnimy pracowników do pracy w Niemczech w przetwórstwie rybnym i ogrodnictwie.

Nie wymagamy znajomości j. niemieckiego.

Kontakt telefoniczny od poniedziałku do piątku w godz. od 9:00 do 13:00

663-626-877

Śliwickie mikołajki w niedzielę

Brodaty jegomość Śliwic nie zwykł omijać. Tym razem zjawi się tam 4 grudnia. Ale nie będzie on jedynym gościem. Przyjadą też krasnoludki. Prosto z Malborka.

Rozpoczął się grudzień, więc dłużej nie możemy czekać – pora na świąteczny klimat! Na początek weekend pod znakiem mikołajek. Tematyczna impreza odbędzie się już w najbliższą niedzielę (4 grudnia) w Gminnym Ośrodku Kultury w Śliwicach. Wydarzenie rozpocznie się o godzinie 15:00 wyjątkowym spektaklem w sali widowiskowej. Zespół Taneczny Bursztyнки z Malborka pod przewodnictwem choreografki **Celiny Pacanowskiej** wystawi sztukę pt. „Królowa Śnieżka i siedmiu krasnoludków”. Na scenie zaprezentuje się niemal 50 tancerzy! Przedstawienie cechują oryginalne choreografia i scenografia.

Na krasnoludkach się jednak nie skończy. Mniej więcej o godzinie 16:30 odbędzie się bowiem spotkanie z Mikołajem! Będzie można robić sobie z nim zdjęcia, a dla wszystkich dzieci przysto-

wane zostaną słodkie upominki. Zaplanowano też rozstrzygnięcie konkursów: na ozdobę choinkową i tego dla pań z Kół Gospodyń Wiejskich. A jak już o KGW mowa, to można być pewnym, że w niedzielę nie zabraknie ich stoisk z pachnącymi smakołykami.

Kamil Tajl

Reklama

Nawozy • azotowe • wieloskładnikowe	
Stal • profile • pręty	Pasze • ekoplon • otręby
Węgiel	
Skup złomu	
Lubiewo, tel. 609 068 202	

KONCESJONOWANA AGENCJA OCHRONY MIENIA I OSÓB „BOS”
Mariusz Łaszewski

POSTAW NA BEZPIECZEŃSTWO

- projektowanie systemów alarmowych
- montaż • centrale telefoniczne
- internet bezprzewodowy
- konwoje • ochrona fizyczna
- monitoring

KORZYSTAJ Z USŁUG PROFESJONALISTÓW Z TUCHOLI!

Tuchola, ul. Przemysłowa 4, tel. 52 334 35 14, kom. 603 504 254, 502 722 217
biuro@ochronabos.pl

O pierniku w Tucholi – o pierniku w „Tygodniku”

Już pachnie świętami, więc... ruszamy w piernikową historię

Historia piernika jest bardziej fascynująca niż mogłoby się wstępnie wydawać. Dziesiątki ciekawostek mieliśmy przyjemność poznać w Tucholi.

Mamy za sobą pierwszy piernikowy wieczór z cyklu „Borowiackie wieczory w Muzeum Borów Tucholskich” zorganizowany przez muzeum, Borowiackie Towarzystwo Kultury i MKiDN. Na ten czas sala wystawowa zmieniła się w piernikową kawiarenkę, na stołach pojawiły pierniki przygotowane przez **Piotra Latzke** i jego córkę **Beate**, która nie tylko pięknie je udekorowała, ale też uczyła tej sztuki wszystkich chętnych.

Zaproszenie na ten wieczór przyjęła **Anna Kornelia Jędrzejewska** – muzealniczka, stypendystka MKiDN, pracowniczka Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy (wcześniej pracowała w Toruniu i współtworzyła Muzeum Toruńskiego Piernika) oraz Bydgoskiego Centrum Kultury, blogerka (Piernikarka), pasjonatka pierników i piernikarstwa. W swojej prelekcji „Pierniki w Polsce” opowiedziała o historii i współczesności piernika.

Wszystko działo się dwa dni przed imieninami Katarzyny, a przysłowie mówi: „Święta Katarzyna wypieki rozpoczyna”. W tym dniu należy przygotować piernikowe ciasto i zostawić w chłodzie do leżakowania, żeby przed świętami upiec pierniki.

Anna Kornelia Jędrzejewska ma ogromną wiedzę historyczną, ale wie także, co w dzisiejszym świecie piernikowym piszczy.

Ciasto pierne – z pieprzem

Pierwsza wzmianka o pierniku nie pochodzi z Torunia, a z dolnośląskiej Świdnicy. W 1293 roku napisano w kronikach (po łacinie oczywiście) o wytwórcach ciasta pieprznego. Stąd i nazwa piernik, ciasto pierne, z pieprzem. Do tej pory uważano za najstarsze wpisy z XIV wieku z Torunia. Może się zdarzyć, że badacze

(ur. około 1480 roku, zm. 1548). W swoim słowniku polsko-łacińskim opisał jedno z najstarszych słów polskich, piernik, jako ciasto słodkie, korzenne z miodem i pieprzem. W XVII wieku w słowniku niemieckim napisano, co jest najlepsze w Polsce. Podają wersję popularną: „gdańska wódeczka, krakowska dziewczeczka, warszawski trzewiczek i toruński pierniczek”.

Beata Latzke dekorowała pierniki i uczyła innych tej sztuki. Nazwisko nieprzypadkowe – to córka znanego tucholskiego piekarza Piotra Latzke.

Dekorowanie pierników niezmiennie sprawia wielką satysfakcję.

ków jest bardzo stara. Domki piernikowe piecze się na całym świecie. Anna Kornelia Jędrzejewska, za którą powtarzam informacje o piernikach, opowiedziała, że będąc w Hongkongu przed świętami Bożego Narodzenia, ze zdumieniem oglądała domki z piernika, podobne do tych w Polsce. Piernikowa chatka kojarzy się z baśnią braci Grimm. W XVI wieku w Niemczech powstał poemat o krainie mlekiem i miodem płynącej, gdzie nie ma głodu, niedostatku, jest bezpieczna szczęśliwość, a który jest ilustrowany rysunkami domów z okiennicami i drzwiami w kształcie pierników. Piernikowe serce darowano, najlepiej z odpowiednim napisem, ukochanym osobom. Jeżeli w rewanżu otrzymano również serce, miłość miała szansę na spełnienie. Gorzej, jeżeli to był kosz z piernika, a do tego pusty...

Piernik z kieliszkiem gorzałki

Pierniki o różnych kształtach wieszano na choince, umocowanej pod sufitem. Miały zapewnić dobrobyt przez cały rok. Do dzisiaj goszczą na wigilijnym stole. Jest wiele przepisów kulinarnych, które tropi i spisuje historyk prof. **Jarosław Dumanowski**. Między innymi odnalazł przepis z XV wieku z kuchni krzyżackiej na kurę na czarno. Brzmi tak: „Weź piernik, przypiecz na czarno, aż on czarny będzie jak pieprzowy chleb, utłucz w morderzu, wbij jaja, urabiaj z tego ciasto i oblewaj nim kurę w czasie pieczenia. Kiedy upieczona będzie, winno się ją natrzeć goździkami.” Nie ma informacji czy na tucholskim zamku Krzyżacy jadal ten przysmak. Wiadomo za to, że znany kucharz **Karol Okrasa** według owego przepisu przygotował w Toruniu taką kurę. Od tego czasu jeden z rzemieślników produkuje czarny sos i sprzedaje na świątecznych kiermaszach i jarmarkach.

Zygmunt Kędziński, rzeźbiarz: „Formy piernikowe robi się z drewna owocowego, bo gdy używa się białego drewna, z formy wycieka olej. Wprowadziłem taką formę deseczek drewnianej do krojenia. Zamawiam deseczki z jesionowego drewna, które też się nadaje i po jednej stronie rzeźbię formę piernikową. Potrzebne są do tego dłuta wybieraki i cierpliwość. Pomysł przenoszę na drewno i powstaje piernikowa forma”.

Przygotowała prezentację „Pierniki w Polsce”, pełną faktów, ilustracji i fotografii, z wartkim komentarzem. Ruszajmy w piernikową historię.

dotrą do jeszcze wcześniejszych wpisów na ten temat.

O piernikach pisał na początku XVI wieku Bartłomiej z Bydgoszczy, słynny leksykograf i bernardyn

I chociaż Toruń szczyty się wielowiekowym wypiekiem pierników, nigdy nie było w tym mieście cechu piernikarzy. Należeli oni do cechu piekarzy. W wielu miastach takie cechy funkcjonowały i dbały o interesy piernikarzy, przede wszystkim, o to, żeby nie było ich w mieście zbyt wielu, bo to obniżało dochody tych już działających. Generalnie, piernikarze byli bardzo poważani w swoim środowisku, mieli wysoki status społeczny. W dawnym warsztacie piernikarza potrzebny był piec (rozpalenie takiego pieca było jednym z zadań na egzaminie mistrzowskim), stół, wałek, waga, i drewniana forma piernikowa. Dzięki temu, że zachowały się takie formy sprzed kilkuset lat, te najstarsze liczą nawet pięćset, wiadomo, jak dawniej takie ciastka wyglądały. Dowiadujemy się więcej o życiu codziennym ludzi

z tamtych czasów. W różnych rejonach Polski pieczono i piecze się pierniki, które różnią się między sobą składem, wyglądem i dekoracją. Inne piecze się w Toruniu, inne w Tucholi czy na Śląsku. Łączy je jedno, są pieczone przede wszystkim w okresie zimowym. I oczywiście do wszystkich dodaje się korzenne przyprawy. Piernik jest jednym z niewielu wypieków, które pieczemy do dzisiaj.

To nasze dziedzictwo kulinarne, które dostajemy i przekazujemy dalej młodszemu pokoleniu. Gdy zaczynamy dopytywać o piernik, każdy z nas ma trochę inną odpowiedź. Wiesz się je na choince, piecze się ciasto na blasze i przekłada marmoladą. Wypieka się ciastka różnej wielkości i o różnym kształcie. Szczególnie popularnością cieszą się te przypominające postać człowieka. Tradycja wypiekania takich ludzi

Rozmowa z Anną Kornelią Jędrzejewską (na zdjęciu z tucholskim piekarzem Piotrem Latzke)

Skąd u pani zainteresowanie piernikami i piernikarstwem?

Anna Kornelia Jędrzejewska: Kiedy zaczynałam pracę w Toruniu, miałam okazję pomagać przy wystawie „Świat toruńskiego piernika”. To było takie pierwsze spotkanie z tematem. Również w ramach praktyki pedagogicznej udało mi się zgłębić temat, bo prowadziłam zajęcia w muzeum. Pamiętałam też, jak na święta razem z babcią przygotowywałyśmy pierniki. Babcią dawała nam takie z kolorowymi naklejkami. Musiałam zgłębić temat, żeby na żywo opowiadać o historii. I temat pierników ze mną został. Potem kolejne projekty były rozwijane.

A czy ma pani w swoim dorobku jakieś publikacje?

Razem z Krzysztofem Lewandowskim napisaliśmy „Piernikowy przepisownik”. Można go kupić w Muzeum Toruńskiego Piernika [sprawdził, już nie można, nakład wyczerpany – przyp. red.]. W zeszłym roku napisałam bezpłatny e-book w ramach stypendium marszałkowskiego. I tam jest historyczna informacja z XVIII wieku o piernikarzu działającym w Tucholi.

Gdzie pani znalazła informację o tucholskim piernikarzu?

W opracowaniu historycznym dotyczącym Tucholi. Z waszym regionem związany jest Zygmunt Kędzierski, mój współpracownik jeszcze w Muzeum Toruńskiego Piernika, który wyrabia formy piernikowe. Niewielu rzeźbiarzy to potrafi.

Prelekcja „Pierniki w Polsce” bardzo się wszystkim podobała. Czy często ma pani takie spotkania z publicznością?

Pięć lat temu założyłam bloga Piernikarka. Spotkania z ludźmi to możliwość jeżdżenia po Polsce, godziny przegadane z twórcami i badaczami, poznawanie historii, również tych osobistych. Stało się to moją pasją.

Pasja i ogromna wiedza.

Bardzo dziękuję, ale cały czas się uczę i za każdym razem odkrywam nowe rzeczy. W Tucholi też wypiekane są pierniki. Robią to lokalni piekarze i ciastkarze. Jest to wątek do pogłębienia, tym bardziej, że macie syrop buraczany, świetny do robienia pierników. Na pewno dzisiejsze, wieczorne spotkanie z historią w muzeum jest wspaniałym pomysłem nie tylko na spędzenie miło czasu i uzyskanie wiedzy, ale zainspirowanie nowymi pomysłami. Spotkania przy stole są bardzo inspirujące, szczególnie w muzeum i w otoczeniu pięknych, borowiackich haftów.

Pierniki ze swoją trwałością i możliwością długiego przechowywania w przeszłości były pożywieniem podróżnych, wojska i pielgrzymów. Podobno pierniki wysyłano polskim himalaistom zdobywającym ośmiotysięczniki. Było to jedyne ciasto, które taką wyprawę wytrzymało. Dawniej pierniki były lekarstwem. Wierzano, że przyprawy w pierniku rozgrzewają i przyspieszają trawienie. Szczególnie zimą, gdy krótki dzień, poprawiają samopoczucie. W dawnych poradnikach osobom z problemami gastrycznymi zalecano piernik korzenny z kieliszkiem gorzalki. Były w domowych apteczkach. A Samuel Bogumił Linde zostawił nam przysłowie: „Kto nie pije gorzalki i jej unika, ten nie jest godzien kosztować słodkiego piernika”.

Zachowały się formy piernikowe, w których wypiekano pierniki do ozdoby magnackich stołów i pałaców. Wizyta ważnych osób wymagała starannego ozd-

bienia stołu. Kompozycja miała świadczyć o wiedzy, pochodzeniu i gościnności gospodarzy.

Kilkaset lat temu pierniki wypiekane na miodzie, z przyprawami z bardzo dalekiego świata „gdzie pieprz rośnie” gościły tylko na królewskich i magnackich stołach. Z biegiem lat, gdy miód zastąpiono cukrem z buraka, transport rozwinął się niewyobrażalnie, a produkty z całego świata można kupić nawet w małym sklepie, piernik jest dostępny dla wszystkich.

Najstarszy piernik w Polsce pochodzi z 1925 roku i jest eksponowany w Muzeum Toruńskiego Piernika. To popularna, niewielka katarzynka.

Pomysłodawczynią wieczoru piernikowego była **Brygida Wołańska**. Ów pomysł natychmiast podchwycili członkowie BTK i pracownicy Muzeum Borów Tucholskich **Wioletta Chabowska** i **Jarosław Iwicki**. Kolejne wieczory w muzeum w przygotowaniu.

Tekst i fot. Hanna Szulwic

6 grudnia. Mikołajki koniecznie w TOK-u!

Ta data nie może obejść się bez cyklicznej imprezy o tytule „Czarodziejski Kramik Świętego Mikołaja”. Co do zapropowania ma Tucholski Ośrodek Kultury?

Przypadające 6 grudnia (wtorek) mikołajki warto będzie spędzić w TOK-u, który orga-

W programie:

- piosenki Pana Kleksa w wykonaniu Teatru Projekt 41 z Chojnickiego Centrum Kultury
- przeboje gwiazdkowe z udziałem tucholskich wokalistów i zespołów
- występ dzieci z tucholskich przedszkoli nr 1 i 2
- występ grup baletowych z TOK-u
- świąteczna zumba
- wypiekanie i ozdabianie pierników i ciasteczek
- mikołajkowe konkursy i zabawy
- zajęcia interaktywne na świątecznych stanowiskach
- malowanie buziek

„Czarodziejski Kramik Świętego Mikołaja” ściągają do TOK-u tłumnie całe rodziny. Fot. archiwum

nizuje dużą imprezę rodzinną o wyżej wymienionym tytule. To wydarzenie na stałe wpisało się w kalendarz ośrodka kultury. Jak zawsze ma kilka wymiarów. Dzieci mogą spędzić je, koncentrując się na występach w sali widowiskowej. Jednocześnie

mogą postawić na aktywność podczas różnego rodzaju zajęć. Do zapowiedzi dołączamy pełny program imprezy przygotowany przez Tucholski Ośrodek Kultury. Początek czarodziejskiego kramiku zaplanowano na godz. 17:00. (pp)

Jakie skarby „skrywa” rodzina Kobierowskich? Przyjdź i zobacz

Wystawa o nietypowym, bo rodzinnym charakterze zostanie otwarta 2 grudnia w Tucholskim Ośrodku Kultury.

Dla miłośników haftu, ale nie tylko, to pozycja obowiązkowa. W najbliższy piątek (godz. 17:00) w TOK-u odbędzie się werni-

saż pt. „Skarby rodziny Kobierowskich”. Dzięki temu przez kolejne tygodnie w jednym miejscu – sali wystaw ośrodka kultury – będzie można oglądać efekty kultywowania tradycji rękodzieła artystycznego w jednej rodzinie. Wyeksponowane zostaną prace: **Stanisławy Kobierowskiej** – haft, **Stanisławy Betyny (Kobierowska)** – haft, **Elżbiety Pieczki (Kobierowska)** – koronki i haft, **Marzeny Chylewskiej (Betyna)** – haft, **Reginy Hoffmann (Betyna)** – haft.

(pp)

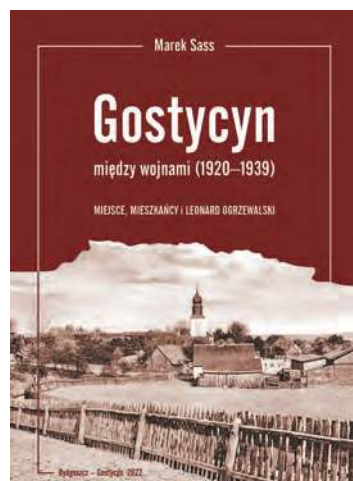
Fragment plakatu promującego wydarzenie, a na nim prace bohaterów wystawy. Graf. TOK

Promocja książki o Gostycynie

„Gostycyn między wojnami (1920-1939). Miejsce, mieszkańcy i Leonard Ogrzewalski” to najnowsza publikacja Marka Sassa, której promocja odbędzie się w najbliższy poniedziałek o godz. 18.00 w Spółdzielni Socjalnej „Borowiacki Wigor”.

Ciekawi międzywojennego Gostycyna i jego mieszkańców powinni wybrać się na promocję książki doktora Marka Sassa „Gostycyn między wojnami (1920-1939). Miejsce, mieszkańcy i Leonard Ogrzewalski”, która odbędzie się 5 grudnia (poniedziałek) o godz. 18.00 w Spółdzielni Socjalnej „Borowiacki Wigor” w Gostycynie.

W publikacji wspomniane są sylwetki, m.in.: Leonarda Ogrzewalskiego, ówczesnego dyrektora szkoły podstawowej, proboszcza – księdza Pawła Wojciecha Nagórskiego, wójta Stanisława Baumgarta, sołtysa Piotra Mroza, a także Piotra Domerackiego, Aleksandra Komorowskie-

go, Franciszka Kowalewskiego, Jana Roszczynialskiego i wielu, wielu innych działaczy, gospodarzy, mieszkańców, o czym może

świadczyć indeks nazwisk, który zawiera ponad 600 pozycji.

W książce znajdują się dodatki: Gostycyn w dawnej prasie i Gostycyn na dawnych pocztówkach. Całość podzielona jest na rozdziały, m.in. o: szkole, parafii, samorządności i polityce, gospodarce, organizacjach o charakterze gospodarczym i organizacjach społecznych, gostycyńskiej codzienności.

W trakcie promocji książkę będzie można zakupić w cenie 40 zł, zdobyć pamiątkowy wpis i porozmawiać z autorem. Oprawę muzyczną zapewni Gminny Ośrodek Kultury w Gostycynie, a słodki poczęstunek „Borowiacki Wigor” oprac. aw, fot. nadesłane

Bieganie

Biegali i kibicowali reprezentacji Polski

W sobotę 26 listopada przy leśniczówce w Żalnie odbyła się kameralna, acz bardzo sympatyczna impreza. Uczestnicy mogli rywalizować ze sobą na różnych dystansach w biegach czy nordic walking, a ponadto..

W sobotnie południe przy niedawno otwartej leśniczówce w Żalnie miała miejsce impreza pod hasłem „Aktywnie przez las”. Rywalizacja odbywała się w kilku kategoriach wiekowych od najmłodszych do open. Dzieci bardzo dzielnie walczyły o dotarcie do mety. Tak samo zresztą jak reszta uczestników, a wszystko w milej, niemal rodzinnej atmosferze. Najlepszym dowodem jest to, że w nordic walking zdecydowano, iż na trzecim miejscu podium stanie reszta zawodników, która dotarła do mety. Oprócz tego wszyscy mogli skorzystać z ogniska, kielbasek czy pożywienia przygotowanego przez KGW. Prowadzone na bieżąco były również prelekcje na stanowisku Lasów Państwowych. Dla chętnych znalazło się także

tworzenie stroików, które przyciągało nie tylko najmłodszych, ale i tych nieco starszych.

Strefa kibica

Na deser chętni mogli obejrzeć mecz piłkarskich mistrzostw świata Polska – Arabia Saudyjska. Organizatorzy trafili z czasem idealnie. Mecz rozpoczął się niemal równocześnie z końcem zawodów w Żalnie. W dość kameralnym gronie wszystkim udzieliła się kibicowska, miła atmosfera. Ponadto każdy

Wszyscy biegacze w kategorii open wspólnie pozowali do zdjęć.

z uczestników na koniec imprezy przy leśniczówce otrzymał pamiątkowy medal, a najlepsi mogli liczyć na nieco większe upominki.

Tekst i fot. Michał Beldzikowski

Ta leśna trasa po raz pierwszy witała młodych biegaczy.

Tomasz Linke (z prawej) wspierał w trakcie pokonywania trasy młodych biegaczy.

Młodzież stanęła także na starcie nordic walking.

Zrobienie stroika to nie prosta sprawa.

Wyniki biegów

■ Bieg do lat 6:

• Chłopcy:

1. Wojciech Połom
2. Tymon Has
3. Aleks Żmich

• Dziewczynki:

1. Agata Giersz

■ Bieg – roczniki 2013-2016:

• Chłopcy:

1. Artur Połom
2. Kacper Kwaśniewski
3. Gracjan Juhnke

• Dziewczynki:

1. Katarzyna Pril
2. Klaudia Frohlke

■ Bieg – roczniki 2010-2012:

• Chłopcy:

1. Ksawery Czerwiński
2. Michał Cyborowski
3. Jan Klunder

• Dziewczynki:

1. Weronika Rzońca
2. Anna Moga
3. Justyna Zbińska

■ Bieg open:

• Mężczyźni:

1. Hubert Pieczka
2. Przemysław Pieczka

• Kobiety:

1. Dominika Przybylska
2. Jagoda Has
3. Daria Juhnke

Stoisko ze stroikami cieszyło się sporym zainteresowaniem.

Reklama

KLAFFETKA
OKNA I DRZWI NA ŚWIAT

ZNAJDZIESZ NAS W NOWYM MIEJSCU
Tuchola, ul. Świecka 108
(obok HOTELU POD JELENIEM) tel. 52 33 65 105

ZAPRASZAMY! Obserwuj nas na Facebooku

PUNKT PRODUCENTA
OKNA I DRZWI NA ŚWIAT

[PORTA] OKNA BRAMY
FAKRO HÖRMANN

- rolety, żaluzje, moskitiery, SIATKI PRZECIWPYŁKOWE
- panele podłogowe bezklejowe, ściennie, listwy wykonawcze
- profesjonalny montaż, doradztwo
- pomiar, wycena i transport gratis

DUŻY WYBÓR DRZWI WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH
TUCHOLA – RUDZKI MOST, ul. HALLERA 2, tel. 52 33 65 105
(przy salonie meblowym w Rudzkim Moście)

KOPALNIA KRUSZYWA

Drew-Kos Tuchola
ul. Chojnicka 74
tel. 534 665 535
52 334 38 38

Oferujemy:

- piasek, glinę,
- ziemię z wykopów (do wyrównywania terenu),
- ziemię ogrodową,
- kamień polny,
- kruszywo drogowe.

Reklama

TAXI

Przewóz max. 6 osób

tel. 781 555 507

Cała sala śpiewała z artystką

Eleni dla Tygodnika: Staram się uruchamiać w ludziach pozytywne emocje

Po 20 latach Eleni ponownie zaśpiewała w Tucholi. Gwiazda zawitała do Tucholskiego Ośrodka Kultury w ramach trasy koncertowej z okazji jubileuszu 45-lecia działalności i została bardzo ciepło przyjęta.

W niedzielę w sali widowiskowej Tucholskiego Ośrodka Kultury miejsca zostały zajęte praktycznie co do jednego. Mieszkańcy nie tylko z naszego regionu przyszedli posłuchać Eleni i tym samym

przeżyć muzyczną podróż w czasie. Zgodnie z zapowiedziami polska artystka o greckich korzeniach przypomniła swoje największe przeboje, a wśród nich m.in.: „Po słonecznej stronie życia”, „Mi-

łość jak wino”, „Troszeczkę ziemi, troszeczkę słońca” czy „Nic miłości nie pokona”. W trakcie koncertu trwającego półtorej godziny nie zabrakło też wiązanki przebojów greckich oraz „Zorby”. Praktycznie od początku publiczność śpiewała z Eleni, a przy ostatnich utworach nie usiedziała na miejscu. Rytmiczne bujanie się nie wystarczyło. Artystka z 45-letnim stażem koncert zakończyła, życząc jego uczestnikom nadziei i pokoju. Ze sceny, na której towarzyszyli jej Aleksander Białous (gitara, buzuki) oraz Kostas Dzokas (buzuki), schodziła długo okłaskiwana.

Powtórka sprzed 20 lat

Publiczność opuszczała TOK w bardzo dobrych nastrojach.

– Było tak samo dobrze, jak na koncercie, który odbył się 20 lat temu. Zresztą nie spodziewaliśmy się nawet, że może być inaczej – fani nie szczędzili słów uznania artystce. Najwytrwalsi czekali, aż gwiazda znajdzie chwilę na autograf czy wspólne zdjęcie. W tym gronie znalazł się między innymi Wiesław Zaborowski z okolic Człuchowa, który na koncert przyjechał z żoną i rodzicami.

– Miłość do twórczości Eleni skutecznie zaszczerpił mi rodzice i ona tak trwa. Jestem bardzo wzruszony, że mogłem uczestniczyć w jej koncercie, nie mówiąc już o wspólnej fotografii, jaką udało się wykonać – przyznał 25-latek.

Spotkanie z drugim człowiekiem

Artystka znalazła też chwilę na rozmowę z „Tygodnikiem”. Widząc, jak doskonały kontakt ma z publicznością, zapytaliśmy, czy w jej przypadku tą słoneczną stroną życia jest właśnie scena.

– Tak naprawdę nie mogłabym oddzielić życia zawodowego od życia prywatnego, ponieważ przeplata je muzyka. Bardzo lubię spotkania z publicznością, ludźmi. Uważam, że to nie jest koncert, ale spotkanie z drugim człowiekiem, a kiedy ludzie

W ramach jubileuszowego koncertu wybrzmiał choćby utwór „Troszeczkę ziemi, troszeczkę słońca”.

Wiesław Zaborowski z okolic Człuchowa na koncert do Tucholi wybrał się między innymi z żoną Weroniką. Fan nie odpuścił i cierpliwie czekał, aż Eleni znajdzie chwilę na wspólne zdjęcie.

śpiewają jeszcze moje piosenki, to jest najpiękniejszy prezent, jaki może otrzymać wykonawca po tylu latach pracy. To świadczy o tym, że te utwory cały czas są z nimi, towarzyszą im w życiu, w jego kolejnych etapach – odpowiedziała Eleni. Gwiazda przyznała też, że poprzez swoją muzykę stara się przekazać ludziom dobro.

– Staram się uruchamiać w ludziach pozytywne emocje. Często widzę, jak na początku koncertu po prostu siedzą i słuchają, a potem coraz bardziej zaczynają się kołysać, następnie śpiewać. Myślę, że muzyka i tekst wchodzi gdzieś do ich serc i to jest najcudowniejsze. Zawsze staram się dużo z siebie dawać, sto procent. Ale też zdarzyły się sytuacje, że tekst uciekł z głowy. Miałam tak z piosenką „Miłość jak wino”, którą przecież śpiewam od lat. Na szczęście publiczność pomogła.

Czego Eleni życzy sobie na kolejne lata życia, także te na estradzie?

– Przede wszystkim zdrowia, bo jak go zabraknie, to nie będę mogła jeździć w trasę i spotykać się z publicznością ani nagrywać nowych piosenek. Życzylabym sobie też, aby sytuacja nie tylko w naszym kraju, ale za granicą była bliższą i dalszą ustabilizowała się. Jest za dużo punktów zapalnych. Mam wrażenie, że to wszystko zmierza w złym kierunku, podobnie jak relacje międzyludzkie. Pamiętam swoją młodość i choć było biednie, to panowała większa radość między ludźmi i istniał bliższy kontakt. Teraz zamykamy się w domach, telefonach. Chciałoby się wrócić do takiej normalności, jaką pamiętam z dawnych lat. Mam duży niepokój w sercu i chciałabym, aby to uczucie zniknęło. Myślę, że inni odczuwają to podobnie.

Tekst i fot. Agata Wiśniewska

Publiczność długo okłaskiwała Eleni i towarzyszących jej muzyków. W podziękowaniu na ręce artystki trafił też niejeden bukiet kwiatów.

Anna Żmich i Jadwiga Żmich były bardzo zadowolone z koncertu.

Kostas Dzokas – niezawodny członek zespołu, a prywatnie szwagier Eleni.

Publika żywo reagowała na grane utwory.

Eleni zagrała przed pełną salą.

Witamy na świecie

W ciągu kilku ostatnich dni przyszli na świat:

Fot. (nk)

Matylda Szalik, 22.11., 2790 g, 52 cm, Chojnice

Adam Depka Prondzinski, 22.11., 4320 g, 60 cm, Niezabyszewo

Kordian Szmidt, 23.11., 3970 g, 57 cm, Kaliska

Iga Niklasz, 24.11., 2530 g, 51 cm, Czersk

Bruno Skowroński, 25.11., 3450 g, 56 cm, Czersk

Filip Mielke, 26.11., 3770 g, 60 cm, Kęsowo

Kazimierz Socha, 28.11., 4300 g, 62 cm, Tuchola

Marcin Jasiorowski, 28.11., 3520 g, 54 cm, Tuchola

Pola Kaaz, 29.11., 3370 g, 56 cm, Strzeżona

„Tygodnikowi” nie udało się osobiście zrobić zdjęcia twojego nowo narodzonego dziecka w tucholskim szpitalu? Chcesz, by mimo to fotografia ukazała się na naszych łamach? Przyślij nam zdjęcie z podstawowymi danymi dziecka na adres e-mail biuro@tygodnik.pl

Gratulujemy rodzicom
Tygodnik
Tucholski

Ogłoszenie płatne

Sport w tygodniu

Kęgle

4 grudnia (niedziela)

10.00 czwarta kolejka gminnej ligi kęglarskiej (krygielnia OSiR-u, ul. Poczтовая 7c)

11 grudnia (niedziela)

12.00 Dziewiątka-Amica Wronki – MLKS Tucholanka JK M. Kiedrowski

Tuchola (mecz superligi kobiet, krygielnia we Wronkach, pl. Targowy 5)

Siatkówka

4 grudnia (niedziela)

10.00 MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola – KS Pałac Bydgoszcz (wojewódzka liga kadetek, hala OSiR-u, ul. Warszawska 17)

Piłka nożna

• Klasa okręgowa

3 grudnia (sobota)

12.00 Rawys CEO Raciąż – Unia Wąbrzeźno (zaległy mecz ostatniej kolejki rundy jesiennej)

(jk)

Stowarzyszenie „Hospicjum im. św. Małgorzaty” – organizacja katolicka przy parafii rzymskokatolickiej pw. Bożego Ciała w Tucholi serdecznie dziękuje spadkobiercom po Zmarłej
Eugenii Brachowskiej
za przekazanie na rzecz hospicjum łóżka ortopedycznego.
Z całego serca Bóg zapłać.

Frydrychowiczkowie

Upamiętnienie
„synów Ziemi
Tucholskiej”

Wszyscy byli tucholanami z krwi i kości. Ojciec Franciszek, działacz niepodległościowy, nie dożył chwili, kiedy jego miasto znowu stało się polskie. Z powrotu do macierzy cieszyli się za to jego synowie – Romuald i Zenon. Teraz będziemy mieć okazję poznać dzieje rodziny Frydrychowiczów.

Jak tłumaczy dla „Tygodnika” Maria Ollick z Borowiackiego Towarzystwa Kultury, celem podjętych działań jest przywrócenie pamięci postaciom zasłużonym dla regionu i Pomorza – „niepospolitym synom Ziemi Tucholskiej”. To właśnie BTK wraz z parafią pw. św. Jakuba Apostoła i Liceum Ogólnokształcącym im. Bartłomieja Nowodworskiego realizują projekt „Od Wiosny Ludów do Niepodległej. Dziedzictwo duchowe, naukowe i kulturowe rodziny Frydrychowiczów”. Mowa tu konkretnie o trzech osobach: Franciszku Frydrychowiczu – działaczu niepodległościowym oraz jego dwóch synach Romualdzie – duchownym, profesorem Collegium Marianum i Zenonie – prawniku.

Dokładne sylwetki postaci zostaną zaprezentowane podczas otwartej lekcji historii regionalnej, która odbędzie się 9 grudnia (piątek) w Książnicy Tucholskiej o godzinie 11:00. 3 dni później (w niedzielę, 11 grudnia) będzie miało miejsce odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej Frydrychowiczów. Tablica ta zostanie umieszczona na podmurówce ogrodzenia dawnego kościoła pw. św. Bartłomieja na placu Wolności. Za przyczyną Borowiackiego Towarzystwa Kultury powstaje tam tucholska galeria pamięci. Wcześniej zawieszono bowiem tablice poświęcone wspomnianemu kościołowi, który został rozebrany przez okupanta oraz pamięci poległych i zaginionych mieszkańców miasta podczas I wojny światowej.

Uroczystości 11 grudnia rozpoczną się mszą w kościele pw. św. Jakuba o godz. 12:00. Z okazji opisywanego wydarzenia zostanie wydana też tematyczna publikacja.

Kamil Tajl

zmarli

- † Stanisława Pik, l. 80 – Szumiąca
- † Eugeniusz Klajna, l. 87 – Trutnowo
- † Teresa Guz, l. 83 – Bysławek
- † Bernadeta Chmara, l. 86 – Cekcyn
- † Janina Pietruszak, l. 94 – Cekcyn
- † Stanisław Pastewski, l. 66 – Iwiec
- † Bartłomiej Robert Czapiewski, l. 46 – Śliwice
- † Władysław Górny, l. 66 – Tuchola
- † Jan Szweđa, l. 67 – Minikowo
- † Paweł Narloch, l. 80 – Tuchola

Reklama, ogłoszenie płatne

Pani Elżbiecie Grzonkowskiej
za troskliwą opiekę i wsparcie w czasie choroby

śp. Janusza Nurczyńskiego

serdeczne podziękowania składa rodzina

Wszystkim uczestnikom uroczystości pogrzebowych

śp. Janusza Nurczyńskiego

za udział w tej smutnej ceremonii,
za wyrazy współczucia oraz za datki
na wsparcie Hospicjum im. św. Małgorzaty w Tucholi

serdeczne podziękowania składa rodzina

Stowarzyszenie „Hospicjum im. św. Małgorzaty”
– organizacja katolicka przy parafii
rzymskokatolickiej pw. Bożego Ciała w Tucholi
z całego serca pragnie podziękować
wszystkim uczestnikom ceremonii pogrzebowej

śp. Janusza Nurczyńskiego

oraz nauczycielom Specjalnego Ośrodka
Szkolno-Wychowawczego w Tucholi
za wsparcie finansowe dla naszego hospicjum.
Przekazane środki pieniężne zostaną w całości
przeznaczone na zakup nowoczesnego sprzętu
medycznego dla naszych pacjentów
dotkniętych chorobą nowotworową.

„Bogaty nie jest ten, kto posiada, ale ten, kto „rozdaje”,
kto zdolny jest dawać.”
– św. Jan Paweł II

Wszystkim,
którzy uczestniczyli we mszy św.
i ceremonii pogrzebowej

śp. Genowefy Cybulskiej

księżom, panu organiście,
delegacjom, rodzinie, przyjaciołom,
sąsiadom i znajomym
za obecność, słowa wsparcia, modlitwę,
złożone wieńce i kwiaty
oraz Zakładowi Pogrzebowemu Bolińscy
za profesjonalną obsługę
uroczystości pogrzebowej
serdeczne „Bóg zapłać” składa rodzina

ZAKŁAD POGRZEBOWY

Przedsiębiorstwo Komunalne w Tucholi sp. z o.o.

ul. Świecka 68, Tuchola

- profesjonalna obsługa uroczystości pogrzebowych
- przewozy zwłok w kraju i z zagranicy
- kopanie grobów
- nowoczesny sprzęt
- bezpłatne korzystanie z kaplicy i chłodni

**WYPŁATA
ZASIŁKU
POGRZEBOWEGO
OD RĘKI**

TELEFONY CZYNNE CAŁĄ DOBĄ:

52 33 65 739; tel. kom. 603 265 868

ZAKŁAD POGRZEBOWY BOLIŃSCY

Pomożemy godnie pożegnać bliską Ci osobę...

- * Kompleksowa organizacja i obsługa uroczystości pogrzebowych
- * Własna chłodnia i kaplica - Dom Pogrzebowy „Bolińscy”
- * Przewóz zmarłych w kraju i za granicą
- * Wypłata zasiłku pogrzebowego przed pogrzebem

tel. 500 206 206 – czynny całodobowo
Tuchola, ul. Starodworcowa 1 (przy bocznej bramie cmentarza)

Pani doktor Krystynie Koczwarze
oraz paniom Monice Winiarskiej,
Elżbiecie Grzonkowskiej
i Aleksandrze Kroplewskiej
za profesjonalizm, pełną dyspozycyjność,
wsparcie i obecność do ostatnich chwil życia

śp. Krystyny Lorcza

serdeczne podziękowania składa rodzina

Zakładowi Pogrzebowemu Państwa Bolińskich
oraz restauracji Cechowa
za pełną profesjonalizm obsługi
uroczystości pogrzebowej

śp. Krystyny Lorcza

dziękuje rodzina Zmarłej

Wszystkim, którzy wsparli nas
słowami otuchy, tak licznie
uczestniczyli w modlitwie
różańcowej, mszy św. i ceremonii
pogrzebowej, odprowadzając
na miejsce wiecznego spoczynku

śp. Krystynę Lorcza

ks. proboszczowi Ireneuszowi Kalfowi,
księżom koncelebransom,
panu organiście, służbie liturgicznej,
delegacjom, krewnym, sąsiadom i znajomym
*serdeczne podziękowania
składa pogrążona w smutku rodzina*

Piłka nożna

Młodzieżowy mecz z taką oprawą to rzadkość

Tucholanka ARKO Tuchola – Gwardia Koszalin 1:5 (0:4). Bramka: Kacper Kuligowski (46)

Na dolnym boisku ze sztuczną murawą odbył się w niedzielę (27 listopada) wyjątkowy mecz. Był taki co najmniej z dwóch powodów. Pierwszy to ten, dla którego do stolicy Borów przyjechał zespół z większego i odległego miasta. Oba zespoły walczyły o wejście do Centralnej Ligi Juniorów obejmującej swoim zasięgiem aż cztery województwa. Drugi powód wyjątkowości tego spotkania to show, jakie zostało stworzone na trybunach przez kibiców obu drużyn. Bitwa na głosy, choć przegrana przez miejscowych, nie stawia ich niżej poziomem kibicowania. Duża grupa tucholan wspierała piłkarzy **Arkadiusza Gostomskiego**, z kolei bardziej barwną ze względu na flagi i transparenty była grupa z Koszalina.

Obie drużyny wystąpiły w rywalizacji o CLJ z racji zdobycia mistrzostwa w swoich ligach. W pierwszym wyjazdowym spotkaniu tucholanie przegrali 0:4. W Tucholi podjęli walkę w sposób czysty, otwarty, mężny i twardy. Mimo to miejscowi stracili bramkę już w 3 minucie, gdy składna akcja w „szesnastce” zakończyła się celnym uderzeniem. W początkowej części spotkania oddawano zbyt mało strzałów na bramki, a Tucholanka pierwszy oddała po kwadransie gry, co wynikało z faktu, że obrona Gwardii była uporządkowana, pewna, dobrze ustawiona. Na niecelny strzał **Kacpra Kuligowskiego** goście odpowiedzieli pokonaniem **Bartosza Kehna** strzałem pod poprzeczkę z dystansu. Dwie minuty później było już 0:3 po zaskakującym strzale z narożnika pola karnego. Mimo trzech straconych goli

■ Tucholanka ARKO:

Kehn, Lipiński (64 Tobolski), Grabowski, Szamocki, F. Kuligowski (58 Olejnik), K. Kuligowski, Szulc, Jaworski, Donarski, Łaznowski (47 Aitchison), Ossowski.

Walka w środku boiska nie przekładała się na groźne akcje ofensywne.

w stosunkowo krótkim czasie tucholanie wkładali całe serce w grę. W 20 minucie **Juliusz Donarski** został groźnie uderzony w głowę przy walce o piłkę. Nie brakowało wielu przerw w grze, ostrych zagrań. Po części wynikało to też z tłoku, w którym grały obie ekipy – szczególnie w środkowej strefie. Dopiero później, po wskazówkach trenera, Tucholanka rozciągnęła grę na skrzydła. W 36 minucie po indywidualnej akcji goście powiększyli prowadzenie. Na uwagę zasłużył jeszcze strzał **Juliusza Donarskiego** obok słupka.

Ambitna postawa, ale przeciwnik lepszy

Po gwizdki na drugą połowę tucholanie dziarsko ruszyli na bramkę

Gwardii. Najpierw **Igor Ossowski** postraszył bramkarza gości, posyłając futbolówkę nad poprzeczką, potem jedyne, honorowe goli strzelił Kacper Kuligowski. Tucholanie wykazali niespożyte siły i ambicję mogącą służyć za przykład nawet dorosłym piłkarzom. Siła ataku Gwardii spadła.

W 60 minucie sędzia podjął kuriozalną decyzję, która wywołała zdumienie. W 59 minucie napastnik Gwardii utrudniał wybiecie piłki bramkarzowi Tucholanki. Ten sprowokowany odepchnął przeciwnika. Sędzia dopiero teraz zareagował, wskazując „jedenastkę” dla gości. W chwili, gdy sytuacja w dwumeczu była jasna, a wynik wskazywał triumfatora, arbiter się nie

Zespół z Koszalina miał barwne i głośne wsparcie. Tucholanie też dopingowali swoich.

Mimo porażki Tucholanka ARKO pozostaje wciąż jedną z najlepszych drużyn młodzieżowych w województwie.

popisał. Mógł podjąć jakąkolwiek inną decyzję, a swoją postawą pozostawił wręcz niesmak. Gwardia strzeliła z karnego ostatniego gola w tym spotkaniu.

Po meczu piłkarze Tucholanki ARKO byli w minorowych nastrojach, jednak trenerzy, rodzice i kie-

rownictwo drużyny zgarnęli zespół do kółka, by przekonać chłopaków, że to tylko pewien etap, a gra toczy się dalej. Postawa dorosłych wzbudziła szacunek. Kibice Gwardii świętowali wejście do CLJ wielką fetą – racami, fajerwerkami i petardami.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Przyjdź – zabaw się i wspomóż

Sportowe mikołajki dla Zosi

Wiele firm i instytucji postanowiło zorganizować mikołajki o nie tylko sportowo – integracyjnym charakterze. Można pomóc małej Zosi chorej na SMA.

Przez dwie niedzielne godziny będzie można pożytecznie bawić się i wykażać sercem. Wśród atrakcji organizatorzy zapowiadają m.in.: fabrykę św. Mikołaja, malowanie buziek, występy artystyczne, loterię (główną nagrodą będzie smartfon marki Samsung). Będzie można odwiedzić fotobudkę, uprzyjemnić czas w świątecznej kawiarence, poskakać na dmuchanym zamku. Start imprezy o nazwie „Sportowi Mikołaje dla Zosi” w najbliższą niedzielę (4 grudnia) o godzinie 13.30 w hali sportowej na ul. Warszawskiej 17 w Tucholi. Organizatorzy zapraszają całe rodziny. Zapewniają świąteczny i radosny nastrój.

W akcję na rzecz chorego dziecka dołączają się: MLKS

Warto przyjść na wydarzenie, by włączyć się w szeroki krąg ludzi o dobrym sercu, a przy okazji dobrze się zabawić.

Tucholanka Tuchola, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Tucholi, PKS Unitas, SP 1 w Tucholi, Agencja Artystyczna TOMA-ART, Szkoła Języka Angielskiego „Let's Play English”,

Cross Akademia, Dariusz Szumala.

Pamiętajmy, aby na hali i parkiecie przemieszczać się w obuwiu sportowym!

Jarosław Kania

Piłkarskie przedszkole Rawysa! Szansa dla twojego dziecka

Chciałbyś, aby Twoja pociecha jak najszybciej załapała piłkarską smykałkę? Może zachęcisz swoje wnuki? Taką możliwość daje klub z Raciąża.

Piłkarskie Przedszkole Rawysa to miejsce, w którym maluchy mogą bardzo wcześnie realizować swoją potencjalną piłkarską pasję. Uczestniczyć w nim mogą dzieci z roczników 2016/2017. Stąd odezwa klubu do rodziców, którzy chcieliby, aby ich dzieci dotoczyły do przedszkola. Działa ono w nowym miejscu – w Szkole Podstawowej w Raciążu, a zajęcia odbywają się we wtorki i czwartki (od godz. 16:00). Wszelkie szczegółowe informacje udzielane są pod numerami tel.: 788 055 374 lub 781 167 387.

(pp)

Kręgle – liga gminna

Speedway Team I lepszy o błysk szprychy

Trzecia kolejka amatorskich zmagania tucholan za nami. Rozgrywki w ostatnią niedzielę nie przyniosły wielkiej rewolucji w klasyfikacji, a układ w czołówce jest tak napięty, że w praktyce o wszystkim mógłby zadecydować... jeden rzut.

Huk toczących się kul od przedpołudnia wypełnił kręgielnię na Pocztowej, gdzie kolejny raz powszechnie wyrażano na różne sposoby życzenie, by dobre nastroje chciały przełożyć się na rewelacyjne wyniki na torach. Niektórym się to udało, inni wychodzili z obiektu z niedosytem, jednak liga gminna to nie pojedynczy turniej, żeby nie można było poprawić wyników. Cały cykl daje wiele szans na lepszy występ, gdy zanotowano wpadkę.

Wśród płci pięknej zabrakło na tym turnieju **Justyny Wegner**

i **Natalii Ostrowskiej**, a jeszcze tydzień temu zapowiadaliśmy pogoń tej ostatniej za prowadzącą **Katarzyną Wegner**. Szkoda, bo gdyby w turnieju wzięła udział jedna z lepszych kręglarek w Borach, na pewno można by obserwować piękną walkę na torach.

Tymczasem wśród kobiet właśnie najlepsza była **Katarzyna Wegner**, chociaż nie był to jej jeden z wyższych wyników (351 pkt.). Nieźle zaprezentowały się inne panie. **Elżbieta Ćwikła**, która z mężem **Tomaszem** dojeżdża z Nakła, straciła 330 kręgli.

Cztery trafienia mniej zanotowała **Marzena Krueger**, zaś **Katarzyna Weilandt** też zapisała po występie na torach trójkę z przodu – jej łupem padły 304 kręgle.

Jakby się... umówili

W rywalizacji mężczyzn kilku panów miało identyczny wynik w jednej kolejce, co jest na pewno ewenementem na tyle wyraźnym, że pojawiły się żarty o wyrachowanym starcie na torach, by nadać smaczku niedzielny występom. Rezultaty – takie same – ułożyły się parami. Tak więc **Jarosław Przytarski** i **Andrzej Schmidt** zdobyli po 376 punktów. Obaj panowie grają w jednym teamie (Pomorskie Pralinki), zatem nic, tylko podziwiać perfekcyjne zgranie. Z kolei **Jan Głowczewski** i **Sławomir Polaszek** „wykulali” zgodnie po 372 oczka. Sportową wartość pokazał **Marek Gierszewski**, który dopisał sobie do ligi wynik 373 punktów. Również **Maciej Landmesser** solidnie trafiał w kręgle – osiągnął rezultat 371 pkt.

Maciej Landmesser (na pierwszym planie) miał w niedzielę pewną rękę.

Drużynowo najwięcej trafień (1132) zanotował **Speedway Team I** i to ten zespół jest na prowadzeniu w głównym zestawieniu. W klasyfikacji generalnej, mówiąc w nawiązaniu do nazwy drużyny, **Speedway Team I** jest lepszy o błysk szprychy na mecie – zgromadził o sześć trafień więcej od drugiego zespołu. W obliczu ponad trzech tysięcy trafień sześć kręgli to w zasadzie jeden solidny, a nie najlepszy rzut. W niedzielę zespołowo na drugim miejscu były wspomniane **Pomorskie Pralinki** (1103 pkt.), zaś podium zamknął **Borex** (1082 pkt.). Wszystkie zestawienia po trzech kolejkach prezentujemy w ramce.

Tekst i fot.

Jarosław Kania

Klasyfikacja drużynowa

1. **Speedway Team I** – 3252 pkt.
2. **Pomorskie Pralinki** – 3246 pkt.
3. **JK Bysław** – 3178 pkt.

Klasyfikacja kobiet

1. **Katarzyna Wegner** – 1070 pkt.
2. **Elżbieta Ćwikła** – 993 pkt.
3. **Katarzyna Weilandt** – 879 pkt.
4. **Natalia Ostrowska** – 699 pkt.
5. **Justyna Wegner** – 667 pkt.
6. **Marzena Krueger** – 656 pkt.

Klasyfikacja mężczyzn

1. **Karol Lipiński** – 1109 pkt.
2. **Jarosław Przytarski** – 1104 pkt.
3. **Jan Głowczewski** – 1099 pkt.

To był drugi turniej **Marzeny Krueger** po długiej nieobecności na torach.

Szachy

Szachowało na raz 120 osób!

Ponad 120 szachistów z całego województwa zmierzyło się w hali bysławskiej podstawówki. Wiele z naszych regionalnych placówek może pochwalić się świetnymi rezultatami.

Na brak szachistów nie można było narzekać!

Na parkiecie bysławskiej hali przy szkole podstawowej mierzyło się ponad 120 szachistów z województwa kujawsko-pomorskiego. Swoje reprezentacje wystawiły regionalne szko-

ły: **Lubiewo**, **Bysław**, **Tuchola**, **Cekcyn**. Oprócz nich znaleźli się także przedstawiciele **Świecia** czy też **Brzozówki** i **Czerska**. Młodzi szachiści zaciekle rywalizowali na planszach.

Impreza pod nazwą „**Polubić Szachy**” zebrała wielu zainteresowanych i trwała sporo czasu. Na koniec najlepszy okazał się **Igor Wilkowski**. Za nim uplasował się niezwykle młody (rocz-

nik 2015!) **Wojciech Boniecki**. Podium uzupełnił **Michał Hoffmann**. Oprócz klasyfikacji generalnej postanowiono również zrobić taką z podziałem na wiek. Dzięki temu wiele

dzieci zostało docenionych za swoje starania i mogło odjechać do domu z pamiątkowymi zdobyczami.

Michał Beldzikowski,
fot. **FB Polubić Szachy**

Wyniki open:

1. **Igor Wilkowski** (SP Bysław) – 6,5
2. **Wojciech Boniecki** (SP Brzozówka) – 6,0
3. **Michał Hoffmann** (SP Cekcyn) – 6,0

Wyniki szachów

– kategorie wiekowe:

■ C-7:

1. **Wojciech Boniecki** (SP Brzozówka) – 6,0
2. **Ksawery Sobiechowski** (SP Bysław) – 4,0

3. **Kacper Czerwiński** (SP 1 Tuchola) – 3,0

■ D-7:

1. **Maria Mrozik** (SP Bysław) – 1,5

■ C-10:

1. **Hubert Ryzop** (SP 1 Tuchola) – 5,0
2. **Hubert Guss** (SP Bysław) – 5,0
3. **Mateusz Cherek** (SP Bysław) – 5,0

■ D-10:

1. **Józefina Gwizdała** (SP Bysław) – 5,0

2. **Nina Pankau** (SP Bysław) – 4,0
3. **Anna Baturo** (SP 1 Tuchola) – 4,0

■ C-13:

1. **Igor Wilkowski** (SP Bysław) – 6,5
2. **Michał Hoffmann** (SP Cekcyn) – 6,0
3. **Mateusz Bronikowski** (SP 1 Tuchola) – 6,0

■ D-13:

1. **Dominika Nowicka** (SP 1 Tuchola) – 5,0
2. **Karolina Kofakowska** (SP Lubiewo) – 5,0
3. **Natalia Cherek** (SP Bysław) – 4,5

■ C-17:

1. **Paweł Remisz** (SP 1 Tuchola) – 5,0
2. **Jacek Kujawa** (SP 1 Tuchola) – 4,0
3. **Krzysztof Karnecki** (SP 1 Tuchola) – 4,0

■ D-17:

1. **Nadia Buława** (SP 1 Tuchola) – 4,0
2. **Nikol Czarnowska** (SP Bysław) – 3,0

■ C-20:

1. **Antoni Prusakowski** (LO Czersk) – 6,0
2. **Mateusz Giersz** (TL Tuchola) – 6,0

Piłka ręczna

Dopiero drugi mecz po reaktywacji. I już kapitalny

LKS Kęsowo – Korona Koronowo 39:29 (22:13)

Fabian Kościelski podczas wykonywania rzutu karnego.

Zebrani w sobotę kibice w kęsowskiej hali ledwie zdążyli ochłonąć po triumfie Polaków na mundialu w meczu z Arabią Saudyjską, a już mogli w pełni przeżywać kolejne sportowe emocje. Kęsowscy szczypiornicy tego dnia przyplnęli na mecz niesieni falą gry piłkarzy, na takiej też fali byli podczas meczu z Koroną.

Spotkanie zaczęło się od kilku niecelnych rzutów z obu stron. Szybko jednak wyregulowano celowniki i wkrótce błyskawiczne akcje zakończyły się trafieniami. Remis 2:2 nie wskazywał lepszej drużyny, ale to gospodarze zaczęli z każdą akcją prezentować się coraz lepiej. Po dziesięciu minutach gry, gdy podyktowano pierwszy rzut karny dla LKS-u, a wykorzystał go **Fabian Kościelski**, było już 9:3 dla miejscowych. Na brawa zasłużyła gra w obronie. Korona miała problemy, by przebić się przez mur defensywy. LKS świetnie przekazywał sobie zawodników, przewidywał zagrania, przerywał zagrania rywala. Najlepszą akcją pierwszej połowy była świetna obrona **Mateusza Merkułowa** w 13 minucie i kontra kęsowian zakończona bramką szybującego tego dnia **Piotra Kensi-ka**. Borowiacy byli szybsi, bardziej zgrani, rzadziej gubili piłkę. Ich dynamiczne akcje nie trwały długo, za to koronowianie musieli długo montować swój atak. Czasami wystarczyły trzy czy cztery podania, by bramkarz Korony wyciągał piłkę z siatki. W dodatku kęsowianie byli lepiej przygotowani kondycyjnie. Korona miała problemy z szybkim powrotem na własną połowę, dlatego droga do bramki gości często była otwarta. **Tomasz Runke** – kolejny bramkarz z Kęsowa – w ciągu kilku sekund dwa razy obronił rzuty koronowian.

Kontrola do ostatniej syreny

Początek drugiej połowy to kilka minut dekoncentracji LKS-u. Wykorzystali to goście, którzy zdobyli szybko dwie bramki. Był to jednak jedyny zryw przyjezdnych, bo wkrótce powtórzyła się sytuacja z pierwszej odsłony. LKS powrócił do dobrej gry i solidnie sobie poczynił na parkiecie. Kęsowianie zdobywali bramki,

LKS:

Merkułów, Runke, Mielke, Wojciechowski, Góra, Smysłowski – 6, Tomasz Kensik – 3, Piotr Kensik – 8, Kosiedowski, Meyer, Pięta – 7, Dominikowski, Cyborowski – 1, Teszka – 2, Kościelski – 7, Szulowski – 4, Łukasz Modrzejewski – 1.

ale czasami zbyt mocno się spieszyli, kierując podania przez całą długość parkietu. Wiele takich zagrań zakończyło się przechwyceniem piłki przez gości. Po trzydziestej bramce wyraźnie spadło

Jako pierwszy kęsowskiej bramki bronił Mateusz Merkułów.

Twarda postawa obrony z Kęsowa była jedną z dróg do zwycięstwa.

Młotek Szulowski (w środku) ma pod kontrolą zawodnika gości.

tempo meczu. Koronowianie wiedzieli chyba, że nie są w stanie wywieźć z Kęsowa korzystnego wyniku. Z widowni mecz obserwowali również goście z Junaka Włocławek – Adam Dończyk związany długo z kęsowskim szczypiornikiem oraz trenerka Kinga Witowska.

– Dzisiaj wypada tylko pogratulować chłopakom zgrania i skutecznej gry – podsumował mecz kierownik drużyny **Krzysztof Muzioł**. – Padły bramki, obrona była szczelna i nikt nie szczędził sił. Wynik mówi sam za siebie. Dziękujemy kibicom i sponsorom za wsparcie.

Tekst i fot. Jarosław Kania

Brydż – Turnieje Piątkowe

Osiem punktów na wagę złota

Adam Chełchowski nadal pozostaje liderem brydżowych rozgrywek utrwalonych tradycją. Czy zostanie królem bieżącego roku? Czy każdy scenariusz jest jeszcze możliwy?

Na tym etapie turniejów przy stolikach każdy punkt straty może być już nie do odrobienia, a każde zyskane oczko – na wagę tytułu mistrza mijających dwunastu miesięcy. Tym bardziej spokojny może być **Adam Chełchowski**, który ma osiem punktów przewagi nad drugim zawodnikiem po ostatnim turnieju. Prawdą jest, że w ostatniej konfrontacji żaden z pierwszej wielkiej trójki nie znalazł się na podium, ale kolejność w najważniejszych zestawieniach pozostała niezmienna.

W piątek klasą błysnęło dwóch panów Stefanów – doświadczonych brydżystów, którzy jednak nie naruszyli układu

■ Piątek (25 listopada)

1. Kazimierz Zaręba.
2. Stefan Gierszewski.
3. Stefan Grzelak.

■ Klasyfikacja generalna

1. Adam Chełchowski – 193 pkt.
2. Wiesław Wruck – 185 pkt.
3. Kazimierz Trawczyński – 181 pkt.

z ostatnich tygodni. Na palcach jednej ręki można by policzyć turnieje, które zostały do końca roku. Zbliży się wielkimi krokami moment, w którym – po ciekawych rozgrywkach w ujęciu całorocznym – poznamy brydżowego mistrza.

Jarosław Kania

Siatkówka – liga wojewódzka kadetek

Dwie i pół godziny walki

MLKS Tucholanka Europrojekt Tuchola – KS Stal Grudziądz 2:3 (25:16, 23:25, 22:25, 25:23, 13:15)

Zuzanna Olszowa wchodziła z ławki na serwis.

Autowy atak grudziądzanek. Piłka nie dotknęła bloku.

Chwała zwyciężczyniom, chwała zwyciężonym. Takie mecze siatkówki przyprawiają o gęsia skórę i są kwintesencją czystego sportu. Grubo ponad dwie godziny świetnej siatkówki młodzieżowej i potężne emocje do ostatniej akcji zapewniły garstce kibiców dziewczęta z nadbrzeża Brdy i nad Wisły. Pojawia się tylko poczucie żalu, że na mecze do tucholskiej hali przychodzi garstka kibiców, a jest co oglądać.

Pierwszy set podopiecznych **Dariusza Wnękowicza** przeszedł nadspodziewanie łatwo. **Marta Lenartowicz** szybko pokazała, kto będzie główną siłą w ataku zespołu borowiackiego.

Jej potężne uderzenia z każdego skrzydła dały wysokie prowadzenie miejscowym siatkarkom. Często piłka lądowała na pograniczu autów, gdzieś w końcowej strefie, ale celniej uderzały tucholanki. Stal za to w pierwszym secie pokazała dwa razy grę blokiem. Jednak nawet czas zgłaszany przez trenera gości nie wytrącił tucholank z rytmu. Swoją wkład w zwycięstwo na tym etapie miała też **Dominiika Atras**, która zagrywała w różne punkty boiska. Kivki w stylu Pawła Zagumnego też przynosiły punkty.

Drugi set to już ciężka walka po obu stronach. Początek i dwie bomby serwisowe dały prowadzenie 4:1, ale Stal szybko się spięła i podjęła walkę. Na podziw zasłużyła ofiarność grudziądzanek – nie było dla nich straconych piłek i efekt pojawił się szybko. Walka punkt za punkt trwała długo – aż do stanu 16:16. Więcej szczęścia miały przyjezdne i to one wyrównały stan meczu na 1:1.

Godne siebie rywalki

Trzecia część miała od pierwszej akcji wyrównany przebieg. Był to set, który stał na nieco niższym poziomie sportowym. Mnożyły się błędy z obu stron; sporo było zepsutych zagrywek. Wiele było chaosu i przypadkowości na taśmie, oddawania piłek za darmo, bez ataku. Tucholanki drugi bieg wrzuciły dopiero wtedy, gdy wyszły na prowadzenie 9:6. Mimo dwóch asów Marty

Lenartowicz tucholanki nagle się rozprężyły i pozwoliły Stali wyrównać. Goście potrafiły przewidzieć każdy ruch gospodyń na parkiecie. W końcu Borowiacki otrząsnęły się ze złego snu i zaczęły grać swoje, jednak powtórzyła się sytuacja z poprzedniego seta. Miejscowe siatkarki wyszły na dwupunktowe prowadzenie, ale końcówka należała do Stali. Autowy atak Tucholanki dał zwycięski punkt grudziądzankom.

Czwarta odsłona tego wyrównanego boju to determinacja tucholank, które musiały walczyć o tie-breaka. Wydawało się, że Borowiackom wszystko idzie zgodnie z planem. Wyszły na prowadzenie kilkoma punktami, jednak Stal chciała jak najszybciej zakończyć ten mecz. Gra skupiła się na próbach odrzucenia przeciwniczek od siatki, stąd mocne zagrywki z wysokości często lądujące za końcową linią. Po raz trzeci w tym meczu – co ciekawe – tucholanki prowadziły 20:18. Rywalki doprowadziły do remisu, jednak tym razem Borowiacki zakończyły tę partię zwycięstwem. Ostatnia dawka potężnych emocji to tie-break, w którym nastąpiła wymiana cios za cios. Przewaga przechodziła z rąk do rąk, jednak punkty na wagę zwycięstwa w całym meczu zdobyła Stal. Obie drużyny zasłużyły na wielki szacunek, ktoś jednak zawsze musi wygrać.

Tekst i fot.
Jarosław Kania

Tucholanki pokazały klasę. Wyrównaną walkę chciałoby się ciągle oglądać.

Tygodnik
Tucholski

Piotr Paterski (redaktor naczelny), tel. wew. 62, tel. kom. 505 166 687 (e-mail: piotr@tygodnik.pl)

Kamil Tajl, tel. wew. 64, tel. kom. 781 770 703 (e-mail: kamil@tygodnik.pl)

Agata Wiśniewska, tel. wew. 65, tel. kom. 781 770 702 (e-mail: agata@czas.tygodnik.pl)

Elżbieta Doniecka

Redakcja: 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3, telefony: 52 336 30 50, 52 336 30 51, 52 334 88 88, fax 52 336 30 50.

Biuro czynne od 8:00 do 16:00 (w soboty nieczynne), e-mail: listy@tygodnik.pl, www.tygodnik.pl

Sport: Jarosław Kania (e-mail: sport@tygodnik.pl), Michał Beldzikowski;

współpracują: Halina Gut, Hanna Szulwic; rubryki stałe: Aniela Czyżyk, Bożena Olszewska;

sekretariat: Natalia Korytowska (e-mail: biuro@tygodnik.pl);

skład komputerowy i łamanie: Krzysztof Janikowski (e-mail: krzysztof@tygodnik.pl); korekta: Halina Gut;

wydawca: Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 89-500 Tuchola, ul. dra Karasiewicza 3;

druk: Polska Press Sp. z o.o. Drukarnia w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 229, tel. 52 584 86 60.

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiacji oraz zmiany tytułów dostarczanych tekstów.

Redakcja nie odpowiada za treść reklam, ogłoszeń, życzeń oraz listów od czytelników.

Anonimów nie publikujemy. Tekstów niezamówionych nie zwracamy. Teksty artykułów,

zdjęcia i wzory reklam są chronione prawem autorskim. Nakład: 3800 egz.

Stowarzyszenie
Gazet
Lokalnych

DZIAŁ REKLAMY:

przedstawiciel na powiat tucholski:

Leszek Kuligowski, tel. wew. 61,

tel. kom. 503 140 734,

(e-mail: reklama@tygodnik.pl)

redakcja: Natalia Korytowska, tel. wew. 60,

tel. kom. 515 149 391,

(e-mail: biuro@tygodnik.pl)

Ogłoszenia drobne do bieżącego numeru przyjmujemy do wtorku do godz. 16.00, a reklamy i ogłoszenia ramkowe do wtorku do godz. 12.00.

KLAUZULA INFORMACYJNA

Biorąc udział w dowolnym konkursie/plebiscytcie i dostarczając do redakcji zdjęcie albo rozwiązanie konkursu/plebiscytu na kuponie, mailem, telefonicznie, za pomocą SMS-a czy w dowolny inny sposób, wyrażacie Państwo zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych wyłącznie w celu realizacji tego konkursu/plebiscytu oraz zgodę na publikację swego imienia i nazwiska oraz dostarczonego zdjęcia na łamach Tygodnika Tucholskiego.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i ust. 2 ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r. informuję, iż:

- administratorem Pana/Pani danych osobowych jest Jo! Media spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Tucholi 89-500, ul. dra Karasiewicza 3.
- Pana/Pani dane osobowe będą przetwarzane tylko i wyłącznie w celu realizacji konkursu/plebiscytu, w którym Pan/Pani uczestniczy, na podstawie art. 6 ust. 1 pkt a wyżej wymienionego rozporządzenia
- Pana/Pani dane osobowe mogą zostać przekazane firmom Home.pl, ul. Zbożowa 4, Szczecin, Fibero Sp z o.o., ul. Wojska Polskiego 65, Bydgoszcz oraz Bild Presse Polska Sp. z o.o., ul. Żwirki 17, 90-539 Łódź w celu zapewnienia prawidłowego przebiegu konkursu.

- Pana/Pani dane osobowe będą przechowywane do czasu zakończenia konkursu, a dane zwycięzców przez okres wymagany prawem oraz przez okres przedawnienia roszczeń przysługujących administratorowi danych i w stosunku do niego.

- posiada Pan/Pani prawo dostępu do treści swoich danych oraz prawo ich sprostowania, usunięcia, ograniczenia przetwarzania, prawo wniesienia sprzeciwu, prawo do cofnięcia zgody w dowolnym momencie bez wpływu na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody uzyskanej przed jej cofnięciem;

- ma Pan/Pani prawo wniesienia skargi do Prezesa UODO gdy uzna Pan/Pani, iż przetwarzanie Pana/Pani danych osobowych narusza przepisy ogólnego rozporządzenia o ochronie danych osobowych z dnia 27 kwietnia 2016 r.;

- podanie przez Pana/Panią danych osobowych jest dobrowolne. Jednak konsekwencją niepodania danych osobowych będzie brak możliwości uczestnictwa w konkursie/plebiscytcie.

- Pana/Pani dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany ani nie będą podlegały profilowaniu.

Rozbity ford na powiatówce

Pojazd uderzył w barierę ochronną, w wyniku czego cały przód forda został rozbity. Pasażer – 19-latek – skarżył się na ból głowy i klatki piersiowej.

Młody kierowca wpadł w poślizg na drodze relacji Welpin-Bysław.

Do zdarzenia doszło w nocy z 24 na 25 listopada (czwartek/piątek), kilkanaście minut po północy. Drogą powiatową pomiędzy Welpinem a Bysławem poruszał się osobowy ford. Autem podróżowały dwie osoby. Jak przekazuje **Łukasz Tomaszewski**, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi, kierowca forda nie dostosował prędkości do warunków panujących na drodze i w pewnym momencie wpadł w poślizg, a następnie uderzył w barierę ochronną. Na miejscu pojawiły się służby, oprócz policji także straż pożarna: JRG Tuchola i OSP Bysław oraz zespół ratownictwa medycznego. Jak relacjonują ochotnicy, początkowo pojawiła się informacja o jednej osobie nieprzytomnej. Jednak po dotarciu na miejsce zdarzenia okazało się, że zarówno kierowca, jak i pasażer opuścili pojazd o własnych siłach.

– Kierowca był bez obrażeń, natomiast pasażer, 19-letni mężczyzna, przytomny, ale z bólem głowy i klatki piersiowej. Działania straży polegały na zabezpieczeniu miejsca zdarzenia, odłączeniu akumulatora oraz instalacji gazowej w pojeździe. Równolegle udzielono kwalifikowanej pierwszej pomocy poszkodowanej osobie, w tym założenie kołnierza ortopedycznego – relacjonuje **Arkadiusz Kroll**, zastępca komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej w Tucholi.

Po przybyciu ZRM 19-latek został przekazany ratownikom. Jak podaje dalej Kroll, po przebadaniu mężczyzny nie podjęto decyzji o transporcie do szpitala. Z informacji przekazywanych przez policję wynika, że kierowcę – 22-letniego mieszkańca gminy Cekcyn – ukarano mandatem.

Kamil Tajl,
fot. OSP Bysław

W Żalnie stracił prawo jazdy

W obszarze zabudowanym przekroczył dopuszczalną prędkość o 51 km/h. Nie obyło się bez dotkliwego mandatu.

W piątek (25 listopada) policjantów tucholskiej „drogówki” można było spotkać m.in. w Żalnie przy ul. Tucholskiej. Mundurowi kontrolowali prędkość poruszających się aut. W godzinach wieczornych zauważyli jadący z dużą szybkością samochód.

– Funkcjonariusze zmierzili jego prędkość. Laserowy miernik wskazał, że pojazd pędzi w obszarze zabudowanym 101 km/h! Policjanci zatrzymali do kontroli kierowcę rozpędzonego auta – relacjonuje **Łukasz**

Tomaszewski, oficer prasowy Komendy Powiatowej Policji w Tucholi.

54-latek z Chojnic, który kierował VW caddy, za przekroczenie prędkości o 51km/h został ukarany mandatem w wysokości 1500 zł. Do jego konta dopisano 13 punktów karnych. Dodatkowo mężczyzna stracił prawo jazdy na 3 miesiące.

– Niezmiennie apelujemy o odpowiedzialność i rozwagę podczas podróży – kończy **Tomaszewski**.

Kamil Tajl

Uczniowie i rodzice bali się, że zniknie połączenie „szkolne”!

Połączenia kolejowe – to było tylko małe trzęsienie ziemi?

Tydzień nerwów mają za sobą pasażerowie dużej części powiatu tucholskiego. Poszło o słynne – wcześniej zawieszone, a potem przywrócone – połączenie ze Szlachty i Lipowej w kierunku Wierzchucina. Z planowanej zmiany rozkładu miało zniknąć poranne połączenie szkolne! Rodzice i uczniowie od razu alarmowali o sprawie „Tygodnik”.

Sprawa połączenia ze Szlachty, a w naszym powiecie z Lipowej Tucholskiej, to jeden z najdłuższych cykli w „Tygodniku Tucholskim”. W ostatnich latach na bieżąco interweniowaliśmy w tej sprawie i opisywaliśmy najpierw zawieszenie, a potem długą walkę o powrót pociągów jadących m.in. przez Rosochatkę, Małe Gacno do Wierzchucina na przesiadkę do Bydgoszczy czy w drugą stronę do Tucholi i Chojnic. Walka się powiodła: urząd marszałkowski odpowiedzialny za organizację przewozów kolejowych przywrócił połączenia, a realizuje je Arriva. Aktualna późna jesień dla pasażerów – w porównaniu do lat ubiegłych – miała być więc spokojna. Zwłaszcza, że kilka tygodni temu w Cekcynie doszło do spotkania z przedstawicielami organizatora przewozów, jak i samego przewoźnika. Tam lokalni samorządowcy usłyszeli, że pasażerowie nie muszą martwić się nadchodzącą, grudniową zmianą rozkładu jazdy.

Niezbędny dojazd do szkoły

Niepokojącymi informacjami gruchnęło w połowie ubiegłego tygodnia. Z „Tygodnikiem” licznie kontaktowali się pasażerowie z gmin Śliwice i Cekcyn. Uczniowie lub ich rodzice nie bez nerwów zgłaszali nam, że od 11 grudnia z rozkładu jazdy ma zniknąć poranne, ważne połączenie, tzw. szkolne. Poniżej dwie przykładowe wiadomości, które do nas wysłano (nie obyło się bez kilku telefonów do redakcji).

„Mój syn uczy się w technikum w Tucholi. Dojeżdża pociągiem z Rosochatki o 7:03. To dobry pociąg, może dojechać do Tucholi w czterdzieści minut. Autobus o 6:35 jedzie dłużej, aż 70 minut. Dziś syn sprawdził w internecie, że od połowy grudnia tego pociągu ma nie być. To będzie bardzo duży kłopot.”

„Mieszkam w miejscowości Brzozowe Błota i odkąd kilka miesięcy temu ponownie pociągi zaczęły kursować, dojeżdżam codziennie do szkoły do Tucholi pociągiem. Dziś sprawdziłam, że od połowy grudnia mojego

pociągu nie ma (teraz jeżdżę o godzinie 7:07 ze stacji Zarośle). Moi znajomi ze szkoły z innych miejscowości także dojeżdżają tym pociągiem. Chciałabym prosić o pomoc w tej sprawie. Jeśli pociągu nie będzie, to będę musiała jeździć PKS, który jest pełny (całą drogę stoje), a czasem się spóźnia lub w ogóle nie przyjeżdża.”

Zaskoczenie wśród samorządowców

Złe wieści od razu zgłosiliśmy lokalnym samorządowcom. Dla niektórych sygnał z „Tygodnika” był pierwszym. Negatywnie zaskoczeni byli chociażby cekcyński wójt **Jacek Brygman** czy sołtys Małego Gacna **Emilia Bona**, którzy w poprzednich latach starali się o przywrócenie zawieszonych połączeń. W czwartek rano skontaktowaliśmy się z radnym powiatu tucholskiego **Andrzejem Prusakiem**, który w sprawy kolejowe angażuje się regularnie. Przyznał, że fatalne zapowiedzi zmian dotarły także do niego.

– Szczerze mówiąc, początkowo myślałem, że to wypuścił jakiś fake news. Ale zgłoszeń było za dużo. Nawet sobie nie wyobrażam, by to połączenie zniknęło z rozkładu! – odpowiadał „Tygodnikowi” Prusak. Jednocześnie zapewnił, że kontaktował się m.in. z Arrivą. Dzień później, w piątek (25 listopada) o sprawie opowiedział na sesji rady powiatu. Radni jednogłośnie wyrazili swoją dezaprobatę dla potencjalnej zmiany rozkładu przewidującej usunięcie połączenia i oświadczyli, że będą interweniować.

Wiceprzewodnicząca sejmiku usłyszała zapewnienie

Czy powszechna mobilizacja mogła odnieść błyskawiczny skutek? Według najnowszych zapowiedzi radnego **Andrzeja Prusaka**: tak. We wtorek sam w mediach społecznościowych ogłosił, że połączenie „szkolne” ze Szlachty o 6:55 w kierunku Wierzchucina nie zostanie zlikwidowane. Dziękował za za-

angażowanie staroście, radnej gminy Śliwice **Danucie Sikorze** i **Agnieszce Kłopotek**, która jest wiceprzewodniczącą sejmiku województwa i jednocześnie mieszkanką naszego regionu. By potwierdzić najnowsze doniesienia, w środę rano rozmawialiśmy z tą ostatnią. Wiedzieliśmy już, że w minionych dniach wielokrotnie kontaktowała się z urzędem marszałkowskim.

– Do mnie oczywiście też dotarły w ubiegłym tygodniu niepokojące sygnały – przyznaje **Agnieszka Kłopotek**. Jednocześnie tłumaczy, że podczas kilkunastokrotnego kontaktu z przedstawicielami urzędu uzyskała zapewnienie, że opisywane poranne połączenie zostanie utrzymane. Według informacji wiceprzewodniczącej, trwa dopracowywanie godziny odjazdu tego pociągu z pierwszej stacji, aby była ona bardziej przyjazna pasażerom. We wtorek pytania skierowaliśmy bezpośrednio do urzędu marszałkowskiego.

– Marszałek województwa **Piotr Całbecki** zdecydował o wprowadzeniu oraz finansowaniu w obowiązującym rozkładzie jazdy połączenia ze Szlachty do Tucholi. Obecnie mieszkańcy podróżujący na tej trasie korzystają z czterech par pociągów (czyli ośmiu połączeń) i tak pozostanie w nowym rozkładzie po 11 grudnia tego roku – oświadcza „Tygodnikowi” rzeczniczka marszałka **Beata Krzemińska**. Jednocześnie dzieli się ciekawostką:

– Co więcej wprowadziliśmy w nowym rozkładzie wydłużenie porannego kursu bezpośrednio do Tucholi i Chojnic (dziś podróż na tym kursie odbywa się do Tucholi z przesiadką w Wierzchucinie). [...] Koszt czterech par pociągów między Szlachtą a Wierzchucinem to w skali roku 2,144 mln zł. Kwotę tę przekazujemy przewoźnikowi z budżetu województwa kujawsko-pomorskiego na utrzymanie tego połączenia na omawianym odcinku – uzupełnia przedstawicielka urzędu marszałkowskiego.

Piotr Paterski

Spotkanie autorskie z Anną Barczyk-Mews

Anna Barczyk-Mews jest autorką trzech trzech książek, które dzięki swej miłosnej tematyce podbiły serca zwłaszcza żeńskiej części czytelników. „M+P=love”, „Alter ego”, „Pamiętniki mojej mamy” – każda z tych pozycji jest inna, jednak mają wspólny mianownik: miłość, czułość i...

to, że można się oderwać od czytania.

O tym co motywuje autorkę do pisania i czy lubi bohaterów swoich książek będzie można się dowiedzieć podczas jednego z dwóch spotkań, jakie odbędą się w naszym regionie. I tak w piątek, 2 grudnia o godz. 17.00 Anna

Barczyk-Mews pojawi się w Pantomamie Tucholi, a następnego dnia (3.12) gościć będzie w Gminnym Ośrodku Kultury w Śliwicach. Początek spotkania o godz. 18.00.

Na każdym ze spotkań będzie możliwość nabycia publikacji piskarki.

oprac. aw